

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL, 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGÓ
HAVONTA 5 P 20 FILLER.

16 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 241 SZÁM

Az ifjúság szava

Írta: dr. Nagy Imre

Minden nemzet féltő szeretettel karolja fel ifjúságát, a jövő nemzedékét és gondosan örködik azon, hogy olyan nevelést és előrehaladást biztosítson a fiatal generációnak, amelynek révén nyugodtan bízhatja aztán rájuk legszentebb nemzeti ideáljainak apolását és általában az ország ügyeinek vezetését. Az élet örök törvényszerűsége is megköveteli azt, hogy az a nép, amely hivatást érez magában és meg akarja tartani szerepét időtállóan a történelem örök színpadán, az ifjúságra építsen fel mindent, az ifjúság hitében és lelkesedésében lássa és attól várja vágyainak kiküzdését, reményeinek beteljesedését. Az ifjúság jelent minden nemzet számára a fiatalos erőt, a lendületet, a kezdeményező szellemet, a harcok kiállítását és azért van az, hogy minden öntudatos nemzet társadalmi színe-virágának tartja a maga férfikorba serdülő ifjúságát.

A magyar történelem különösen sok tanúságot szolgáltatott arról, hogy méltán vette ez a nemzet minden hitét és reményét ifjúságába. A sok dicső példából elég csak a márciusi magyar ifjak bátor és nemes kiállítására utalnunk, amikor a pesti magyar ifjúság megmozdulása és az egész magyar nép lelkéből fakadt elhatározása egy egész országot rázott fel aléltésből és vitte aztán lobogó lelkesedésével a szabadságharc szent zászlói alá. Akkor és mindig is a magyar értelmiségi ifjúság járt elől a hit és akaratérő ellenállhatatlan lendületével a harc mezején építve, mint az új eszmék meghirdetésével és az ifjúsági megmozdulás azután valóban évszázadokra szóló csodákat felülvált az egész magyarság gondolkodásában, magatartásában és a magyarság történelmi rendeltetésének megismertetésében.

Ma sincs ez másképp. A mai magyar ifjúság ebben a világ-részeket rengető körlehetetlen küzdelemben éppen olyan fontos szerepet játszik, mint a magyar történelem előző sok nagy sorsfordulóján. A mi egyetemi ifjúságunk immár megtisztítva az idegen elemektől, komoly felkészültséggel és lankadatlan hittel műveli, képi magát a rá háruló súlyos feladatokra. Az egyetemi ifjúságról szólunk elsősorban, hiszen rájuk vár a nagy világégés közepette is, majd utána is az új magyar élet kiformalásában és megteremtésében a vezető szerep. Ez a mai magyar ifjúság talán kevesebbet hallat magáról, mint

az elmúlt történelmi korszakok fiatalága. És ez talán helyesen is van így, mert a mai rohanó időkben nem is igen kínálkozik lehetőség a romantikusabb formájú megnyilatkozásokra, vagy olyan kezdeményezésekre, amelyek régen egy-egy ifjúsági deklarációval, vagy állástfoglalással forma szerint is megvalósíthatók voltak, de ma már a bonyolult állami szervek feladatává vált egy-egy elhatározó lépés kimunkálása.

Azért viszont ez a mai magyar ifjúság is hatatja időnként a szavát. Az ifjúság szavára pedig különös megbecsüléssel figyel fel az egész magyar közvélemény és a hivatalos tényezők is. Ma az ifjúság szava komoly és megfontolt. Látszik, hogy alaposan készül a jövő feladataira, hiszen azok a válságok, amelyekben keresztül megy ma egész Európával együtt a magyar nemzet is, úgy politikai, mint társadalmi, szociális, gazdasági és kulturális vonatkozásokban, megkövetelik, hogy az ifjúság igenis elmélyedjen és alaposan tájékozódjon a rengeteg problémában, mert a megoldandó feladatok szédületes útvesztőiből csak úgy tud a helyes útra találni, ha alapos előkészülettel, fegyelmelt kötelességtudással és lelkiismeretességgel vérteli fel magát közéleti hivatására.

Ez az alaposság és elmélyedés olvasható ki a debreceni egyetemi ifjúság legújabb megnyilatkozásaiból is, amelyeket ifjúsági lapjukban tárnak a magyar közvélemény elé. Megelégedéssel regisztrálhatja éppen a keresztény nemzeti gondolkodású közvélemény sajtója, hogy a mi korunk egyetemi ifjúsága nem ötletszerűen, nem felületlen könnyelműséggel fog hozzá a kérdések boncolgatásához. Ez az ifjúság régen bebizonnyította már, hogy méltatlan volt az a jelző számára, amit a liberális sajtó olyan sokszor hangoztatott, — amikor éppen az egyetemi ifjúság bátor kiállításai gyorsították meg a keresztényen jobboldali politika útját, akár a zsidókérdés megoldásában, akár a gazdasági és szellemi élet egyensúlyi helyzetének visszaállítására kerülő szövegre. Ilyen ehhez hasonló lekicsinylő megjegyzések illeték bizony akkortájt ezt a magyar ifjúságot. Pedig az ifjúság szava akkor csak azoknak fájt, akik érdemtelenül hódították el éppen a magyar értelmiségi fiatalok elől a vezető pozíciókat. Mi és a keresztényen magyar közvélemény akkor is értékeltük és megbecsültük az

Elkészült az új német fegyver, mely eltörli az angol városokat

Ley dr. nagypontosságu bejelentése az új német fegyverről — A lengyel határ kérdésében továbbra is fennállanak a nézeteltérések Moszkvában — Kassel fölött 48 angol bombázót lőttek le — Visszavert szovjet áttörési kísérletek — A bolgár régenstanács látogatása a Führernél

KIRILL HERCEG ÉS FILOV, a bolgár régensek látogatása Hitler vezér főhadiszállásán a nap eseménye. Hivatalos jelentést adtak ki a bolgár régensek látogatásáról és mint a jelentés is hangsúlyozza a látogatás és tanácskozás a szívélyes megértés és hagyományos barátság szellemében folyt le. A találkozás és látogatás jelentőségét növeli az is, hogy azon résztvett Ribbentrop német külügyminiszter és Keitel tábornagy is.

A MOSZKVAI ÉRTEKEZLET ütemét hírszerűt meggyorsítja. Színes írásokban számolnak be a külföldi lapjelentések az ülésekről, ahol Molotov elnökkel és végig ő lesz az ülések, beszámolnak a teremtől, a faldiszítésről is, csak a tanácskozás lejegyzései nem közölnek semmit. „A résztvevők fáradtak, de elégedettek” mondja egy bizakodó propagandaüzenet. Szóval a tanácskozásban részt vett az értekezlet, a Szpiridonovka palota szürke márványtermében folytak a tanácskozások, az angol sajtó csak a külsőségekről kap hírt, ennyit és más semmit és érthető, ha egyre csak fokozódik az izgalom és idegesség az angolszász hatáimagnál. Egy hír szerint, de lehet

hogy ez is csak propaganda és porhinités, közeledés jött létre a moszkvai szovjet kormány és a lengyel emigráns kormány között, de nem valószínű, hogy a szovjet tett volna engedelményeket. Megegyezés jött létre a határkérdésekről a négy emigráns legyél párt között. A szovjet az 1941. évi határtartja jogerősnek, míg a lengyelek népszavazást javasolnak. Edeuék Moszkvában nyilván megkísérik a határkérdések tárgyalásának elhalasztását. Ezzel függ össze a Times cikke is, mely szerint nincs még itt az ideje a Közép- és Délkeleturópai határkérdések megvitatásának.

A KELETI ARCVRONALON a súlyos elhárító harcok minden arcvonalasakozson tartanak. Különösen kemény küzdelem folyik a kremenecsi háromszögben. Ugy itt, mint az arcvonal több részén beavatkoztak a német légiere is, több ezer repülőgép és különösen jó eredményt szűrt a páncélosokat, után pótlási vonalakat és szállítmányokat és tehermentesítette a gyalogságot, amely napokon át a kedvezőtlen időjárás folytán nélkülözte a légiere megfelelő támogatását. A német repülőek ezzel erősen javították

a német védelem erejét. Csernigovnál is visszaverték a szovjet áttörési kísérleteit és súlyos harc alakult ki a szmolenszki térségben, ahol meg tart a nagy küzdelem. A szovjet arcvonal jellemzése így foglalható össze az Azovi-tengertől a Szmolenszki-Orsa közötti vidékig tart a súlyos elhárító harc és meghusult a szovjet áttörése éppen úgy, mint a Krím félsziget elleni kisebb vállalkozás is. A keleti arcvonal gyújtópontjában mindenütt fokozódott a harcok hevesessége. A német elhárítás szinte em berfelettül művel a sikeres elhárításban.

A LÉGIHABORU változatlan keménységgel tart. A német gépek szinte naponta támadják Londont és az angol fontos katonai célpontokat. Az angolszász légiere most Kassel feletti támadásnál szenvedett igen súlyos veszteséget, 48 brit bombázót lőttek le. Az angolszászok újabban a Balkánon is több várost támadnak, így Nist, Skopjet és ez hír szerint a Balkán elleni készülő támadásai és vállalkozással hozható összefüggésbe. A német haderő is megtette a szükséges intézkedéseket nagy erővel folytatja a tisztogató harcokat a bal-

ifjúság szavát, most is ugyanazt tesszük, amikor örvendezéssel állapítjuk meg, hogy az ifjúság egyeteme ma sem változott, ma is benne él minden idegszállal a magyar sorskérdésekben s ha a hang tónusa talán változott is, óvatosabb, csendesebb formát ölt. Mi azért nem féltjük a magyar ifjúságot, s hangja és szava továbbra is érvényesülni fog.

És éppen azért, mert mi nem hangulatok szerint értékeljük és becsljük az ifjúság szavát, éppen olyan bizalommal fordulhatunk az ifjúsághoz akkor is, ha a rengeteg probléma tömkelegében véleményeink között eltérések mutatkoznak. Az őszinte magyar szó mindig megtalálja az útját az ifjúság szívéhez. És mi is csak arra hívjuk fel a mi magyar egyetemi ifjúságunkat, ne engedjen magához közeledni olyan elemeket, amelyek visszakanyarodásra akarnak készíteni ifjúságunkat, a nemzeti eszmék vonaláról a liberális demokráta jelzőket hangoztató áramlatok felé. Két tiszteletreméltó egyetemi véleményét olvastunk a „Debreceni Egység” nevet viselő ifjúsági lapban. Az egyik „Hiszünk a magyar öncélúságban” címmel taglalt egy éppen az ifjúság előtt elhangzott beszédet. Ez a cikk is komoly elmélyülésre valló írásmű s a magyar öncélúság érvényesítésére vonatkozó minden megállapítását helyénvalónak látjuk, csak egy alapvető kérdést szeretnénk megvilágítani, és pedig azt, hogy a zsidókérdés, amelynek rendezése éppen az egyetemi ifjúság öntudatos fellépése nyomán vált időszerűvé, nem kezelhető el másképpen, csak a nacionalista hatalmak győzelme esetén és ezekkel a nacionalista hatalmakkal való megértésben, barátságban, szellemi és bajtársi hűséges együttműködésben.

Egy másik cikk, amely szintén mint az ifjúság szava került a magyar közvélemény elé, a demokráciákkal és jelesen a demokratikus államformákkal foglalkozik. A figyelemreméltó elmélkedés lényege az, hogy bizonyos vonatkozásban még mindig meg van a demokráciák létjogosultsága és a diktatúrákkal való szembeállításban az egyetemi ifjúsági cikkíró a demokratikus formát helyezi előtérbe a tekintély uralommal szemben.

Ezt a felfogást tudományosan lehet bizonyítani jobbról is, balról is. Tény azonban az,

hogy az ifjúság jövő feladatát és célkitűzéseit nem abban kell keresni a keresztény egyetemi ifjúságnak, hogy öreg évszázados rendszerek helyességéről vagy helytelenségéről felmerült vitákban az igazolás vagy védelem szerepét lássa el, hanem abban, hogy maga is keresse és találja is meg azt a leghevesebb magyar politikai és társadalmi rendszert, amely a mult hibáit kiküszöbölve a nagy magyar új közösségi életformát termelje ki és azzal illeszkedjünk be a pusztító viharok után új igazságos, szociális, politikai és társadalmi rendben felépülő Európába.

Várjuk és figyelemmel kísérjük továbbra is a mi magyar ifjúságunk szavát és amint tudjuk, hogy az egyetemi ifjúság alapos képzettséggel szól hozzá sorskérdéseinkhez, ugyan úgy bizton reméljük, hogy a magyar fiatalok hangja nem téved el a töprengések, aggodalmaskodások és meddő vitaközások ingoványos területeire, hanem bátor kiállással, egyenes határozottsággal, a kezdeményező márciusi ifjúság szellemében fogja keresni a magyar jövő és nemzeti felismerésünk útját.

**BERZÉKI
fényképésznél
új kirakat
készül**

Ferenc József-út 38. sz.

káni bandák, Tito és Mihajlovics partizánjai és esztétikái ellen.

AZ OLASZ ARCVONAL NYUGATI és középső szakaszán megelégnének a harcok, de még mindig nem indult meg az olasz hadsereg a vár és beharangozott nagy angolzász ifjú zivá Róma elfoglalásáért. Német részről most erősen megérfólják azt a hírt, hogy az olaszországi német főparancsnok azt az ajánlatot tette volna a pápának, hogy Róma hadsziintérré válása esetén tegye át székhelyét máshová Rómából. Német részről sem ilyen, sem ehhez hasonló ajánlatot nem tettek.

A KREMENCUGI BETÖRÉSTŐL ELTEKINTVE, a keleti harctér helyzetében az elmúlt héten nem állt be változás. Kremencugnál a szovjet nem tudott tovább jutni a front egyéb helyein. A betörési pontokat a német védelemnek sikerült megtartítani. A harctéri helyzetet tehát általában megszilárdultnak lehet ekineni. Az orosz támadások ugyan erősek, de nagyon erős a német védelem is, ami a közelmúltban végre-

hajtott arcvonalmegrövidítő hadműveletek eredménye. A németeknek most erősebb tartalékok állanak rendelkezésére, hogy ezeket szükség esetén a betörési helyekre vethessék. Ezzel a megállapítással jellemzik német katonai körök a hétfői harctéri helyzetet s ez a jellemzés egyúttal a szombati hadijelentésben közölt eseményeket is átfogó megvilágításba helyezi. A német védelem szilárd ságának jele, hogy a kremencug betörés helyén a szovjet pénteken is csak helyi jelentőségű támadással kísérletezett s hogy a németek sikeres ellentámadást tudtak kezdeményezni. Az arcvonal déli és középső szakaszán uralkodó derül és meleg magyarázza, hogy az orosz támadó kötelékek és utánpótlási oszlopok ellen a német haderő is erősebben fel tudott lépni.

AZ AZOVI-TENGER ÉS ZAPOROZSJE KÖZÖTT kialakult readkívvil nehéz küzdelem, melybe a szovjet legalább 10-15 hadosztály vetett az utóbbi napokban állandó harcban teljes német sikert hozott. Kievtől délkeletre és Csernigovtól északnyugatra a szovjet csapatok szintén erős támadást indítottak, a német védelemnek azonban nehéz harcokban ezeket a kísérleteket is sikerült elhárítani. Hasonlóképpen sikeres volt a német védelem a Szmolenszktől nyugatra újból bevetett szovjet előretöréssel szemben, ahol az erős szovjet ellenállás ellenére a betörési helyeken megindította német ellentámadások jelentős mértékben tért nyertek. A délnyugati harctéren nem történtek említésre méltó események.

Nagy elhárítóharcok a keleti arcvonalon

Berlin, október 23. A vezéri főhadiszállásról jelentik a Német Távirati Irodának: A védőerő főparancsnoksága közli:

Az Azovi tenger és Zaporozsje között folyt harcokban pénteken rendkívül kemény küzdelem után nagy elhárító sikert értünk el. Itt a kitűnően harcoló gyalogság mellett különösen tüzsergünk állta meg helyét.

A Kremencugtól délkeletre levő betörési térségben a légi fegyvernem erős harci és közlekedési köteléke ismételtén súlyos támadásaival nagymértékben megbénította a szovjet támadó kötelékek üttörését és csapatmozdulatait. Pénteken ebben a térségben csak helyi gyalogsági és páncélos támadások voltak. Ezeket kemény harcokban és átmeneti betörések kiküszöbölésével visszavetettük. Egyik ellentámadásunk az el-

lenséges erőket szívós védekezésük ellenére messze visszavetette. Támadó élünk itt ellenséges menetszlopokra és megszállt helységekre tört rá és nagy veszteséget okozott.

A dnyepéri hajlatban, Kievtől délkeletre és Csernigovtól északnyugatra levő térségben súlyos harcokban a szovjet számos támadását visszavetettük. Szmolenszktől nyugatra az ellenség a gépkocsit két oldalról szokatlanul heves tüzsergő előkészítés után folytatta áttörési kísérletét. Az arcvonalunkba történt több ellenséges betörés ellen azonnal megindult német ellentámadások az ellenség elkeseredett ellenállása ellenére ismét visszafoglalták az elvesztett terep egy részét.

A keleti arcvonalon a legutóbbi két napon 218 szovjet páncélos löttünk ki.

Az olasz harctér eseményei

A délnyugati arcvonalról kölcsönös élénk felderítő tevékenységen kívül nem jelentenek lényeges harci cselekményeket.

Német harci repülőgépek egyes kötelékei bombázták az ellenséges utánpótlásra szolgáló nápolyi kikötőt és a kikötői berendezésekben, a hajókikötő-

helyeken, a raktárcsarnokokban és az anyagraktárakban nagy tüzeket és jelentékeny károkat okoztak.

A Földközi-tenger keleti részén a légi fegyvernem nagyobb erőkkel megtámadta az ellenség egyik szigetámaszpontját.

Kassel felett lelőttek 48 légierrődöt

Brit bombázókötélékek az elmúlt éjjel berepültek Közép- és Délnyugatnémetország fölé és mindenké előtt heves terrortá-

madást intéztek Kassel város ellen. A lakónegyedekben rombolásokat idéztek elő és a lakosság körében veszteségek támadtak.

A légvédelmi erők az eddig beérkezett jelentések szerint megsemmisítettek 48 nehézbombázót.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

Német harcirepülőgépek az elmúlt éjjel ismét bombázták London város területének célpontjait. (MTI)

**CHURCHILL ÁT AKARJA
ALAKITANI A KORMÁNYT**

London, október 23. (Bud. Tud.) A Daily Herald értesülése szerint Churchill az alsóház új ülészakának megnyitása előtt át akarja alakítani kormányát.

A BALKÁNI SZÖVETSÉG KÉRDÉSE

Stockholm, október 23. (MTI) A Stockholms Tidningen washingtoni levelezője azt írja, hogy a moszkvai értekezleten nem beszéltek meg a szovjet nyugati határait, nem lehet majd elkerülni, hogy szóba ne hozzák azokat a problémákat, amelyek az érdekelt területek kérdésével áll összefüggésben. Az amerikai közvélemény határozottan ellenez minden tervet, amely Európának érdekterületre való felosztásra irányul. Iránnak angol és orosz érdekkörre való felosztását Washington átmenetinek tekinti. A nagy kérdés a Balkán. A legjobb megoldás volna egy balkáni konföderáció, addig azonban, amíg Oroszország ellene van minden föderációs tervnek, alig képzelhető el balkáni szövetség megalakulása. Ez csak abban az esetben volna lehetséges, ha Nagybritánia, Amerika és Oroszország közötti egyezmény jöhetne létre az európai háború rendezése kérdésében. Washingtonban azt hiszik, hogy Moszkvában most előzetes egyezmény létesül a Balkán tekintetében.

**200 GRAM LETT AZ OROSZ
KENYÉRFEJADAG**

Stockholm, október 23. (Német TI) Az orosz rádió közlése szerint a napi kenyérfejadagot 150 gramról 200 gramra emelték fel. (MTI)

**NÉZETELTERESEK
A LENGYEL HATÁR
KÉRDÉSÉBEN**

Zürich, október 23. (Bud. Tud.) A Wolskrecht londoni tudósítója jelenti: Azt a tényt, hogy Sztalin máris fogadta Eden külügyminisztert. — Londonban kedvezően ítélik meg. Egész nyíltan beismerik azonban, hogy a lengyel határ kérdésében továbbra is nézeteltérések állanak fenn. Az oroszok az 1941. évi határt kívánják, tehát a lengyelországi német hadjárat utáni állapot helyreállítását, míg a londoni lengyel kormány azon az állásponton áll, hogy a vitás területek lakosságának megkérdezése nélkül ezekről a területekről semmiképpen sem mondhat le. Az angolok a határkérdés megvitatását a háború utáni időre akarják halasztani.

Az új német fegyver eltörli a brit városokat a föld színéről

Stockholm, október 23. (Bud. Ley dr. az Afton Tidningen jelentése szerint három héttel ez előtt Lipcsében az SS, SA s a munkafront képviselői előtt kijelentette, hogy Hitler hat héttel a föld színéről az új fegyver segítségével. Ley szerint az új fegyver gyártása az angol ter-

rortámadás miatt halasztást szenvedett, azonban — s ezt bárki tovább adhatja — hogy ez az új fegyver tényleg megvan, ez a fegyver az éhínséggel együtt, amely a tengeralattjárók tevékenysége következtében Angliában mindjobban terjed, meghozza Németország győzelmét Anglia felett.

**Kirill és Filov bolgár régensek látogatása
Hitler főhadiszállásán**

Szofia, október 23. (MTI) Péntek délután a következő hivatalos nyilatkozatot adták ki:

„Október 18-án Hitler vezér és kancellár fogadta Filov és Kirill bolgár régenseket a vezéri főhadiszálláson. A német vezér és birodalmi kancellár megbeszéléseket folytatott a bolgár régensekkel az általános helyzetről és a Bulgáriát érdeklő kérdésekről.

A megbeszéléseken résztvett Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, valamint Keitel tábornagy is. A megbeszélések a szívélyes megértés és a kipróbált hagyományos barátság szellemében folytak le. Október 19-én Kirill és Filov régensek meglátogatták Ribbentrop birodalmi külügyminisztert, akivel szintén szívélyes megbeszéléseket folytattak.

A régensek Szófiába való

visszatérésük után, pénteken kihallgatáson fogadták Bosilov miniszterelnököt.

A FÜHRER VACSORÁJÁN

Berlin, október 23. Illetékes német helyről közlik tájékoztatóskép:

A Führernél tett látogatást nagyobb körben adott vacsora fejezte be. Résztvettek rajta bolgár részről: Kirill herceg és Filov egyetemi tanár, valamint kíséretük közül Handzsar követ udvari marsall és Zagarov bolgár köv. Német részről jelen voltak a Führerrel Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter, Keitel vezértábornagy, Himmler SS birodalmi vezető, Bormann birodalmi vezető, Jodl, Zeitzler és Schmudt tábornokok, Hewel nagykövet és Beckere szófiai német követ.

Kifáradtak a moszkvai tárgyalók

Stockholm, október 23. (Német TI) A brit hírszolgálat értesítése szerint a moszkvai értekezlet negyedik ülése pénteken 15 órakor kezdődött, tehát egy órával korábban, mint az előző ülések. Az ülés résztvevői a délutáni megbeszélések után fáradt benyomást tettek. Az elnöki tisztet Molotov töltötte be. A szovjet külügyi népbiztos azt indítványozta ugyan, hogy Eden és Hull is felváltva éljenek, azonban Anglia és az Egyesült Államok külügyminiszter ragaszkodott ahhoz, hogy mindig Molotov elnököljön.

Edennek Sztalinmal folytatott megbeszélése két órással tartott. Hír szerint Eden ezalkalmmal átnyújtotta Sztalinnak Churchill levelét. Míg a brit külügyminiszter igen élénk tevékenységet fejt ki, az Egyesült Államok külügyminisztere, mint a jelentés hanggatja, egészségi okokból csak a délutáni üléseken való részvételre és a kísérettel megbeszélésekre szorítkoz. Hír szerint Hull állandó orvosi felügyelet alatt áll.

Eden Molotovnál

Stockholm, október 23. (Német TI) Eden péntek este meglátogatta Molotovot. Jól értesült moszkvai körök azon a nézetten vannak, hogy Edennek péntek este Molotovnál tett látogatása azokkal az ügyekkel áll kapcsolatban, amelyeket az előző nap beszéltek meg Sztalinmal.

Hír szerint a megbeszélések mindkét esetben kizárólag olyan részletekkel álltak összefüggésben, amelyek az angol-szovjet kapcsolatokat érintik és semmiképpen sem álltak kapcsolatban a hármastekezet bármilyen megbeszélési tárgyával. (MTI)

Rommel felkészült a harcra minden oldalról

Berlin, október 23. (Német TI) A Liguri tengerpartokon tett légvédelmi intézkedésekről írja egy haditudósító: Mióta Napolytól északra a Voltornó-arcvonalon Középső-Oroszország földje zeng a harci lármától és az angolszások mindig újabb tartalékokat vetnek harcba, — hogy centiméterenként és halatlan vérvesztések árán előreküzdjék magukat észak felé. Felső-Olaszországban német hadosztályok állnak vas-szilárd-ságú eltökéltségben. Rommel

tábornagy főparancsnoksága alatt az Olaszországban harcoló hadosztályo berendezkedtek újabb meglepetésszerű szárazföldi és víziakciókra, az amerikaiak és angolok részéről mind Olaszország nyugati partján, mind a Liguri tengeren és az Adrián.

A völgyekben kiszemelt gyalogsági egységek állanak támadásra készen Tigris páncélosok, rohamlővegekkel és motoros ágyútalpakkal. (MTI)

Csokonai Színház
Tel. 25-45. Igazgató B. Unger István
Előadások d. u. fél 4, este fél 7-kor.

Vasárnap délután fél 4-kor

Jánosbogarika
Deesy Jenő és Szathmáry
Endre magyaros eredeti operetjé.

Vasárnap este bérletüzem.

Cigányszerelem
Gyönyörű zenéjű, romantikus
Lehár-nagyoperett!

Hungaria filmszínház

Vasárnap és hétfőn!
Az izgalmas, mulatságos
vígjáték:

7 vig özvegy

Előadások: vasárnap: 3, 5 és 7 órákor, hétfőn: 5 és 7 órákor.

Meteor mozgó műsora

Ma és holnap:

A fehér emberek

Főszereplők: Tasnádi Mária, Jávor Pál, Foseó Giochetti.
Előadások kezdete: ma 1, 3, 5 és 7 órákor, holnap: negyed 6 és negyed 8 órákor.

Apolló filmszínház

Hétfőn utoljára: **KETTESBÉ**
keddtől!

VOROS VIHAR

Megrázó történet Finnországnéz néhez napjaiból.
Előadások: köznap negyed 4, negyed 6, negyed 8, vasárnap 11 órákor is.

Vígyszínház

Ma és minden nap a legszelemesebb vígjáték:

FRUSKA

Fősz.: Lilla Silvi, Hans Stüwe
Előadások: vasárnap 3, 5, 7, hétfőn 5 és 7 órákor.

Aranydiplomát kapott dr. Csilléry András

nyugalmazott miniszter, egyetemi orvosprofesszor, akit bensőséges ünneplésben részesítettek 60-ik születésnapja alkalmából

Szombaton délután bensőséges és meleg ünnepségben részesítették dr. Csilléry Andrást nyugalmazott miniszter, egyetemi orvosprofesszor barátai, volt és jelenlegi tanítványai 60. születésnapja alkalmából.

Dr. Csilléry András egyetemi tanár 1883 október 22-én született Budapesten. Orvosi oklevelet 1908-ban szerzett a budapesti tudományegyetemen és ettől kezdve állandóan felfelé ívelt pályája. Diplomája megszerzése után rövidesen letette a tisztiorvosi vizsgát, majd középiskolai egészségügyi tanári képesítést kapott. 1908-ban honvédfőorvos lett és 1911-ben mint ezredorvos vonult nyugalmába. A világháborúban ezredorvosfőnökként szolgált, 1915-ben pedig a honvédelmi minisztériumhoz osztották be, melynek egészségügyi osztályán volt előadó. Rövidesen orvosnagygá léptették elő. A kommunai vezérszerepet töltött be a nemzeti irányú ellenforradalmi szervezkedésben. Oroszlánrésze volt az ellenforradalom sikerében. A kommun után a Friedrich-kormány népegészségügyi minisztere volt. 1927-től hét éven át az Országos Orvosszövetség elnöke volt, ma az Orvosi Nyugdíjintézet elnöke. 1928-ban az OTI főorvos igazgatójává neveztek ki, de tisztről három év múlva lemondott és azóta a debreceni egyetemen tanár. Ezen kívül igen élénk tevékenységet fejtett ki nemcsak a főváros, de az egész ország politikai életében. A politikai érvényesülés lehetőségeit azonban nem használta ki, hanem minden erejét és minden tudását a tudománynak szentelte. Ez dióhéjban dr. Csilléry András élettörténete, de ha mindazt papírra akarnánk vetni, amit eslekedett, egy kötet is lehetne róla írni.

Barátai és munkatársai Budapestről, Kolozsvárról és Szegedről jöttek el szombaton Debrecenbe, hogy itt 60. születésnapja alkalmából személyesen üdvözöljék és ünnepeljék a tudós orvosprofesszort. A személetesi klinika tantermét ebből az alkalomból zsúfolásig megtöltötték barátai, tanítványai és tisztelői.

Az ünnepeltet elsőnek dr. Went István dékán üdvözölte, aki beszédében hangzottatta, hogy dr. Csilléry Andrást ott hagyta az érvényesülésre lehetőséget nyújtó politikai pályát és eljött a Tiszántúl kellős közepébe, Debrecenbe, hogy itt minden idejét a tudomány és az emberek boldogulásának szentelhesse. Köszöntötte abból az alkalomból is, hogy hosszú idő után a debreceni egyetemen is hajlékot kapott a fog-

orvosi tanszék, amely ma már egy teljesen különálló része az orvostudományoknak.

Dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár, a budapesti kórbonatan európai hírű tanára, mint a kitűnő munkatársat és hűségese barátot üdvözölte, aki a megpróbáltatások legnehezebb óráiban is helytállónak igen sokat köszönhet a ma társadalmá.

Dr. Kopár Gerő egyetemi tanár a kolozsvári egyetem üdvözlését hozta, aki hálás köszönetet mondott Csilléry András dr-nak azért az önzetlenségért, amellyel a felszabadulás után lehetővé tette a kolozsvári egyetemnek a fogászati tanszék felállítását. A tudós professzor saját könyvtárát ajánlotta fel az egyetemnek, hogy a tudomány göröngyös útját egyengetse.

Dr. Ferenczy Károly tanár a

Csilléry professzor válasza az üdvözlésekre

Az üdvözlésekre Csilléry András dr. külön-külön választott. Amikor a jelenlegi ifjúság küldöttjének beszédére mondott választ, valósággal elérzékenyült és a szeretet könyveit csillant meg szemében.

A 60 éves professzor válaszában hangoztatta, hogy a jövőben is az ifjúság nevelését tartja elsőrendű feladatának és szociális jólétükért mindent

volt tanítványok nevében gondolatokban gazdag beszédben üdvözölte a jubiláló professzort, aki hangzottta, hogy a professzor nemcsak tanárja, hanem nevelő apja volt diákjának. Az országban ma már 40 képzett fogorvos dicsekedhetik azzal, hogy Csilléry András tanítványa.

Moreli professzor aranydiplomát nyújtott át a jubiláló egyetemi tanárnak, majd dr. Kocsis Antal az OTI, dr. Gazdi Ernő a Wolf Károly Club, dr. Molnár László pedig a fővárosi klinikák, míg dr. Göllner Lajos a szegedi egyetem üdvözlését tolmácsolták.

Bagdy Dániel a jelenlegi diákjai üdvözlését tolmácsolta a szeretett professzornak. Minden szavából az csendült ki, hogy az ifjúság valósággal rajong a tudós professzor tanításáért.

Báró Perényi Zsigmond lett a felsőház elnöke

Scheffler János szatmári püspök üdvözölte az új elnököt

Budapest, október 23. A felsőház szombaton ülést tartott, hogy betöltse a gróf Széchenyi Bertalan elhalálozásával megüresedett elnöki tisztséget. A szavazatok összeszámolása után báró Radvánszky Albert alelnök kihirdette, hogy 191 leadvott szavazattal báró Perényi Zsigmondra, a felsőház alelnökére esett, akit ezzel megválasztott elnöknek jelentett ki.

Báró Perényi Zsigmond elfoglalva az elnöki széket, elmondotta székfoglaló beszédét. — Azt az irányt kívánom követni, — mondotta — amelyet kitűnő elődeim, báró Wlassics Gyula és gróf Széchenyi Bertalan székfoglaló beszédekben kifejtettek és gyakorlatban megvalósítottak. Ez az irány az elnöknek pártokon felülről igazságossága, a tiszta parlamenti rendszer biztosítása.

— A mai súlyos és rendkívül viszonyok között, amikor soha nem látott viharok dúlnak az egész világon és ezekkel a fenyegető veszélyekkel nekünk is meg kell küzdenünk, a törvényhozás munkájával szemben a végrehajtó hatalom tevékenysége nyomult előtérbe, de ez nem jelenti az országgyűlési jogkörnek esorbitását. A kritikát is sokkal na-

gyobb óvatossággal kell gyakorolni, mint normális, békés időkben és kerülnünk kell mindazt, amit a kormányban a nemzet érdekében kifejtett erőfeszítéseit nehezíti, vagy akadályozza. De ha a törvényhozás munkája, amely kevés időt és munkát igényel, mi felsőházi tagok nem ülhettünk ülhetet kezekkel, mert a veszélyben levő haza szolgálatának más útjai is vannak. Nekünk is végeznünk kell a felvilágosításnak és a segítségnek már többször is felhívta a miniszterelnök úr az országgyűlési képviselőket és a nemzeti társadalmat már többször is felhívta.

— Óriási a felelősség, amely a kormány és a vezetőférfiak vállaira nehezedik, de ezekben a válságos, súlyos időkben, amikor a magyar jövőről, magyar jétéről van szó, felelősséggel tartozik az egész magyar nemzetnek. A magyar jövő biztosítása honvédeink után a belső rend ereje. — Csak akkor lesz súlyunk barát és ellenség előtt, ha magunk idegen segítség nélkül megvalósítjuk a rend minden vonalon. Ha látják a világ népei a magyar erőt, az államfenntartó képességet, a magyar becsületet.

A nagy tapsal és helyesléssel fogadott beszéd után Scheffler János szatmári róm. kat. püspök köszöntötte meleg szavakkal az újonnan megválasztott elnököt. Mint a keleti végek püspöke, külön üdvözölte a keleti országrészek, Ugocsa vármegyéből származó elnököt. Arra kérte, hogy amilyen hűséggel őrizte éveken át a Szent István Koronát, ugyanolyan hűséggel őrizze az elnöki székben azt a szellemet, amelyet a Szent Korona jelképez. Isten áldását kérte az új elnök működésére.

Báró Perényi Zsigmond elnök megható köszönetet mondott az üdvözlésért és ünneplésért, majd elmondta, hogy a felsőház legközelebbi ülésének összehívása iránt a szükséghez képest intézkedik. Ezzel az ülést egy negyed 1 órakor véget ért.

A gépjárművezetési vizsgák új rendje

A belügyminiszter a kereskedelmi és közlekedési miniszterrel egyetértésben rendeletet adott ki a gépjárművezetési vizsgák új rendjéről. A rendelet szerint a régi gépjárművezetési igazolványok csupán a folyékony tüzelőanyaggal (benzín, motalkó, faszén, gázolaj) hajtott gépjárművek vezetésére jogosít. A jövőben tehát mindazok, akik ilyen folyékony üzemanyagú gépkocsikra nyerték el a gépjárművezetési vizsgát, a gázüzemű gépjárműveket nem vezethetik. Azok a gépjárművezetők, akik gázüzemű fűtőanyaggal hajtott gépjárművet kívánnak vezetni, először a folyékony tüzelőanyaggal hajtott gépjárművezetési igazolványt kötelesek megszerezni és csak azután jelentkezhetnek gázüzemű tüzelőanyaggal hajtott gépkocsivezetési vizsgáért.

Ar őszi szél...
hozza az esőt,
ésőben
könnyen megfázhat
tehd.

**Minden fázisban
ASPIRIN**

Hathónapi börtönbüntetésre ítélték a hisztériás tolvajt

Részletesen beszámoltunk arról, hogy napokkal ezelőtt a Kisállomás közelében Sinka András rendőr-mester észrevette, amint egy rongyos külsejű ember az egyik gazdátlan szekérről leemelt egy kabátot és azzal a Csap-utca irányába igyekezett. A rendőr nyomban kiköcsönzött egy kerékpárt és a tolvaj üldözése indult. Nemsokára utól is érte, de tolvaj földhöz vágta magát és rángatózni kezdett. A rendőr az embert a mentőkkel kivitette a klinikára, hol megállapították, hogy hisztériát szímulál, de semmi különösebb baja nincs. Ezután megállapították, hogy Bubán Kálmán 49 éves, Szabolcs-utca 35. szám alatti lakossal azonos és kihallgatása után átadták a királyi ügyészségnek.

Az ügyészség Bubán ellen tolvajbűntette miatt emelt vádat és ügyében most tartott főtárgyalást a törvényszéken dr. Trásy András tanácselnök, mint egyesbíró. Bubán a törvényszéken tagadta bűnösségét, de több tanu igazolta, hogy valóban ellopja a kabátot a szekérről. A tanúk kihallgatása után a törvényszék tolvajbűntetésében mondta ki bűnösnek és jogerősen hathónapi börtönbüntetésre ítélté.

Ötévi fegyházzal és teljes vagyonelkobzással büntetik az árdrágitókat

Azokat is súlyosan megbüntetik, akik „feketén” vásárolnak

Budapest, október 23. A képviselőház október 22. napján tartott ülésén dr. Radocsay László igazságügy-miniszter benyújtotta a nemzeti gondalkodás rendjét zavaró egyes cselekmények szigorú büntetése tárgyában készített törvényjavaslatot, amely az árdrágitó és általában a kizárólagos értékek veszélyeztető visszaélések nagymértvű elharapódzása okából az anyagi büntetőjogi szabályok újabb módosításával és kiegészítésével az ilyen visszaélések elleni küzdelemben az eddigieknél is hatékonyabb fegyvert kíván az igazságszolgáltatás kezébe adni.

A törvényjavaslat börtönbüntetéssel sújtja a visszaélésben elkövetett, továbbá a 200 pengőnél nagyobb illetéktelen nyereséget célzó árdrágitó cselekményeket, sőt 5 évig terjedhető fegyházbüntetést helyez kilátásba azokkal szemben, akiknek visszaesése súlyosabb beszámítás alá esik, vagy akik az illetéktelen nyereségből állandó keresetforrásra törekednek.

Hasonló büntetésben részesülnek azok is, akik 20.000 pengőt meghaladó illetéktelen nyereséget érnek el vagy törekednek elérni. A közeljövőben a tolvajbűntetés 10 évi fegyházig terjedhet.

Attóri végül a törvényjavaslat az árdrágitó visszaélésekre vonatkozó eddigi törvényünkben érvényesülő azt az elvet, hogy árdrágitás miatt csupán az eladót lehetett megbüntetni, a vevőt pedig csak akkor, ha az továbbeladás céljából vásárolt a hatósági áron felül, ezzel szemben törvényjavaslat úgy intézkedik, hogy a vevőt is minden esetben büntetés alá vonja, ha közszükségleti cikket a hatóság által megállapított legmagasabb ár túllépésével szerez be és ezáltal az ország „ellátásának” „kelet súlyosan veszélyeztet.”

Szigorítja a törvényjavaslat a vagyonelkobzás mellékbüntetését — akként, hogy bizonyos árdrágitási esetekre kötelezővé teszi az elített egész vagyonának elkobzását.

Jelentős kiegészítése az árdrágitó visszaélésről szóló 1920:XV. törvény cikk rendszerének az a tervezett rendelkezése, amely a közszükségleti cikk fogalmát kiterjeszti a közszükségleti cikk fuvarozására és általában az ipari, vagy a kereskedelmi foglalkozás körében eszközölt munkra és másnemű szolgáltatásra. Ennek a rendelkezésnek árdrágitó vis-

Komárom, október 23. Komárom vármegye törvényhatósági népművelési bizottsága cigányiskolát nyitott meg Dunaszerdahelyen. Az iskola növendékei 6-18 évesek és szorgalmasan látogatják a mindennapi előadásokat. Az idős cigányok és férfiak részére esti népművelési előadásokat tartanak. (MTI)

CIGÁNYISKOLA
DUNASZERDAHELYEN

Uj műszaki üzlet!

Ertesitem a m. tisztelt közönséget, hogy a Műszaki és Kereskedelmi Társaság Horváth és Miklós cégtől 20 évi működésem után barátságos uton megváltam.

HUNYADI-UTCA 21 SZ.

a. megnyitottam műszaki üzletemet, ahol az **összes műszaki cikkeket** hozom forgalomba és készpénzzel állok a m. t. közönség rendelkezésére. Teljes tisztelettel:

HOKOL FRIGYES műszaki, szerszám és gépkereskedő, Hunyadi-u. 21.

Levelek valahonnan Magyarországból

V.
Milyen pompás aranyköntösbe öltözik ilyenkor, ősszel a nagy Természet. Az arany, a piros, a sárgának milliónyi színváltozata tüzel a bogyódi napfényben. Valóságos színmorgia tombol és ez a káprázat megszédíti az embereket is. Ilyenkor, ősszel békül ki az ember a halál gondjaival. Rájön, hogy a halál nem is pusztulás, hanem természetes folyamat, szükségszerű rossz: *aki be töltötte hivatását a földön, annak el kell menni számotadni sáfárkodásáról.* Milyen megnyugtató ebben a természettemetésben, hogy érezzük, hiszünk, valljuk: a mi nemzetünk életébe nem jön el az ős, a mi nemzetünk most van virágzása teljes pompájában, tavaszában. A földből új gyökerek új hajtásokat tolnak a felszínre s lassan felrisszül nemzetünk abból a talajból, abból a rétegből, a melynek nyitott markán ott hever mindnyájunk kenyere!

1.
Egyidőben nagyon sokat hangoztatták az Alföld fásításának szükségességét. De ezen túlmenően megkezdődött a miazgalmó tervének végrehajtása is. A homokhegyeket márió holnapra csemetekertek borították be, az utak szélére, szegélyére fákat állítottak őrszemekül, szóval megkezdődött az Alföld fásítása.

Kecskemét környékéről mindig olyan elképzelésem volt, hogy valami Hortobágy-pusztára fele lehet köröskörül, s most mégis csalódtam, éspedig jól esően. Gépkocsink a belgrádi műuton robog s csodálatos: pusztát, homoksvatagot az országút mentén látok sehol, de annál kellemesebb a szemembe beszaladó, szépen nyitott sövény, amely az út két oldalát szegélyezi. És mindenütt fa. Nyurgatorzsű, sűrű szélfogó fasorok. Meg elszórtan gyümölcsösök. A sívó homokon kihajtott az élet és az ember szorgos munkával igájába hajtotta a szőke homokot.

Evekkel ezelőtt a Hortobágy-pusztára fel vezető országút mentén is ültettek fákat. Ma már foghíjas fasor szalad az út mellett: kitördelték a fák nagy részét még fiatal korában, épen úgy, mint más országút mentén is. Tehénhajtó botnak, füttykőnek.

Csak úgy eszembe jutott ez, amikor gépkocsinkkal a csinos, hanculatos, szabályos frizurás szegélyek és bölongató fák között szaladtunk.

2.
Kecskemét csinos kis város. No, nem azért, mert remek a bugaci keserűje, hogy a világhíres „bárack”-járól ne is beszéljünk. Hanem, mert csakugyan csinos kis város. Igaz, sokan bűnül rójják fel, hogy nincsen se villamosa, de még vízvezetése sem. Erre meg nemrégiben dr. oltási Liska Béla polgármester adta meg a választ egyik fővárosi újságírónak: Kecskemétnél a homokkal kell előbb megküzdeni, mert a homok elborítja a várost, az szomorú következményekkel jár. Ez volt nyilatkozatának veleje. Kismiska is most már a homok s ha a határban, Örkénytábor környékén játékos kedvvel új és új vonulatokat formál a szél, az még nem jelenti, hogy Kecskemét nem tette meg a maga kötelességét. Mert noha azt beszélük, hogy a napokban Örkény-

táborban térképvezetést készítettek a homokdomb-vonulatokról, másra helyesíteni kellett a térképet a szél szeszélye miatt, Kecskemét környékén nagyszerű szőlők és gyümölcsösök ölelik körül a várost. Jó volna, ha a debreceni gazdák egy kis tanulmányutra eljárnának Kecskemétre, biztosan megszeretnék a gyümölcsstermesztést is.

3.
Nyáron minden fű, fa, bokor szállás. De télen vajjon hogyan hajtsa le a fejét a jámbor vándor, aki nyakábaszede a világot? Valahogy ilyen gondolatai lehetnek az utazónak, amikor már bekopogtatott Kecskemét két szállodájának portáshoz és mindkét helyről elutasító választ kapott:

— Nagyon sajnáljuk, de már nincsen szoba.

Nem is csoda: hiszen a régi avasszagu „Beretvás” meg a forgalmas, vasútállomás közelében lévő „Erzsébet” szálló száznál alig tud több vendéget befogadni. Ezen a téren ügylészik egy kissé elmaradtunk a külföldtől, mert ha szétnézünk Debrecenben, itt is csak azt tapasztalhatjuk, hogy a szállodák befogadóképessége kicsi. Ez a jelenlegi helyzet és mi lesz majd a háború után, amikor az emberek utazási kedve még nagyobb lesz? Tenni kell valamit, annyi bizonyos. De inkább előbb, mint később.

4.
Kecskemét város háziere, Zrínyi Miklós gyalogezred oroszországi sikerei és hősiessége jutalmául kormányzó zászlószalagot kapott, amelyet ünnepélyes keretek között avattak fel. Ezen az ünnepélyen, amelyen a város közönsége ünnepi díszben vett részt a szegedi hadtestparancsnok a többi között a következőket mondotta:

— A Zrínyi Miklós gyalogezred példája legyen minden magyar ember előtt, vezérő példája, törölje ki a kishitűek lelkeiből a gyávaságot, meghunyászkodást, acélozza meg minden magyar ember karját, szívét, hogyha a Legfelsőbb Hadur végighordoztatja az országon a véres kardot, ne csak a katonák, hanem az ifjak, öregek is ott legyenek a becsület mezején! Mert, ha mindnyájan ott leszünk, csak akkor lesz majd egy szebb, boldogabb jövőnk!

5.
Ki ne ismerné ezt a kis mondatot: *Megmutatjuk mi az egész világnak: Nincsen párja a Mollináry-bakának!*

A világhíres Mollináry-bakák Kecskemét és a Duna—Tisza—közli vidék fiait voltak. Kecskemét város házierejét alkották. parolijuk fekete volt s az ezred számuk 38-as. Az ezred a boszniai hadjáratban dicsőségesen harcolt, uralkodói zászlószalagot kapott szolgálataért, amelyet becsülettel, vitézséggel a Hazáért tett. 1867-ben magyarrá lett az ezred, majd a magyar feltámadás után, a hősi hírnevet szerzett Mollináry ezred utóda a Zrínyi Miklós gyalogezred lett. Október 10-én országos ünnepély volt Kecskeméten. Ekkor leplezték le Kistaludj Strobl Zsigmond művét: a Mollináry-emlékművet. A város és környékének közönsége lelkesen ünnepelte a nagy napot. Azért mi, debreceniek sem

szégyelhetjük magunkat e tekintetben: gondoljunk csak a *hős 39-esekre!* A „vérző Krisztusokra, porló Messiásokra”. És büszkén gondolok arra a magasztos, fenséges emlékműre, amely a Nagyerdőn az ő vitézségüket hirdeti, meg a többi hősi emlékműre, ezer, meg ezer hajdusági félisten emlékének megörökítőjére!

Kaplonyi György.

Asbóth ma játszik Stockholmban

Stockholm, október 23. A stockholmi teniszzünnepségek során az előversenyben a Mister G.—Gramm pár 6:3 arányban győzött a Lichtenstein herceg—Asbóth együttes ellen. A királyi kupáért kiírt előversenyben Asbóth vasárnap játszik először.

TILOS AZ ÉLŐÁLLATOK POSTAI SZÁLLÍTÁSA

MTI jeletni: A kereskedelem- és közlekedési miniszter a szállítási nehézségek miatt a piócák kivételével, az élőállatok postai szállítását október 25-től kezdődően a további intézkedésig felfüggesztette.

A 80 éves Lloyd George megnősült

Stockholm, október 23. Lloyd George volt angol miniszterelnök házasságot kötött miss Frances Stevensonnal, aki 1913 éve magánfőknője volt. Lloyd George ma 80 éves, miss Stevenson pedig 55 éves. (MTI)

RUHANEMŰEKET LOPOTT A KÖMIVESSEGÉD

Özveg Varga Lajosné, Csillag-utca 71. szám alatti lakos a rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásából nagyobb mennyiségű ruha- és fémnemet lopott. A feljelentés alapján a rendőrség azonnal szűleskörű nyomozást indított s ennek során elfogták Szabó János kömivessegéd, Torockó-utca 34. szám alatti lakost, aki a lopást beismerte. Szabó Jánost kihallgatása után átkísérik a királyi ügyészhez fgozházába.

Francia tanfolyamok

Az Alliance Francaise debreceni tagozata francia tanfolyamokat rendez kezdőknek és haladóknak. (Nyelvtanfolyamok, társalgás, előadások, könyvtár.) A tanfolyamok az Alliance Francaise tagjai számára ingyenesek. Évi tagsági díj 10 P. eBiratkozások hétfőn és csütörtökön 5—7-ig az Ujságíró Klubban, Arany Bika, József kir. hg.-utcai bejárat. Alexandre Calame, a tanfolyamok igazgatója, egyetemléktor.

Meghívó

A Debreceni Gazdasági Egyesület Lotenyésztési Szakosztályának 1943. évi november hó 7-én, vasárnap délután 11 órakor az Egyesület hivatalos helyiségében megtartandó rendező közgyűlésére. Tárgysorozat: Intéző bizottság jelentése. Előző évi zárszámadás. 1943—1944. évi költségvetés előirányzat. A tagok minél számosabb megjelenését kéri az Elnökség.

Szerkesztői üzenet

Kelemen Győző tanuló. Hajdúböszörmény. A debreceni m. kir. felsőfokú ipari iskolai felvételi vizsgákkal kapcsolatban hozzánk küldött panaszos levelét elintézés végett illetékes helyre fogjuk eljuttatni.

Ruhák, pongyolák, női és férfi fehérneműek nagy választékban

KERECSEN, Csapó-utca 8

Két husz- és egy huszonötperces felvételt készítettek Debrecenről és a Hortobágyról, a rádió részére

Részletesen beszámoltunk arról, hogy Budinszky Sándor, a rádió kiváló riportere pár nappal ezelőtt Debrecenbe érkezett, hogy itt a magyar rádió részére hangfelvételeket készítsen Debrecen és a Hortobágy nevezetességeiről. Kétnapos itartózkodás után Budinszky Sándor összesen három felvételt készített Debrecenről és a Hortobágyról. Még pedig az eredeti tervtől eltérően nem kétszer hatpercest az „Innen-onnan” műsor részére, hanem két 20 percest és egy 25 percest.

Az első felvételt a Nagyerdőben készítették, a melegtől közelében. A kiváló rádióriporter a sokat megénekelte debreceni Nagyerdőt viszi a rádió hullámain keresztül a halgatókhoz. Ezt a műsort Budapesti hullámhossza fogja továbbítani, illetve sugározni. A második 25 perces hangfelvételt az amerikai magyarok részére készült „Úzen a debreceni Nagyletem Rákóczi harangja” címmel. Dr Lengyel Imrénék, a debreceni Idegenforgalmi Hivatal agilis vezetőjének már régi terve, hogy a külföldi magyarok részére egy ilyen felvételt készítsenek. Most, amikor Budinszky Sándor Debrecenbe érkezett, Lengyel Imre dr. nyomban érintkezésbe lépett báro Bornemisza Jánossal, aki hozzájárult a felvétel-

elkészítéséhez és így Debrecennek egy régi álma vált valóra. Ebben a felvételen lehet hallani a Rákóczi harang mély kongását, bugása majd kongását, majd Lukács László szóval meg benne a kollégiumi könyvtárból, de a Horthy Miklós gyakorló iskoláról is készült felvétel. Egy gyermek innen üdvözlö az amerikai magyar gyermekeket, majd Sebástyén Endre jelkipásztor szól a felnőttekhez. Végül ismét a Rákóczi-harang hangja hívja haza az amerikai magyarokat.

A harmadik felvétel, amelyet szintén a magyarországi hallgatóság részére készítették, a Hortobágyon készült. A hangulatos pusztai hangfelvételen elsőnek Balogh Mihály máiai biztos szólal meg, aki a most lezajlott hortobágyi építkezésekről és tenyészállatok neveléséről számol be. Kovács László a magyar rádió hallgatóság nem kis érdeklődésére a rizzaralásról tart színes beszámolót, de Budinszky Sándor megszólaltatott több neves pástorokból is. Végül a Csárda előtt Zsámbó Urbány József és cigányzenekara játszik egy pár igazi pusztai nótát.

Budinszky Sándor a kíséretében levők társaságában szombaton délutáni utazott el Debrecenből. A vendégeket dr. Lengyel Imre elkísérte.

Nem szabad a tűzoltókkal a komoly időknek meg nem felelő éretlen viccet üzni

Szombaton délután a 21-02 számú telefonon egy idegen női hang szólott be a debreceni tűzoltóállomásra és jelezte, hogy a Nyil-utca 34. számú házban szobatorz keletkezett. Török István felügyelő vezetésével azonnal egy motoros őrség vonult ki a helyszínre, hogy a tüzet eloltsa, de legnagyobb meglepetésükre tüzet sehol sem találtak. Az ügynek az volt egyébként az érdekessége, hogy a bejelentés szerint a tűznek Dalla Dezső fűszerkereskedő lakásán kellett volna tenni, de erről még maga a kereskedő sem tudott.

Miután tűz sehol sem volt, a tűzoltók visszamentek laktanyájukba. Az esemény mellett azonban nem mehetünk el szó nélkül. Az utóbbi időkben a debreceni tűzoltókat igen nagyértékben igénybe vették és a testület tagjaira nagyon ráfér a pihenő. Egy ilyen testület tagjaira komoly időkben komoly feladatok vannak a közönség érdekében és nem tartjuk idomosnak, hogy viccből farszálják őket, mert ezzel a beugrással esetleg nagy árokot okozhatott volna az illető abban az esetben, ha más helyen valóban tűz lett volna.

Megállapították a szappan és mosópor legmagasabb eladási árát

A hivatalos lap tegnapi száma közli a m. kir. Ipari Anyaghivatal külön engedélyre és előírása szerint előállított szappanokérményeknek gyári és fogyasztói árát. Ezek szerint az egységes mosószappan legmagasabb gyári eladási ára nagykereskedők részére 100 kg-éknél 280, kiskereskedők részére 100 kg-éknél 290 pengő.

Illat, vagy gyógyhatású anyagot tartalmazó egységes piperezappan nagykereskedők részére 100 kg-éknél 527, kiskereskedők részére 100 kg-éknél 570 pengő. Illatosított és darabonként papírba csomagolt babaszappan nagykereskedők részére 100 kg-éknél 824, kiskereskedők részére 100 kg-éknél 890 pengő. Kockaborotvaszappan nagykereskedők részére 100 kg-éknél 634, kiskereskedőknek 100 kg-éknél 685 pengő. Darabonként papírba csomagolt rúdborotvaszappan nagykereskedők részére 100 kg-éknél 1.064 pengő, kiskereskedőknek 100 kg-éknél 1.150 pengő.

Egységes mosóport nagykereskedők részére negyed kg-os csomagolásban 100 kg-éknél 154, fél kg-os csomagolásban 100 kg-éknél 150 P.

Kiskereskedők részére negyed kg-os csomagolásban 100 kg-éknél 160, fél kg-os csomagolásban 156 pengő. A mosópor és intézmények részére papírzsákban 100 kg-éknél 124 pengő.

Természetesen ezek az árak készpénzfizetésre engedmény nélkül értendők. A forgalmi adóváltás és a számlabélyegilleték az árakhoz hozzászámítható. A szappan és az egységes mosópor legmagasabb fogyasztói ára az ország területén egységesen a következő:

Egységes mosószappan 100 gr gyártási súlyú darabonként 38, 200 gr gyártási súlyú darabonként 76 fillér. Egységes piperezappan 100 gr gyártási súlyú darabonként 84 fillér. Babaszappan 80 gr gyártási súlyú darabonként 1.06 pengő, kockaborotvaszappan 70 gr gyártási súlyú darabonként 70 fillér. Rúdborotvaszappan 60 gr gyártási súlyú darabonként 1.04 pengő, egységes mosópor negyed kg-os csomagolásban csomagonként 54 fillér, fél kg-os csomagolásban pedig darabonként 1.06 pengő.

Mit mond a kir. Itélőtábla végzése a csizmadiaszin eladásával kapcsolatos rendkívüli közgyűlések ügyében?

A Debreceni Csizmadia Arucsarnok Szövetkezet tudvalevőleg a nyár folyamán tartott több rendkívüli közgyűlésén kimondta, hogy a Csapó-utca 17. szám alatti házastelket 530.000 pengőért eladja Izsák József és Izsák Ferenc budapesti festéknagykereskedőknek s megveszi a vételárból 150.000 pengőért a Hatvan-utca 8. szám alatt lévő házastelket szintén Izsák József és Izsák Ferenc festéknagykereskedőtől. A házadással kapcsolatos rendkívüli közgyűléseken hozott határozatokat a cégbíró, majd pedig a törvényszék hármas tanácsa alaki okokból érvénytelennek találta, míg dr. Csáthy Dezső ügyvéd felfolyamodása folytán a kir. Itélőtábla ellenkező álláspontra helyezkedett s kimondta, hogy ezek a közgyűlési határozatok meg nem semmisíthetők.

A nagy érdeklődést keltő ügyre tekintettel a Kir. Itélőtábla jogerős végzését az alábbiakban teljes terjedelmében közöljük:

P. II. 1650—1943—150. szám.

A DEBRECENI KIR. ITELŐTÁBLA

mint felfolyamodási bíróság a Csizmadia Arucsarnok Szövetkezet Debrecenben debreceni cégnek a debreceni kir. törvényszék előtt folytatásban lévő cégügyekben a kir. törvényszéknek, mint cégbírósnak az 1943. évi augusztus hó 2. napján Ct. 2/144—146/1943. szám alatt hozott végzése ellen a Debreceni Csizmadia Arucsarnok Szövetkezetnek az 1943. évi szeptember hó 16. napján Ct. 2/148—1943. szám alatt hozott végzését vizsgálta alá vette és meghozta a következő

VEGZEST:

A kir. Itélőtábla a felfolyamodásnak helyet ad, ennek folytán a kir. törvényszék hármas tanácsának és a cégbírósnak a végzését megváltoztatja és kimondja, hogy a cégbíró végzésében felsorolt közgyűlési határozatok a végzésben írt okból meg nem semmisíthetők és a cégbíróhatóságot az ennek következtében szükséges további eljárásra utasítja.

INDOKOLÁS:

Már a kir. törvényszék cégügyekben eljáró hármas tanácsa rámutatott a végzésben arra, hogy a cégbíró végzésében felsorolt közgyűlési határozatok a végzésben írt okból meg nem semmisíthetők és a cégbíróhatóságot az ennek következtében szükséges további eljárásra utasítja.

hívó által hívatnak meg, melyre az összes tárgyak feljegyzendők". Ehhez képest a május 30. napjára meghirdetett közgyűlés egybehívása meghívók útján szabályosan megtörténhetett és nem volt alapszabályszerű feltétele a közgyűlés egybehívásának a meghívónak az említett napilapban való közzététele. Ezzel kapcsolatban mutat rá a kir. Itélőtábla arra is, hogy a meghívásnak a közgyűlést megelőző 14 nappal való megtörténe is csupán az évi rendes közgyűlésnél van az alapszabályok 9. §-a szerint előírva. Nem lehet azt a rendelkezést a rendkívüli közgyűlésekre is alkalmazni, mert azokra vonatkozóan ezt az alapszabályok elő nem írják, de nem is lehetne a rendkívüli közgyűlést egybehívását ilyen feltételhez kötni, ami megakadályozná azt, hogy a szövetkezet a rendkívüli szükséghez képest esetleg a legsürgősebben hívassa egybe rendkívüli közgyűlésre a tagjait.

Bár a kir. törvényszék cégügyekben eljáró hármas tanácsa felismerte, hogy a cégbíró végzése az alapszabályok téves magyarázatán alapszik, az az előterjesztésnek még nem adott helyet, mert a postai úton történt meghívást nem találta szabályszerűnek.

A szövetkezet becsatolta a postahivatal nyugtáját arról, hogy 1943. évi május hó 27. napján a szövetkezet tagjainak számát meghaladó számú nyomtatvány bérmentési díjat fizette ki, ami azt igazolja, hogy ezen a napon a szövetkezet annyi nyomtatványt adott postára, hogy abból a szövetkezet valamennyi tagja részese lehetett és bemutatott egy levelezőlap alakú nyomtatványt, amely a közgyűlésre való szabályszerű meghívót tartalmazza. A kir. törvényszék hármas tanácsa szerint azonban nincs igazolva, hogy a meghívók a tagoknak tényleg kézbesítettek, éspedig azért sem, mert az iratok közt között tagnévsorban néhány tag lakcíme nincsen is feltüntetve és így valószínű, hogy ezek részére a meghívó a kellő címzés nélkül adalván postára, nem volt kézbesíthető.

A kir. Itélőtábla a már kifejezettek utalással megállapítja, hogy május hó 27. napján a meghívók kellő időben adták postára, mert köztapasztalás szerint azok a feladás másodnapján, tehát május hó 28. napján a címzetteknek nyilván kézbesítettek, így a megjelenésre kellő idejük volt. A szövetkezet becsatolta azt a tagjegyzéket, amelyen a tagok mindegyikének a pontos címe fel van tüntetve, ami a nyomtatványok címzésénél alapul szolgált. A közgyűlésen a 150 tag közül 104 résztvett, tehát a tagok kétharmad részénél és többen jelentek meg. A közgyűlésről a helyi lapokban is beszámoltak és olyan panasz sem a sajtóban, sem

Vállalat KERES

reprezentatív házat centrumban sürgős megvételre. — Jellege 2.000.000-ig Tenczer hirdetőbe Budapest, IV. Szervita-tér 8. szám

a cégbíró előtt fel nem merült, hogy a tagok egy része arra nem kapott meghívót, így nincs alap annak a feltételezésére, hogy az így nagy taglétszámú szövetkezetnek egyedül lehetséges személyenkénti meghívási mód a posta útján való meghívás a jelen esetben nem vezetett volna eredményre.

A kifejezettek tekintettel a kir. Itélőtábla nem találta megállapíthatónak, hogy a közgyűlés összehívása szabálytalanul történt volna, ezért az alsófokon eljáró bíróságok végzését megváltoztatta és a közgyűlési határozatoknak hivatalból való megsemmisítését mellőzte.

Az ennek folytán szükséges további intézkedés megélése így a közgyűlési jegyzőkönyvekre vezetett feljegyzés törőlése a cégbíró feladata lesz.

Debrecen, 1943 október 15 napján.

Dr. Tóth Kálmán sk. tanácselnök.
Dr. Szarukán István sk. előadó.
Dr. Tóth Géza sk.

Felhívás a 18—35 év körüli nőkhöz

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet Helyi Munkabizottságának Vezetősége felhívja a 18—35 év közötti nőket, hogy a Weiss Manfréd üzemekben díjazással járó honvédelmi munka teljesítésére f. hó 25-én és 26-án délelőtt 10—1 óráig Debrecen, Ferenc József út 28-b. sz. alatt jelentkezzenek. A kiskorúak (24 éven alóliak) jelentkezése csak abban az esetben vehető figyelembe, ha jelentkezésük alkalmával szabályszerűen kiállított és két tanuval láttamozott szülői (törvényes gyám) beleegyezést felmutatják.

Figyelmezteti a Helyi Munkabizottság Vezetősége a jelentkezőket, hogy a Weiss Manfréd gyár hadiüzem, így tehát a munkásnak a gár hadiüzemi személyzeti parancsnokának fennhatósága alá tartoznak.

A vidéken egészséges ipari közvélemény kialakulására van szükség

A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelentése szerint a napokban tartotta alakuló gyűlést a Gyáripárosok Országos Szövetségének szegedi fiókja. Az ülésen Hagenmacher Henrik, a GyOSZ elnöke utalt arra, hogy a Délvidéken fejlődnek és szaporodnak a gyárvállalatok. Használó a helyzet az ország más vidékein is éppen ezért meggyőződése, hogy az ország nagy centrumaiban szükség van a GyOSZ-nak fiókokra. Az egyes vidéki körzeteknek különleges érdekeik vannak. Itt van elsősorban a munkáskérdés, amely másként jelentkezik a vidéken, mint a fővárosban. Szükséges, hogy a vidéken józan és egészséges ipari közvélemény alakuljon ki. E feladat teljesítésével lehetővé válik, hogy a GyOSZ minden állásfoglalása az egész iparnak legszélesebb értelemben vett igazi felfogását fejezze ki.

A nagy tetszéssel fogadott felszólalás után dr. Knob Sándor, a GyOSZ vezérigazgatója ismertette az ipar egyetemét érintő fontosabb problémákat.

ÖLMOT VESZ
lapunk nyomdája
Böszel kir. herceg-utca 16.

A vöröskeresztes gyűjtőnapok elszámolása

Most fejezték be az október 2. és 3-án tartott Vöröskeresztes gyűjtőnapok végelszámolását. Eszerint az urna- és perselygyűjtés eredménye 39.921.44 P, a házankénti gyűjtés eredménye 4650.98 P, összesen 44.572.42 P.

Az egyes urnáknál és a megváltási jelvényekből a következő összegek folytak be:

Dr. Vajthó Lajosné 6865.05 P, dr. Kölcsey Sándorné 6140.70 P, vitéz Farkas Ferencné 3129.77 P, Koren Emilné 2826.74 P, Szalay Kálmánné 2250.10 P, Nagybárány Antalné 2134.99 P, Abonyi Gyuláné 1991.31 P, vitéz Berényi Istvánné 1886.22 P, dr. Bodnár Jánosné 1784.87

P, özv. Sass Béláné 1764.28 P, Nagy Józsefné 1482.55 P, dr. Kulcsár Bertalánné 1405.25 P, Torzsay Henrikné 1388.45 P, özv. vitéz Báthory Lászlóné 1337.83 P, özv. Pethő Jánosné 1117.48 P, Uray Sándorné 993.78 P, v. Kovács Józsefné 747.67 P, Schmogrovits Ernőné 674.40 P.

A városi tisztviselők és alkalmazottak 3647.71 P-t fizettek be a 3. számú urnába.

Ugy az adakozóknak, mint a gyűjtést vezető és abban közreműködő úrhölgyeknek és mindazoknak, akik a gyűjtés szép eredményét előmozdították, hála-köszönetet mond a Vöröskereszt fiók elnöksége.

Ötven filléres tejtért hatszáz pengő pénzbüntetés

A debreceni törvényszék uzsora egyesbírája, dr. Pogány Béla a múlt nap Hajdúnánáson tartott helyszíni tárgyalást és ennek során több árdragítási ügyben hozott ítéletet.

A királyi ügyészség Volsinovsky János hajdúdorogi gazdálkodó ellen árdragító visszaélés vétsége miatt emelt vádat, mert Hajdúdorogon júniusban a tej literjért többeknek ötven filléret adta. A főtárgyaláson Volsinovsky János tagadta, hogy az árdragítást elkövette volna. A kihallgatott tanúk azonban egymásután mondták szemébe, hogy bizony ötven filléret adta a tej literjért. Miután az idős gazdálkodó látta, hogy itt nincs kiút, töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy többen könyörögtek neki tejért és önként ajánlották fel az ötven filléres árat. A törvényszék a tanúk kihallgatása után megállapította Volsinovsky János bűnösségét és 600 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Ismét Kölcsey Sándorné lett a MANSz Reviziós Leánykör diszelnöke

A MANSz Revizlós Leánykör évnnyitó gyűlése

A MANSz Reviziós Leánykör a napokban tartotta meg évnnyitó gyűlését, amely alkalommal a tagok szép számmal megjelentek. A Hízekegy elismádkozása után dr. Ménes Lajosné elnök köszöntötte kezesetlen szavak kíséretében a gyűlésen megjelent tagokat. Egyben megértő támogatásért halás köszönetet mondó dr. Kölcsey Sándorné diszelnöknek, aki fáradhatatlanul és a jelkében lobogó tűz által táplált magyar hitével együtt küzd velünk és irányítja a szöb magyar jövő felé egyesületünket.

Báthory József titkár a leánykör múltévbén végzett munkájáról számolt be. Beszédében megemlékezett az oroszfronton harcoló katonáinkról — valamint azokról, akik életüket áldozták fel a hazaiártáran.

Ezután következett az új tisztikar megválasztása: diszelnök: dr. Kölcsey Sándorné, elnök: dr. Ménes Lajosné, ifj. elnök: Kovács Ibolya, vígalmi elnökök: Csósz Éva és Virágos Il, titkár: Báthory József, h. titkár: Piszkeay Katalin, pénztáros: Munkácsy Margit, h. pénztáros: Kovács Irén, jegyző: Tar Klára.

A titkár üdvözölte az ujjon megválasztott tisztikart és kérte, min az elmúlt időkben, úgy ez évben szeretet hazánk iránt soha meg nem szünő áldozatkészséggel, odaadással végezzék munkájukat.

annál is inkább, mert az ő vállukat is terheli egy szöb, boldogabb haza ujjáépítése.

A megválasztott új tisztikar nevében Kovács Ibolya ifj. elnök mondott köszönetet és tett ígérte, hogy igyekezni fognak előjeik nyomán haladni és dolgozni, ehhez kérte a tagok támogatását. Jegyzőkönyvbén kívánta megörökíteni a távozó Balló Erzsébet jegyző, Szalay Irén pénztáros és Koncz Ella vígalmi elnök eddigi kifejtett munkásságát.

A titkár a következőkben ismertette ezévi programot: Leánycsoportunk kb. 30 taglétszámmal rendelkezik. Fő programja a szociális munka, szegény családok megsegítése csecsemő-kelengyével. Minden hétfőn délután az egyesület helyiségében a leánykör tagjai szorgos munkával dolgoznak a baba kelengyék elkészítésével. Megemlékezésre méltó, hogy tagjai tulnyomó részben hivatalba jár és ennek árcára a rendelkezésre álló kevés szabadidejüket szociális munkára áldozzák. Programunk továbbá szeretet hazánkért harcoló katonáink fogadása, látogatása, valamint a frontra induló vitéz harcos katonák búcsúztatása. Bajtársi szolgálat keretében a hadbavonultak látogatásában, gondozásában valamint támogatásában minden egyes tagunk kiveszi részét.

Oktober 25-én, hétfő este 7 órakor

ZÁRUL

A Bika-szálló kistermében folyó nagysikerű **KÉPKIÁLLITÁS**

Siessen, ne késsen, hogy Ön is vehessen örökbecsű értéket, vagy legszöb karácsonyi ándéket

Belépődij nincs. 3 és 8 havi részlet. Tekintse meg.

Vásárlási kötelezettség nélkül tekintse meg

ifj. Székely Szűcs Sándor

kályhás-mester
cserépkályha és kandalló mintaraktárát
Csapó-utca 33. Ipariskola-épület.

Telefonszám: 26-70.

Névre és címre kérem ügyelni!

AHOGY EGY FALU KIALAKUL

Boda-, Rákócz-, Lorántffy-terekben új élet indult. — Biztató jelen ígéro jövődó

Annakidején, akármilyen furcsán is hangzik, egész szőlőstelepek voltak Debrecen vidékén. Józsa és a hozzá közel eső Szentgyörgy, Boda-, Rákócz- és a Lorántffy-ter szőlő- és gyümölcsösök voltak. Sőt Debrecen közvetlen környéke, a mai kertészek szintén jelentős szőlőstelepek voltak már az Arpádok idejében, a homoki bortermelés tehát nem új, csak ismételt keletű.

Jelen alkalommal azzal a nagyszerűen megindult kerti élettel foglalkozunk, mely debreceni vonatkozásban igen sok embert érdekel. Néhány kilométernyire fekszik ide és multja kimondott gyümölcsös- és szőlőstelepek mult, jelene pedig szintén. Örömmel mondhatjuk el, hogy az, ami ma ott folyik, minden dicsőreget megérdemel és ha a jelek nem csalnak, illetékesek is kézbe veszik a dolgok menetét, közelesem olyan virágzó kert- és szőlőkultúrát beszélhetünk kicsiben, mint amilyen nagyban a kecskeméti külsőség és gyümölcsös, szőlőstelepek világ.

Aki akár kocsival, akár vonattal járt ezen tájon, Hajdúböszörmény felé, annak föltétlenül feltűnt, hogy mennyi öreg diófa van ezen a tájon. Óriás fák ezek, melyek a régi mult emléket becsületesen megőrizték napjainkig. Az öreg diófák mellett a fiatal csemeték és már termőben lévő fejlődött fák özöne lép meg az embert. De menjünk sorban, nézzük, hogy miről is van szó.

A nagy fagy,

annakidején, füző esztendőve ezélt nem kímél meg semmit, csak ezeket a nagy diófákat és néhány időtlen idős öreg szőlőtökét. Kpusztult itt minden és a huszas évek nagy szőlőmivelése összeropant. Szántó- és parlagföld volt itt mindenütt. Legjobb esetben krumpli és sőtörök termelt, itt ott gabona.

Azian valakinek eszébe jutott, hogy kezdjük újra.

Felforgatta a talajt, vesszőt, gyökereket tökélet hozatott és megindult a telepítés. A régi szőlő ünkások, akik vagy itt, vagy a környező Józsan laktak, csillogó szemmel látták, hogy a kezdet megindult. A pálda ragadós volt és egyik a másik után kezdett új világot teremteni. Közben igen sokan meggondolták magukat és eladták az egyiket nyilasi üres telket, földet. A debreceniek vették meg első sorban ezeket a földeket elég olcsón, mivel amúgy se sokra értékelték maguk az eladók se. Aztán böszörményiek. Inkább tisztviselők, szellemi pályán dolgozók, akik első sorban kirándulohelynek, aztán nyaralásra alkalmas terepnek akarták átalakítani. Pénzüik inkább volt ekkor még arra, hogy befektetést eszközöljenek, így a telepítés gyors tempóban haladt. Egyik nyilas a másik után állott be és a harmincas évek derekára már a régi dicsőséget is túlszárnyalóan virított tavasszal az ezer meg ezer virágzó gyümölcsfa és zöldülték a megmetszett tőkék.

Egymásután cseréltek gazdát a kisebb-nagyobb parcellák és ma már az a helyzet, hogy mindig több és több termő gyümölcsös, szőlő hirdeti, hogy ez a terület valóban paradicsomi érték kezd lenni.

Villák sora épült az utóbbi esztendőben, ahol nemcsak debreceni, de még pesti nyaralók is megfordulnak. Kedves, hangulatos a táj, a sok-sok fa, valóságos kiserdő egyik-másik gyümölcsös, aztán a levegő ózondús, tiszta. Csaknem minden parcellán áll már legalább egy vikendház és hovatovább egyre jobban beépül a kö-

zel ezer holdnyi terület, melyet a három kertség alkot.

A fejlődés

legbiztosabb jele az, hogy ma már kétszáz családnyi állandó lakos is él itt, ahol iskola, központ és levele foglalkozási terület is rendelkezésre áll. Egyelőre közigazgatásilag inkább Böszörményhez tartoznak, de a jelek azt mutatják, hogy közelesem önálló tanyaközpontként, majd későbbi településként egy újabb község van kialakulóban. Nemcsak idény-nyaralók központja lesz tehát a három kert, hanem állandó jellegű közigazgatási központ. Magyar falu van alakulóban, ahol az az elv érvényesül, hogy egészséges településen egészségesebb magyarok éljenek.

A debreceniek, akik Bodán, Rákóczon vagy Lorántffy-terekben vették szőlőt, minden törekvéssel azon vannak, hogy ez a fejlődés erőteljesebb és egészségesebb legyen. Mindent elkövetnek, hogy ezen a téren a legszebb eredményt tudják felmutatni. Az utolsó tíz esztendő már is csodát tett, de a béke és jobb gazdasági évek fogják megmutatni, hogy nem ábránd az, amit egyesek fejlegnek, hogy itt a kecskeméti mintára mintatelep fog kialakulni.

Az szeretnék éppen a fenti magyar ügy érdekében az itt telepítők, hogy a nagyfokú és minden tekintetben dicsőreget érdemlő gyümölcs- és szőlőtelepítést végző illetékes hatóságok is felelősek legyenek rájuk. Tartásuk szemmel, hogyan történik az újabb meg újabb telepítés, gondoljanak arra, hogy milyen állapotban vannak az egyes gyümölcsösök. Védekezés és gyümölcsápolás itt is igen eiferne, mert nemcsak gondos emberek, de vannak olyanok is, akik nem sokat gondolnak a sajátjukkal. Az ilyen elhanyagolt gyümölcsösök veszélyeztetik a komoly, jó munkát végző telepítők sorsát és boldogulását is.

Az szeretnék, hogy ellenőrizzék ezeket az új telepeket, nézzék meg, s ott, ahol tanács kell, adjanak tanácsot, ott, ahol sürgős óvintézkedéseket kell hozni, szintén intézkedjenek.

Nem kétszázombos most már ennek a közel 500 holdas területnek a betelepítése és gondozása nemzeti szempontból sem. Nemzetgazdasági szempontok azt követelik, hogy jó munka legyen, s a telepítés szakszerű.

Debrecen piaca sokat felvesz és első sorban olyan gyümölcsök, szőlők telepítése volna a fontos, ami hajdan is bevált ezeken a területeken. Így első sorba a diófa, mert valósággal kedvező területe, talaja erre van első sorban. Ha jól csinálnak, akár az ország egyik legfontosabb diófaerdejévé váraszhatnak ezt a területet. Régi alanyok, úgynevezett idevaló fajták vannak, melyek most is gazdagon teremnek.

Minden jel arra mutat különben, hogy az illetékes hatóságnak, intézmények segítségével valóban sikerül ezen a területen virágzó szőlő- és gyümölcskultúrát teremteni. Már az is bizonyosság, hogy újabbban itt is éppen a sikeresebb termelés következményeképpen a földárak háláltaul emelkedtek, első sorban a betelepített földek.

Közel van Debrecenhez, kiránduló- és üdülőhelynek alkalmas és akkor, amikor a három kertség birtokosai a jobbat, szebbet, értéke- sebbet és nemesebbet akarják, nemcsak önmaguk hasznát keresik, de ugyanakkor a köznek is hasznát nézik, a nemzetgazdaságot is gyarapítani kívánják.

[Sz.]

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Oktober 24, vasárnap délután: Jánosbogarika. Rendes helyarákkal.
Oktober 24, vasárnap este: Cigány-szerelm. Bérletszűnet.
Oktober 25, hétfő: Tábornokné. Munkáselődadás.
Oktober 26, kedd: Tábornokné. Munkáselődadás.
Oktober 27, szerda: Idegen aszony. B) bérlet.

SZÍNHÁZI MOZAIK

Emlékezetes az a rendkívüli siker, amit Barabás Sári, a Csokonai színház kiváló vendégművésznője az idei szezon megnyitására a „Mosoly ország” Liza szerepében aratott; a rádióból is jólismert remek énekesnő a minden idényben játszott szokott operettet sorozatosan vitte diadalra.

A Csokonai színház állandó vendégprimadonnájának legközelebbi fellépése november elején lesznek. Barabás Sári most Lehár Ferenc egy másik kiemelkedő művének, a „Luxemburg grófia”-nak primadonna szerepét játssza el. Didier Angéla egyike az operettirodalom legnagyobb és legszebb énekeszerepeinek s így teljesen érthető az a várakozás, amivel a debreceni közönség Barabás Sári novemberi szereplése elé tekint.

A „Luxemburg grófia” különben is Lehár legértékesebb művei közé tartozik; erre vall az is, hogy bár 1909-ben mutatták be, a „Vig özevgy” után még mindig ez vezet az előadási statisztikában. A darab — mint a „Mosoly ország” is — teljesen új átdolgozásban kerül a közönség elé. Így B. Unger István eredeti rendezése külön érdekesség-számba megy.

A szereposztás is parádés lesz. A címszerepet, Renét Dalma Gyéza alakítja s Jurik Ica, Szabó Samu és Csengeri Aladár lesznek még részesei az előrelátható nagy sikernek.

A zongoratermekben már javában folynak a „Luxemburg grófia” előkészületei Hukvári Jenő karnagy irányításával és előrelátható, hogy a debreceni közönségnek ismét maradandó élményben lesz része a pompás Lehár-mű felújításával.

MOZI

„Fruska” (olasz vígjáték a Vig-színházban.) Kiváló olasz vígjátékot forgat a Vig-színház mozi. — „Fruska” a darab címe. Egy talpraesett fiatal leány a film főhőse, a kinek mindig helyen van a szíve és az esze. A pompás lendülettel vígjáték rengerék ültetett van tele tölve. Lilla Silyi és Hans Stüwe a siker főrekeszei. Erdemes megnézni, jó gondolatokat.

7 vig özevgy. (Hungária.) Határozottan állíthatjuk, hogy ez a film az évad legjobb olasz film-vígjátéka. Könnyekig kacagató, fordulatos filmretek, témája időszerű és hangulatos. A filmet az olasz filmgyártás legjobbjai vizik sikerre. Nagy közönségsikeret jósolunk. Aki szeret nevetni, okvetlen nézze meg!

Vendéglősök, koresmárosok! szükségletüket legolcsóbban

Pótor László borszárművelő szerezhetik be.

Hatvan-u. 35. Telefon 82.71.

MA VAN AZ APÁK NAPJA

A debreceni cserkészek az apák iránti tiszteletüket és megbecsülésüket akarták akkor kifejezni, amikor elhatározták a budapesti cserkészek mintájára, hogy Debrecenben is megrendezik a hőslélek, becsületes magyar apák napját.

Mint a Debreceni Újság—Hajdúföld elmúlt napi számában megírta, a debreceni cserkészek Apák Napja ma lesz. Nagyszabású és igen színvonalas programot készítettek ezúttal a cserkészek. Délelőtt valóságfeleketek szerint istentiszteleten vesznek részt, s még a délelőtti folyamán azok az if-

jak, akiknek él az édesapjuk, virággal ajándékozzák meg őket, akiknek azonban az édesapja már elköltözött az élők sorából, azoknak a sírjára virágot ki virágot a temetőbe, hogy méltóképpen emlékezzenek meg az édesapjáról.

Délután három óraker nagyszabású ünnepély lesz a debreceni Cserkészparkban az összes debreceni cserkészek részvételével, amelyre meghívták az édesapjákat is.

Fél öt óraker pedig impozáns táborúttat rendeznek, amelyre szintén hivatalosak lesznek a debreceni magyar apák.

Tizenkét év alatt teljesen eltűnt egy ház a föld színéről Hajdúböszörményben

A hajdúböszörményi rendőrség igen érdekes ügyben fejezte be a nyomozást. Putnoki Gáborné, 51 éves, újfelhértő lakos tett feljelentés. Fegyveres Sándor hajdúböszörményi lakos ellen. Panaszában az asz szony elmondotta, hogy 10—12 évvel ezelőt adta bérbe Hajdúböszörményben a Bercesényi-utca 27. szám alatt lévő házat Fegyveres Sándor nék. Közben külföldre került és hatávi távollét után csak most tér hazra.

Első útja Hajdúböszörménybe vezetett és ott megdöbbenéssel látta, hogy kis háza valóságilag eltűnt a földszínéről s annak még csak maradványait sem találta. De hiányzó portájának kerítése, az udvaron lévő kávéskút, verem és több 20—28

éves akácfa, valamint a házban lévő bútorok és edények.

A rendőrség a feljelentés alapján azonnal megindította a nyomozást. Elsőnek Fegyveres Sándor bérlet vállgatták ki, aki elmondotta, hogy fekkkel ezelőt a ház olyan rossz állapotba került, hogy hatósági vezetés alapján elrendelték lebontását. Ekkor egyik rokonához költözöködött. A lebontott ház fa részeit az udvaron csomóba rakták, de az teljesen elkorhadt. Ennek maradványait meg s találták az udvaron. A házban lévő bútorok pedig teljesen széthullottak és amikor Putnokiné megérkezett, neki ajándékozta és ő jüzökönek használta fel.

Miután a rendőrség megállapította hogy bűntudatuk nem forog fenn, a nyomozást befejezte.

Németország egyik leghíresebb szájszészese Csilléri András meghívására vetített képes előadást tart Debrecenben

Érdekes vendége lesz a debreceni Orvosegyetemnek, dr. med. et dr. med. dent Karl Schuchardt német szájszészese orvos szemléiben, aki a debreceni Stomatológiai Klinika professzorának, dr. Csilléri Andrásnak a meghívására október 25-én, hétfőn délután 6 óraker tart előadást a Belklinika tantermében, rendkívüli tudományos ülés keretében. Az előadás tárgya a sebészeti s orthopaediai feladatok az arc és állcsonti sérülések helyreállításánál. Az előadás elé nagy érdeklődéssel tekint a debreceni orvostársadalom, mert a kitűnő előadó rendkívül sok szines diapositívát hoz magával s egy több mint 300 m. hosszú, nálunk még be nem mutatott szines filmmel fogja illusztrálni előadását. Schuchardt dr. a polgári életben berlini St. Norbert Krankenhaus főorvosa és jelenleg mint katona a berlin-tempelhofi 122. számú helyőrségi katona kórház szájszészeti osztályának vezető főorvosa teljesít szolgálatot.

Dr. med. et. dr. med. dent Karl Schuchardt született 1903-ban Berlinben. Apja jönevű berlini fogorvos fiát is erre a pályára adta. A fogorvosi képesítés megszerzése után (dr. med. dent.) beiratkozott orvos-tanulmányok, elvégezte az orvosi egyetemet és így dr. medicinae-ve avatták. Hajlamot érzett magában a szüléset és gyógygyászat iránt és két évig a Berlini egyetem szüléseti klinikáján dolgozott, ahonnan hogy a műteti technikában tökéletesítse magát, átment sebészetre, ha jól emlékszem Sauerbruch mellett dolgozott. Itt jutott azután arra a meggyőződésre, hogy az állcsoprtot sebészeti megbetegedései speciális műtörvosi készségen kívül speciál fogorvosi tudást is igényelnek.

Ekkor fordult azután teljes erővel a szájszészete felé és eleinte Achar sen mellett, annak klinikáján dolgozott, később kezevették a St. Norbert Krankenhaushoz, ahol orvosszájszészeti osztályt állítottak fel, amelynek vezetője lett. Háború kitörésekor mint sok más német orvost — katonai szolgálatra hívták be és látvány nagy műtői készségeit a perlin tempelhofi 122. számú katonai kórházban (lazarett-be osztották be, ahol egy 200 ágyas, a modern sebesézet követelményeinek megfelelő gazdagon felszerelt szájszészeti osztály (Kieferstation) állítottak fel részére. Nem annyira a friss eseteket, hanem a német birodalom egész területéről az állcsonti plasztikai műtéseket, főleg csontátültetést igénylő eseteket, amelyek eredményei általános feltűnést keltettek nemcsak a műteti kivitelezés technikája szempontjából, de főleg a nagy szerű gyógyeredmények és a kozmetikailag is tökéletes rekonstrukciók miatt.

Ezen körülmény a figyelmet már a háború előtt személtére irányította és ezért is váltalta műteteinek szines filmen való rögzítését az I. (Arbendenindustrie).

Jelenleg nagyobb összefoglaló szájszészeti munkán dolgozik, amelyek megjelenése után, az illetékes köröktől nyert értesítés szerint katonának és egyik német egyetem szájszészeti tanszékére kívánják ki nevezni. Neve külföldön is jóhangzású és így tartott többféle legutóbbi Európában és most pedig Szófiában az ottani egyetemen szájszészeti előadásokat és gyakorlati műteti bemutatókat, ahonnan vizsgatérében látogat el hozzánk.

Számos jelentős munkája jelent meg. Mindenesetre kiemeljük sokoldalú sebészeti tudását és azon vérső conclusions, hogy modern fogorvosnak néis általános orvosi tudásra van szüksége és különösen sebészetre, a mely nélkül a többnyire műteti beavatkozást igénylő esetet nem is tudja a modern therápia szempontjából helyesen elbírálni és állítani.

194
Gyor
Az
olyan
a föld
amely
mozna
nem
konkr
pontos
sok e
bónka
június
máry
lési i
lamint
léssó
most
Dánie
hatály
utasít
A folyó
majd
ügyne
toeg
ügyi
szakh
dig
ille o
vezet
az el
megs
sobb,
ból s
A
terő
tartat
tartat
vátol
szerve
ben,
delett
ben r
tárat
arran
ügyel
amely
a föld
tőleg
hivatal
szerv
rordu
Font
A
közül
zók:
A
gazd
vasár
Mező
lyezi,
léle
árumi
mező
Erdél
Gy
illető
vöbb
lítés
nyuló
kell
fordu
iskola
termő
szeti
Uj
felep
zése
ügyel
must
bor,
enge
gos
sági
kösz
nak
jövöt
P
n
Sz

Mit jelent a földmívelési igazgatás egyszerűsítése?

Gyorsabb és rugalmasabb lesz az ügyintézés. — Előterbe kerül a szakszerűség is

Az utóbbi évtizedben számos olyan ügynek az intézése került a földmívelésügyi minisztériumhoz, amelyek voltaképpen nem tartalmaznak kormányzati feladatot, hanem maguknak az egyes ügyeknek konkrét intézését jelentik. Ez a központosítás az ügyek elintézésének sok esetben rovására ment. A hibának az orvoslása végett ez év június havában megjelent egy kormányrendelet, amely a földmívelési igazgatás egyszerűsítéséről, valamint szakszerűségének előmozdításáról szól. Ezt a rendeletet a most közzétett rendeletével Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter hatályba léptette és végrehajtási utasítással látta el.

A hatálybalépett rendelkezések folytán a földmívelési igazgatásnak majd minden ágazatában számos ügynél az egyes törvényekkel, illetve rendeletekkel a földmívelésügyi miniszter hatáskörébe utalt ügyek intézése alsóbb hatóságok, szakhivatalok, egyes esetekben pedig a mezőgazdasági kamarák, illetve más gazdasági szervezettek hatáskörébe kerül. Ezáltal az ügyintézésbeli foglalkozások megszűnnek és az ügyintézés gyorsabb, rugalmasabb, tájsempontokból simioőbb lesz.

A most megjelent hatálybalépett és végrehajtási utasításokat tartalmazó rendelet útmutatásokat tartalmaz az eljáró hatóságok, hivatalok és földmívelésügyi szakszervek részére abban a tekintetben, hogy az említett kormányrendelettel reájküldött feladatkörben miként kell eljárni, de tájékoztatást nyújt az érdekelteknek is arról, hogy az azokra az ügyekre vonatkozó kérelmekkel, amely ügyeket a kormányrendelet a földmívelésügyi minisztérium, illetve valamely külső hatóság vagy hivatal hatáskörébe, más alsóbb szerv hatáskörébe utal, hova kell fordulniok.

Fontosabb rendelkezések

A hatálybalépett rendelkezések közül a fontosabbak a következők:

A nem országos jellegű mezőgazdasági kiállítások és árumintavásárok megtartását az Országos Mezőgazdasági Kamara engedélyezi, az egy törvényhatóság területére kiterjedő ilyen kiállítások és árumintavásárok pedig a területi mezőgazdasági kamara, illetőleg Erdélyben az EMGE.

Gyümölcsfaiskolák létesítésének, illetőleg üzemeltetésének, továbbá diófa kivágásának és szállításának az engedélyezésére irányuló kérelemmel a jövőben nem kell a földmívelésügyi miniszterhez fordulni, hanem azt a gyümölcsfaiskola fekvése, illetőleg a diófa termőhelye szerint illetékes kertészeti felügyelőségtől kell kérni.

Új szőlő telepítésének és szőlőfelep létesítésének az engedélyezése a szőlészeti és borászati felügyelőség hatáskörébe ment át, a must javításának, típusbor, csemegebor, borecet stb. gyártásának az engedélyezését ezentúl az Országos M. Kir. Szőlő- és Borgazdasági Intézet adhatja meg. A helyi községek által hozott határozatoknak egy nagy részét nem kell a jövőben felterjeszteni a földmívelésügyi minisztériumhoz, ezekben az ügyekben végérvényesen határoz a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága.

Az erdőigazgatási ügyvitel egyszerűsítése

Az erdőigazgatás terén is számos ügy elintézése egyszerűbb, így pl. az erdőigazgatóság hatáskörébe ment át annak megállapítása, hogy mely terület tartozik az erdőörvény hatálya alá, továbbá megállapított határokig csereterdő-erdőterület és rendkívüli felhasználás engedélyezése és ugyancsak pontosan megállapított határokig üzemterveknek a jóváhagyása és módosítása, valamint erdőulajdon-átvételével kapcsolatos természetbeni megosztásnak az engedélyezése. A földmívelésügyi miniszter helyett a gazdasági albizottság fog hozni a jövőben végérvényes határozatot számos erdőbirtokosági társulati ügyben és egyes üzemterv megállapításokkal kapcsolatos kérdésekben. Az ezekre az ügyekre vonatkozó kérelmeket a jövőben is ugyanott kell benyújtani, ahol eddig terjesztették azokat elő, de az elintézés sokkal gyorsabb és egyszerűbb lesz.

A köztenyésztést szolgáló állatok beszerzésével, tartásával vagy gondozásával kapcsolatban ezentúl a vármegyei gazdasági felügyelő engedélyezhet segélyeket, kedvezményeket, díjakat és jutalmakat. A legeltetési társulatok határozatainak egy jelentős részéhez sem kell ezentúl földmívelésügyi miniszteri jóváhagyás. Az állategészségügyi igazgatás terén a marharakodóul ki nem jelölt állomásra és a gépkocsin történő állatszállításhoz vizsgáló állatorvos kirendelését a jövőben a törvényhatóság első tisztviselőjénél kell kérni és főbb ügyben a törvényhatóság első tisztviselője, illetőleg a főszolgabíró helyett a törvényhatósági, illetőleg m. kir. állatorvos közvetlenül intézkedhet.

A vízügyi igazgatás egyszerűsítésénél azt a jelentős eredményt sikerült elérni, hogy a társulati ügyeknek és az engedélyezési ügyeknek egy nagy része a földmívelésügyi minisztérium, illetve a törvényhatóság első tisztviselőjénél a hatásköréből a folyamtermő és kultúrmérnöki hivatalok vezetőinek a hatáskörébe ment át. Ugy a kormányrendelet, mint a végrehajtási utasítás ezekben a kérdésekben részletes előírásokat és utasításokat ad.

Az 500 pengőn a'uli ügyekben nincs helye a felebbezésnek

A mezőgazdasági munkaügyi igazgatás terén a törvényhatóság első tisztviselője végérvényesen intézi el az 500 pengő értéket meg nem haladó azokat a vitás ügyeket, amelyek a gazdasági munkavállalók és a munkaadók között felmerül. Ezekben az ügyekben tehát semmiféle további jogorvoslatnak helye nincs.

A gazdasági albizottság elé kerülő ügyek elintézésének az érdekében lehetőség nyílik arra, hogy a gazdasági albizottságnak a szőlészeti és borászati felügyelő, a

DEBRECENI ÚJSÁG — HAJDUFÖLD

kertészeti felügyelő, a vadászati felügyelő stb. is előadója lehet.

Lehetőséget nyújtanak a kiadott rendelkezések arra is, hogy a földmívelésügyi miniszter a mezőgazdasági kamarákon felül a vármegyei mezőgazdasági egyesületeket, vagy bármely mezőgazdasági érdekképviseletet megbízhatson különböző akciók lebonyolításával

vagy valamely gazdasági feladat keresztyűvitelével.

Gondoskodás történt a gazdasági tanfolyamok, előadások arányosításával és tervszerű elosztásáról s végül jelentős rendelkezés az, hogy a földmívelésügyi minisztérium fogalmazási karába meghatározott feltételek mellett gazdasági végzettségűek is bekerülhetnek.

Kétszer termelt az idén egy debreceni gazda almafája

Az idén innen is, onnan is érkeztek hírek, hogy kétszer nyílt az orgona, kétszer virágozott a gyümölcsfa. Itt Debrecenben is találkoztunk hasonló természeti jelenségekkel. Ujabb azonban olyan természeti különlegességekről kaptunk hírt, amely páratlan a maga nemében.

Mészáros Mihály gazda, Dózsa-utca 1. szám alatti lakos kertjében nemcsak kétszer virágozott az almafa, de kétszer is termelt. Mészáros Mihály kitűnően ért a gyümölcskertészkedéshez, pompás gyümölcseit mindenki megbámulta és megbámulja. Az idén például olyan

őszi barackjai termettek, amelyek közül két darab tett ki egy kilót. Emellett ezek a gyümölcsök rendkívül ízesek és zamatosak. De legnagyobb szenzációt a már említett második almafatermés keltette. Ezek az almák ugyanolyan nagyok, szépek, mint az első termésbeliek.

Tudományos körökben az idén többször és több szempontból foglalkoztak a kétszeri virágzással és kétszeri termésel. Akárhogyan is áll a dolog, annyi tény, hogy ezúttal a természet rendkívül gavallér volt a termelőkkel szemben és sokaknak kétszer is adott.

A falu legürgősebb szükséglete a ruha és a lábbeli

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara választmánya határozottan kéri, hogy az akciós ruházati cikkek mennyiségét emeljék fel. — Köszönet a földmívelésügyi miniszter anyagi támogatásáért

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara választmánya a napokban ülést tartott, melyen a tagok szép számban megjelentek. Dessewffy Aurél gróf kamarai elnök nyitotta meg az ülést és az elnöki bejelentések után felkérte vitéz Czeglédy Béla kamarai igazgatót az igazgatói jelentés ismertetésére.

AZ ÚJ HASZONBÉRLŐK PONTTERHELESE

Vitéz Czeglédy Béla kamarai igazgató részletesen beszámolt a terménybeszolgáltatási intézkedésekkel kapcsolatos azon kamarai munkáról, melynek célja az volt, hogy az egyes kormányintézkedések a termelés zavartalanágának biztosítása végett, a helyi adottságok figyelembevételével hajtassanak végre. Felhatalmazást kért a választmánytól arra, hogy külön felterjesztésben kérje a Kamara, hogy ha az új haszonbérlet a régítől törzsalállományt is átveszi, akkor ezért és a törzsalállomány részére átvett takarmányért, beszolgáltatási pontokkal ne terheljék.

KÖSZÖNJÜK, DE KEVÉS

Az igazgatói jelentés különösen kiemelte a mezőgazdasági cselédek és munkások, de általában a falusi lakosság ruha- és lábbeli ellátásának kérdését. Kifejtette, hogy a Kamara már több ízben rámutatott arra illetékes helyen, hogy a ruha és a lábbeli a falusi lakosság legürgősebb szükséglete. Ismertette a kormány idevonatkozó legújabb intézkedéseit és örömmel állapította meg, hogy a mostani ruházati akció sokkal nagyobb mennyiségű alsó- és felsőruhaféléket ad a falusi lakosságnak, mint az elmúlt esztendő. Ezért a választmány egyhangú köszönetét fejezi ki a m. kir. közlétési kormányzatnak. — Megállapítja azonban vitéz Czeglédy Béla jelentésében, hogy a kiutalásra kerülő akciók ruhaneműek mennyisége nem elégíti ki a szükségleteket. A mezőgazdasági termelés a szabad ég alatt

folyik. Az utóbbi esztendőben mind nehezebbé válik a ruházati cikkek beszerzése és ha most az akciók során nem gondoskodnak elegendő mennyiségű és megfelelő minőségűről, akkor a termelés szavatosságát nem lehet biztosítani. A mezőgazdasági munkások és cselédek munkajelölése szoros kapcsolatban van a ruha- és lábbeli-ellátás kérdésével.

TÖBB VASAT

Ezután a vasellátás helyzetét ismertette a Kamara igazgatója. Megállapította — mondotta —, hogy a mezőgazdaságok részére kiutalt lópatkó, kerékráf mennyiség közelről

sem fedezi a szükségleteket. Kérte a választmány tagjait, hogy a kiadott vasjegyek szétosztása körüli tapasztalataikat közöljék a Kamarával, mert a Kamara eddigi tájékozódása szerint nemcsak a kiutalt vasmennyiség kevés, hanem a szétosztás rendszere körül is hiba van. Ha a vaselosztás mai rendje körül tapasztalatokat összegyűjtik, a mezőgazdaság érdekeinek megfelelő új elosztási rendszer érdekében illetékes helyen eljárnak.

ZALOGLEVELES KÖLCSÖNÖK

Beszámolt a kamara igazgatója a továbbiak során a gazdaadottságok rendezéséről kiadott új rendelet által teremtett helyzetről s a választmány hozzájárulását kérte, hogy a Kamara illetékes helyen zálogleveles kölcsönök rendezését sürgethesse.

Tájékoztatta a választmányt a Kamara igazgatója arról, hogy az ideai aszálykár miatt sok haszonbérlet került olyan helyzetbe, hogy az elszármított kárt egy normális haszonbérleti vállalkozásba nem lehet beszámítani, ezért a múlt évi haszonberegyezési rendelet hatályának a folyó gazdasági évre való kiterjesztését kérte a Kamara. Végül ismertette a kamara igazgatója a zsidóbirtokosoknál eljáró becsülő bizottságok kinevezésével kapcsolatos kamarai eljárást. Bejelentette, hogy a „Tiszántúli terv” megvalósításának munkálataiban a Duna-Tisza közti mezőgazdasági kamara is be akar kapcsolódni s egy Alföldi mezőgazdaság fejlesztési terv elkészítését javasolja. Majd ismertette az egyik társkamara javaslatát, hogy a gazdasági cselédlakások korszerűsítéséhez pénzügyi támogatást adjon a földmívelésügyi kormány. — Ezzel kapcsolatban a Kamara választmánya arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem pénzügyi támogatásra, hanem építési anyag kiutalására van szüksége a gazdaközönségnek.

A VITA

A hozzászólások során Szapáry Gyula gróf kijelentette, hogy a gazdasági cselédek teljesen lerongyolódtak. Októberben mezőfalun járnak. Sürgősen kell tehát cselekedni. Irjon fel a kamara a földmívelésügyi, közellátási és a belfügyminiszterhez, valamint a miniszterelnökhöz, hogy a lehető legrövidebb időn belül, legkésőbb november közepéig lássák el a gazdasági cselédeket alsóruhával, felsőruhával és lábbelivel.

Október 28-án este 7 órakor Diener Hermann hegezművész és Hampe Sarolta violaművésznő hangversenye a Zeneiskolában

a Zenekedvelők Köre és Német Tudományos Intézet rendezésében

A két művész Mozart, elődei és kortársai műveiből fog ketteseket előadni. Erre a hangversenyre a Zenekedvelők Köre bérleti közül azok, akik a bérleti évadban csak komoly hangversenyt akarnak hallgatni, a decemberi Szelezky-előadást (IV. bérleti hangverseny) és a februári Sárdy-operaest (V. bérleti hangverseny) jegyeiket kiválthatják. A tagsági igazolványuk 4. és 5. szelvénye ellenében. Természetesen a hangversenyre azok a bérletiek is válthatnak bérleti áron jegyet, akik ezt a hangversenyt az 5. bérleti hangversenyen kívüli akarják meghallgatni. Ez esetben jegyüket tagsági igazolványuk I. sz. szelvénye ellenében válthatják ki.

Olyanoknak, akik most jelentkeznek új bérletért, az I. sz. szelvény ellenében szolgáltatunk ki jegyet.

Jegyek kizárólag a zeneiskolában kaphatók naponta 12—1-ig és d. u. 5—6-ig. Telefon: 23-96.)

A hangverseny pontosan 7 órakor kezdődik a zeneiskola hangversenytermében.

A tiszta jövedelem a hadiárváké és hadigondozottaké.

A II. bérleti hangverseny kiépítési esztendő, november 4. az Arany Bikában: Böszörményi Nagy Béla zongoraművész és főiskolai tanár Beethoven-estje.

TÖLTŐTOLL
JAVÍTÁS. ELADÁS.
HURAY műszerész m. IPARKAMARA

PAPP MODELLSZALONBAN
művészi tervezésű kosztümök, kabátok
gyapjú, szövetből is. Kapható és rendelhető.
Szent Anna-utca 12. szám. Telefon: 39-07.

Uj felfedezések és találmányok, melyekkel márrégen él a magyar nép

A háboru csak ismeríté, nem ujonnan teremtette teszi a dolgokat

Alig van nap, hogy valamilyen új háborus találmányt ne hallanánk vagy olvassunk. A szükség és a sok, sok nincsen rávezeti az embereket valóban arra, hogy mit és hogyan lehet kevésből olcsóbban előállítani, megteremteni, ezek a találmányok és felfedezések azonban nem mindig újak, nem mindig korszerűen nagyszerű találmányok.

Azt örömmel olvastuk minden esetben, hogy Bihar vármegyében is rekord termésmutatókózik rizsből. Eddig Békés és Hajdu megyék vezettek ezen a téren és az ország déli részén termelték a fehér csodát s most nem győzünk eleget ámulni azon, hogy a bihari határ is jó, alkalmas, sőt nagyon jó, nagyon alkalmas arra, hogy rizset termeljenek.

A kivétel új, de a gondolat régi. Emlékezem, hogy az Ermellék bihari részén még az első világháboru alatt akartunk próbálkozni ezzel a gondolattal, illetve a megvalósítással. Sajnos, akkor még nem volt olyan rendszeres gazdasági életünk, nem volt szakszerű felvilágosítás és segítség nyújtás, gazdasági felügyelőségek talán nem is működtek, tény az, hogy mi próbáltunk keresni, kutatni hántatlan, elvetni való rizset, sikertelenül. Akkor is a háboru szorított volna bennünket arra, hogy termeljünk, mert annyi rizstünk se volt, mint ma. Sajnos, magot sehol se kaptunk. Pedig a szakkönyveket már bujtuk, olvastuk, hányféle terem a földön, melyek a híresebb rajták, tudtuk, hogy az emberiség hanyadrésze él rizsen csak éppen azt nem sikerült felfedezni, hogy hol adnak vetőmagot legalább egy marokkal...

Bezeg a magyar élelmiszer semmi sem fogott ki.

Az olasz harctérrel hazakerült egyik munkás és elmondta neki a panaszukat. No, majd küldd őt köztudta az ebet a karóhoz, — igen ő majd elküldi az olaszországi

valódi rizset,

mely ott úgy terem, mint nálunk a buza. Nem hittük, de aztán hogyan, hogyan nem, tavaszra megérkezett egy kis zsákoska a címünkre, rajta nagy ákombákom címmel és benne a rizs. Valódi olasz rizs, természetesen hántatlan, mert jó magyar hívünk el se képzelte másképpen a rizset, mint főznievaló állapotban. Nosza, nyomban irtunk, hogy a rizs, de nem vetnivaló, külddön, ha tud hántolatlan. Külddött is. Ő tudja, hogy honnan, hogyan. Elvégre a baka azért volt paratlan a világon, mert mindent meg tudott szerezni minden körülmények között. A rizs tehát ott volt. Lehetett vagy négy liter. Immár hántatlan állapotban. Örvendünk és jó földben elvetettük úgy, mint a búzát...

Ez ismét csak természetes, mert minden csodát összeolvastunk a rizsről, ami megszerzhető volt, csak éppen azt nem, hogyan kell termelni. Mi az eljárás, milyen földet igényel, hogyan kell vetni. Mit apródom, nem volt magyar szakkönyvünk, mely leírta volna, hogyan termeljünk Magyarországon rizset. Azt hittük, hogy kalászos ez is, a buza, árpa is, hát elvetettük annak rendje módja szerint. Ki is kelet széped, míg tavaszi jó esős idők jártak mutatott is, aztán össze csuklott minden, mert jöttek a száraz, szikkasztó szelek, idők, bizony mi annyi rizset se arattunk, mint amennyit elvetettünk. Még szerencse, titokban tartottuk a kísérletet, mert csuful nevettek volna rajtunk, ha megmondjuk a közeli és távoli te-

melésők, hogyan sültünk fel az újmódi termeléssel.

Ez közel negyedszázaddal ezelőtt történt.

A felszabadulás után menten arra gondoltunk a hortobágyi sikeres kísérletek után, hogy ismét megpróbáljuk. Most már okosan és a látott tapasztalatok alapján a földet is kiválasztottuk, jó áradványos talaj, öntözhető, sőt víz alá borítható területet. Megindult immár a keresés, hogy honnan és hogyan szerezzünk vetőmagot, legalább annyit, hogy kísérletnek elinduljunk. Ne aprózzuk a dolgot, sehonnán se sikerült. Egy maréknyi kellett volna, egyetlen kalász, de nem sikerült. — Így mondja el nekünk valaki nagy tervét, mely mindannyiszor megbukott, mielőtt elkezdhetné volna. Nem lemei lóan, nem keserűséggel, inkább bizonyos új erővel, mert olvasta a hírt, hogy Biharban is sikerült igen jelentős mennyiségben termelni rizset.

Most majd nekem is fog sikerülni, — bucsuzott el tőlünk a magyar — és mi úgy éreztük, hogy ezzel a bucsuzással végre elindult azon az úton, mely neki is rizset fog teremni. Abból a fajtából való, mely nem hagyja magát legyűretni holmi évtizedes akadályoktól.

Nem kevés érdeklődéssel olvastuk egyik lapban azt a hírt, hogy valaki rájött Magyarországon is arra, hogy

a magról vetett hagymát

hogyan kell termelni. Hosszu mese után meg tudjuk, hogy valahonnan Spanyolországból került kioktatás alapján ő végre sikeresen megoldotta a kérdést és most már a közellátási szakértők is megénezték a pestkörnyéki telepét, ahol a magról kellett és növesztett, termelt hagyma igen nagy sikert ért el. Hosszu évek tapasztalata van ebben a munkában.

Hát igen, semmi kétség, hogy hosszú esztendőig kellett kísérletezni olyan kérdéssel, amit nem tudott a termelő, pedig kézenfekvő volt, hogy a magról termelt hagyma nagy kérdése nem spanyol különlegesség, hanem első sorban magyar. Annnyira magyar, hogy az, a mit leirtak a lapban, az nem is igazi magról termelt hagyma termelés, hanem valami afféle, mert az igazi magról-termelés, fekete magról termelés a következőképpen történik.

A minden esztendőben termelt fekete hagymát tavasszal elvetjük melegágyba ugyanúgy, mint a káposztát, vagy paprikát. A hagyma kikélik igen sürtin s amikor megérsődik, mondjuk olyan tizenöt, husz centi hosszú levelei vannak, akkor kiültetjük ugyanúgy, mint a dughagymát. Helyesen nem ültetjük, hanem palántoljuk, mint a többi melegágyi palántákat. Ebből a palántából nő aztán meg a gyönyörű, kétöklönyvi, de ökölnél mindig nagyobb kítőnő fekete magról termelt hagyma.

Hogy én mindezt honnan tudom? Egyszerű a kérdés. Semmi külföldi, se egyiptomi, se spanyol szakértők nem kellettek hozzá, hanem láthattam a magyar földön számtalan esetben, mert Szilágy megyében az országoshírű, állítólag legjobb ízű vereshagyma így terem első sorban Szilágypercsényben. Olyan tömegben, hogy az elmúlt esztendőekben, mindjárt a felszabadulás után, már Debrecenig eljutott és azok, akik a percsényi hagymás ebet szekerek-

ról vették a koszorukba font hagymát, azok soha az ízét el nem felejtik, mert édes, kellemes zamatú, egyik debreceni ur például azt mondta rá, hogy olyan, mint a hagyma ízű alma!

Ott a Kraszna folyásának árterében, Percsény, Balla, Kraszna, Varsolc és a többi kis szilágyos falvak határában úgy terem a hagyma, mint a debreceni fekete földön például a tengeri, vagy a buza. Két, három hold egy-egy gazdának és ma, hagyma semmi más. Megfelelő sor és köztávolságra palántolják a hatalmas melegágyakban termelt hagymapalántákat, aztán kétszer, háromszor megkapálják és így terem a világ legjobb ízű és legszebb hagymája. Aki nem hiszi, az könnyen utánajárhat, mert Szilágyos itt van a szomszédban. Ott okos ember nem dughagymát rak, azt csak a kertészek tavaszi csemegének nitetik, mert az igazi téli előállító és kiadós hagyma csak a fekete magról keletett palántákból nő. Az igaz, hogy jó, áradványos föld, televény föld kell neki, de meg is érdemli, mert szaporább, jobb ára van békében is. A debreceni fekete földön vagy kötött talajon érdemes volna megpróbálni, a melegágyas palántás hagymatermelést, bár a jelek szerint oly jó ízt tudnánk előállítani, mint a percsényi.

Hasonlóképpen meglepett egy másik háborus találmány, mely szerint a mai rafia-hiányos világban, valamelyik alföldi városban egy gazda rájött arra, hogy igen jó, sőt a rafianál jobb a

hárs'a hancse

szőlőkötözésre. No most ismét azt mondom, hogy ez a gazda is úgy járt, mint az egyszerű juhász, aki kint a pusztán barkácsoló kedvében szerkesztett egy olyan szekeret, melyet se jó nem húzott, se más állat nem tolt, mégis ment. Boldogan és büszkén elindult a szekerével az országuton és azt hitte, hogy ezzel elnyeri az egri nevet, amikor váratlanul az egyik kanyarban felütt egy valóban magában járó alkalmatlanság, az autó, melyet eddig még almában se látott a derek juhász és mire észbe kapott, az ördögös másik leseperte őt és gyenge alkotmányát az országút árkába.

Valahogy így gondoljuk a hárs'hancsot is, melyről köztudomású, hogy mióta az Ermelléken szőlőt termelnek, ott pedig közel nyolcszáz esztendőig folyik ez a termelés, ott mindig a hársfa hancsát használták első sorban köteleknek. Először azért, mert jobb, puhább, finomabb és nem utolsó sorban tartós is, aztán másodsorban azért, mert olcsó és könnyen megszerzhető. A békésmegyei gazda tehát nyitott kaput döngtetett, mert ezen az Ermelléken mindenki mosolygott, mer minden rendes háznál, ahol szőlővel is foglalkoznak, ott száradt az őpadlácson a remek hancs, nemcsak most a háborus esztendőben, de a háboru előtti évtizedekben is.

A hársfa hancsának megszerzése egyszerű, ott, ahol van hársfa. Ere drága és féltett díszfa, míg mi felénk egész ligetek vannak, sőt apróbb erdők hársfából vagy pedig a domb oldalán lévő szőlőskertek végében, ott, ahol legmeredekebb a „hegy”, ahova már nem volt érdeme szőlőt telepíteni, ott mindezt zölodos ligetek vannak. A zölódoka ugyanis a mi felénk való tájszólásban hársfát jelentett mindig. Hogy honnan vették ezt az elnevezést, nem tudom, de én szer-

mekkoromban nem ismertem például a hársfát, csak a zölódokát.

A fiatal, öt, hat esztendőes rát többi szokták kivágni, de az se baj, ha tíz, tizenöt esztendőig a fa, aztán lehántják a kérget és a fehér, könnyű, puha fából készítik azokat a székeket és hárságyakat, melyek megérdemelnék, hogy az egész világ felfigyeljen rájuk, mint szép és főleg egészséges butorokra. A kérget pedig összeszedik és ugyanúgy, amint a kender szokták áztatni, elviszik a kenderáztató gödrökhöz és a pocólyás sárban áztatják egy, két hétig. Akkor kiszedik a kérget és megszáritják a napon. A megszáradt kéregből hat, nyolc rétegben ömlik a finom, nyerselyem színű hancs olyan elképzeltetlen tömegben, hogy ez csak a látvány után hihető el. A durva vékony kéreg a tízre kerül, a belső sokszoros réteg pedig újabb száradás után rendszeresen az istálló, ol, vagy a ház padlására kerül és téli időben vékony szálakra hasgatják, összekötik, felgöngyöltik és így kötnek vele nyári időben. Vannak, akik csak úgy egy-egy köteget, mint a drága rafiafát szokták, felkötik a derekukra és úgy indulnak a szőlősorok között kötésre. Jobb, mint a rafia és természetesen jóval olcsóbb.

Nagyon kell azonban ügyelni az áztatásra, mert ha túlzattják, akkor ugyanúgy tönkre megy, mint a

kender, korhadt lesz és használhatatlanná válik.

Valamikor az igazi hárszekeret és hárságyat is ilyen finom selymesen szép hársfa hancsból készítettek nemcsak a faanyagát, de a szótt részét is. Ma gyékényből, sőt durva sásból szokták első sorban, mert ez olcsóbb, tartósnak ez is tartós, aztán a hárs'hancs kell a szőlőkötözés re. Annnyira belement a köztudatba a hárságy elnevezés, hogy mindenki így ismeri, pedig ma már a faanyag nagy része sem hárs, annál kevésbé a szövése. A fa anyag fűzfából készül, a szövése az errevaló durva sásból.

Nem kell tehát felfedezni bizonyos dolgokat, mert ezek megvannak, viszont jó néha elnézni a magyar vidékre, ahol sok, sok maradvány van még az ősi magyar életnek, mely kincsek hova tovább egyre tovább közkincsek lettek annál is inkább, mert rájövünk, hogy a régi éregek tapasztalata sokszor olyan alkalmas és jó, hogy nemcsak érdemes, de egyedül alkalmas arra, hogy segítsünk magunkon vele.

A három fenti példa pedig azt mutatja, hogy a magyar vidék szereti megszerezni azt, ami új, ami hasznosnak ígérkezik, de megőrzi hagyományosan azt is, amit nemzedéken keresztül tapasztalat utján szerzett és hasznosított.

(sz. r. i.)

Eddig körülbelül

30 ezer ember nyugszik a debreceni Köztemetőben

Rövid beszélgetés Kegyes Ferencel, a Köztemető gondnoka-val. — Hogyan lehetne elkerülni a torlódást Halottak napja alkalmával?

Pár nap választ el bennünket attól a naptól, mikor szinte az egész világon lerójják kegyeletüket az élők elhunyt szeretteik iránt. Egy napra vagy néhány órára mindenki kikapcsolódik napi gondjából s az elbúnytat sirjánál gondol az élet mulandóságára. Azok, akiket az élet viszontagsága messze sodort el szülői nyugvóhelyétől, vagy más hozzátartozójuktól, — kőkötől időközben meg kellett válniuk, — visszatérnek hozzájuk, hogy legalább lélekben egyesüljenek ismét. A debreceni temető is e napon az elhunytak kertjévé változnak. Más években ezer és ezer gyertya világítja meg imbolgó fényével a komor temetőket. A mai háborús helyzetben — sajnos — ettől a szép régi szokástól el kell tekintenünk. Elmarad a kivilágítás.

A közeledő Halottak napjára való tekintettel felkerestük Kegyes Ferenc köztemetői gondnokot, aki már évek óta őrző és gondviselője Debrecenben a halottak birtalmának. Megkértük, hogy tájékoztassa lapunk olvasótáborát a Halottak napjával kapcsolatos tudnivalókról.

Tekintettel arra, — mondotta Kegyes Ferenc gondnok — hogy a Reformáció emlékünnep és Mindszent egymás mellett lévő napra esik, kívánatos volna, ha a közönség a torlódás elkerülése végett mindkét napot kihasználna halottjai sírjainak meglátogatására. Mindszent napján a szokásos esti 6 óra helyett fél 8-ig tartjuk nyitva a Köztemetőt. Előre is kérünk mindenkit, hogy ne ballassa látogatását az utolsó pillanatokra, mert a látogatás véget jelző harangjelzés után már csak a kifelé igyekvőket engedjük ki a kapun. Ha a komoly-

naphoz mérten a rendet és fegyelmet meg akarjuk őrizni, ezt a kérést mindenkinek meg kell hallgatnia, saját és mások érdekében is. Debrecen város közönsége az ideán is bizonyára pártfogásába fogja venni a különböző temetőkben nyugvó 1848-as háborúsok, valamint a mult és a mostani világháborúban elesett hősk sírjait. Különösen vonatkozik ez a román, katolikus és a Hatvan-utcai temetőkre, ahol a gondnokság nem tudja annyira biztosítani ezeknek a síroknak virággal való ellátását, mint a Köztemetőben. A Köztemetőben egyébként is olyan hősk nyugodnak, akiknek van hozzátartozójuk.

Felvilágosítást kértünk még arra nézve Kegyes Ferencel, milyen nagy a Köztemetőben eltemetett halottak száma. A következő választ kaptuk:

— A debreceni Köztemető több mint tíz éve nyílt meg. Ez alatt az idő alatt kb. 30.000 halott kapott nyugvóhelyet, mivel átlagban évente 2400—2800 temetés van. Az exhumálások száma évenként 400—500. A temető még nagyon sokáig magába tudja fogadni Debrecen halottjait.

Mindenesetre figyelmébe ajánljuk a debreceni közönségnek Kegyes Ferenc felhívását. A kérdéses ünnepnapokon a villamosjáratokat is megerősítik és vonattal is meg lehet közelíteni a Köztemetőt, de mindenkinek érdeke, hogy a torlódásokat elkerülje. Aki teheti, minél előbb keresse fel szerettei sírját Halottak napja alkalmából. Kegyes Ferenc a temető megértő és melegsívű, kítőnő gondnoka mindenkor szívesen áll rendelkezésre a hozzáfordulóknak, akiknek felvilágosításra, vagy más segítségre van szükségük.

A szülő: A tanár: A diák:

Hála Istennek, hogy végre megkezdődik az iskola!

Mint előző számunkban jeleztük, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendelkezése szerint november 3-án, szerdán az ország összes iskoláiban megkezdődik a tanítás.

Ez a végleges rendelkezés mintegy megcáfolása azoknak — a diákok körében vérszenen elterjedt — híreknek, amelyek az iskola későbbi kezdését célozták.

Mint természetes s amint ilyenkor már szokás, különböző vélemények alakultak úgy a szülők, a tanárok, mint a diákság körében. S amint a közmondás is mondja: Ahány ház, annyi szokás, úgy mondhatnánk: ahány ember, annyi vélemény.

De lássuk, mi is a megállapítás a november 3-i tanításkesztről a fentebb jelezett illetékes köröknek?

"Már megkezdődik?"... "Végre megkezdődik!"

Vegyünk elsősorban, mint a legilletékesebbek egyikét, a szülőt. — Ime, ilyen vélemény szűrt le a szülő november háromról:

— Ha őszinte akarnék lenni: nagyon örülök, hogy végre talált a fiam délelőtti valami elfoglaltságot. Ugyanis, már nem tudott mit kezdeni az idejével s csak itthon roszalkodott... Ránk, tehát szülőkre nagyon ildomos ez az iskolakezdés. A fiam ugyan nagyon örült a vakációnak, de azért, amint láttam, csak nem bánja már ő sem ezt az iskolakezdést!

Ime, így vélekedik a szülő, mint az egyik legilletékesebb.

Hogy megtartsuk a sorrendet, most az egyik debreceni tanárt szólaltatjuk meg.

— Nekünk tanároknak — informálnunk az illetékes tanerő — ez az iskolakezdés már nagyon hiányozt. Legalább is nekem nagyon. Eddigi pályafutásom alatt ugyanis mindig megkezdődött az iskola szeptemberben s már bizony most október végén nehezen esik be nem menni az iskolába. Oktattuk ugyan a diákokat a meghosszabbított vakációban, de ugye ez mégsem rendes tanítás. Összegezve: hála Istennek hogy megkezdődik novemberben a diákok rendes tanítása!

"Nem bántam volna a későbbi kezdést!"

Ezek után szólaltassuk meg a legilletékesebbeket, a diákokat. Ezáltal azonban őszinte véleményre vagyunk kíváncsiak. Illik, nem illik, kihallgattuk két diáklány beszélgetését. Témája: az iskolakezdés.

Azt mondja az egyik — szőke, kékszemű, fiasorrú — típusa a csitri diáklánynak.

— Képzeld el, Irmuci, megkezdődik az iskola!

— Sajnos! — felel rá az Irmucinak titulált lányocskára.

— Pedig, hogy őszinte legyek, nem bántam volna, ha lényeg januárban kezdik meg az iskolát, mint hírelt is... Tudod, jólesett a lógás s akármilyen hosszú is volt, mégiscsak rövid volt számomra!... Nincs igazam?

— Tökéletesen! — hangzik a csacska hang válaszképpen.

A diáklányok véleménye után lássuk meg, mint is fogja fel a hely

zeter egy komolyabb, felsős gimnázista. Ime a véleménye:

— Sajnálom, hogy már a jövő hónapban be kell ülni az iskola padjai közé, mivel nagyon jó állásban vagyok. Havonta igen szép összeget kapok s elgondolom, hogy ha még két hónapig dolgoztam volna, megvettem volna azt az új ruhát, amire már régen vágytam.

Ujabb riportalanyunk egy alsós,

Debrecenben 2087-tel több a nő, mint a férfi

Érdekes adatok a legutóbbi népszámlálás statisztikájában. — Debrecen vezet az ipari statisztika terén

A központi Statisztikai Hivatal most adta ki az 1943. évi zsebkönyvét. Az új statisztikai munka magában foglalja az 1941. évi népszámlálás részletes adatait is. Magyarország mai területén a közigazgatásilag önálló lakott helyek száma 6669. Ebből a törvényhatósági város 21, megyei város 70, nagyközség 1499, kisközség 6225. Az ország lakosainak száma 1941-ben 14,679,000 volt. Egy-egy négyzetkilométernyi területen átlag 85 lélek jut. A népsűrűség az ország egyes vidékein természetesen változik. — Legnagyobb a lakosságsűrűség Pest megyében: egy négyzetkilométeren 130 ember él, 100-on felüli sűrűséggel szerepel még Bereg, Esztergom és Nyitra vármegye.

Legkisebb a népsűrűség Csik megyében 32 és Beszterce-Naszód megyében 35 lélekszámmal.

34 VÁROS NŐHIÁNYBAN SZENVED

Igen érdekesek azok a számadatok, amelyek a nők és férfiak számáról adnak képet. A férfiak száma 7,225,000, a nőké 7,454,000. Magyarországon tehát mindössze 229,000-rel több a nő mint a férfi. Ezer férfira átlagban 1032 nő jut az egész ország lakosságát véve figyelembe. Ez az arány a világstatisztikai adatokat nézve, igen kedvezőnek mondható. Az arány azonban vidékenként más és más. Budapestben van a legtöbb nő: ezer férfi mellett 1148 nő él. A többi törvényhatósági városban átlagosan 1070, a megyei városokban 1013, a községekben 1025 nőt számláltak meg ezer férfi mellett.

A vidéki városok és községek között is igen nagy eltéréseket találunk a férfiak és nők összehasonlításakor. Öröndetes jelenség, hogy nem mindenütt vannak többségben a nők. Sőt egyes vidéki városokban feltűnően kevés női lelket tudunk csak számbavenni. Magyarország 91 városa közül 34 városban kevesebb a nő, mint a férfi. Ezek a nőhiányban szenvedő városok a következők: Baja, Komárom, Kassa, Marosvásárhely, Miskolc, Sopron, Székesfehérvár, Ungvár, Beszterce, Cegléd, Csíkszereda, Dés, Esztergom, Gyergyószentmiklós, Jászberény, Kézdivásárhely, Kiskunhalas, Kőszeg, Losonc, Mészötr, Mosonmagyaróvár, Munkács, Nagybánya, Nyiregyháza, Salgótarján, Sepsiszentgyörgy, Szamosújvár, Székelyudvarhely, Szentendre, Szilágysomlyó, Szolnok, Vác, Veszprém és Zilah. Ezekből a városokból úgy látszik a nők nagyobb számban költöztek más városokba, elsősorban Budapestre, ahol nyolcvanezerrel több a nő, mint a férfi.

Debrecen statisztikai adatai

Ezzel szemben Debrecen valahol a középben van. A 125,933 főnyi lakosságából 61,923 férfi, 64,010 pedig nő. Ez azt jelenti, hogy Debrecenben 1000 férfira 1034 nő jutott. Budapestben, Győrben, Kecskeméten, Nagyváradon, Szatmárnémetiben, Szegeden, Székesfehérváron és Zomborban még rosszabb az arányszám, mint Debrecenben. — Ezekben a városokban ugyanis jelentősen több a nő, mint a férfi. Debrecenben egyébként a népszámlálási adatok szerint 1930—1940 között tényleges szaporulat 8658 lélek volt, ami 7.4 százaléknak felel meg. A nagyobb városok közül csak Komáromnak hasonló a százalékszám, ellenben Budapest, Baja, Győr, Kolozsvár, Marosvásárhely, Miskolc, Nagyvárad, Pécs, Sopron, Székesfehérvár, Ungvár népszámlálási adatai fölülte van a 10 százaléknak.

Debreceni szempontból különösen érdekes, hogy az önálló iparosok és ipari vállalatok, valamint az általuk fenntartott üzemek száma — Budapestet kivéve — Debrecenben a legnagyobb és pedig 3375 önálló iparos 3360 üzemmel. Ha ezt az adatot viszonyítjuk a többi város adataival, a legjobb arányszámot kapjuk, mert ezer lélekre 32.7 önálló iparos jut. Ezzel szemben ez a szám Budapestben csak 27.7. Ebből arra kell következtetnünk, —

barhajó kisdíák. Így nyilatkozik: — Nem bánom, hogy novemberben kezdődik a tanítás, mivel már nem tudtam mit kezdeni az időmmel. Meguntam játszani, tanulgatni, de mégis csak más, ha iskolába megy az ember és ott tanul, mintha itthon bujja a könyvet. Szóval örülök neki...

Végül szólaltassuk meg egy öreg ferenczsefkabátos, nagykalapú pedellust is. Neki kifejezett véleménye a következő:

— Inkább ma jönnének már a diákok, mint holnap. Legalább lenne tőlük néhanapján valami!...

fiatalabb korban és 950 fiú nősült 20 éven alul. A nők legelőbb 20—24 éves korban mennek férjhez, a férfiak pedig leginkább 25—29 év között visznek asszonyt a házhoz. Ötven éven felül megnősült 45620 férfi és férjhez ment 1728 nő.

AMIKOR AZ ANYA ES AZ APA EGYÜTTVEVE 100 EVES!

A születések száma 1941-ben megnőtt: Összesen 288,304 apróság jött a világra. Ebből törvénytelen: 25,465. Igen érdekes adatokat kapunk, ha a szülők életkora szempontjából nézzük a születéseket. 1022 újszülöttnél 17 évesnél fiatalabb az édesanyja. A 17 évesnél fiatalabb anyák gyermekeinél az apa kora szerint a statisztika így alakul: 20 évnél fiatalabb apa 136, 20—24 éves 449, 25—29 éves 320, 30—39 éves 10, 40—49 éves 9 esetben. Egy eset fordult elő, amikor a gyermek anyja 17 évesnél fiatalabb

az apja pedig 50 évesnél idősebb volt.

Tovább az anya életkora szerint a következő számú gyermekek születtek: 17—19 éves anyától 20,911, 20—24 éves anyától 63,999, 25—29 éves anyától 75,624, 30—39 éves anyától 94,792, 40—49 éves anyától 13,094 és 50 éven felül 334. Az apa életkora szerint: 20 éven alul 1453, 20—24 éves korban 17,362, 25—29 éves korban 77,084, 30—39 éves korban 132,066, 40—49 éves korban 36,130, 50 éven felül 4911 a született gyermekek száma. Olyan születés, amikor az anya és az apa egyaránt ötvenévnél idősebb, 254 esetben fordult elő egy év alatt. Följegyezzük a statisztikusok egy olyan esetét is, amelynél az apa 20 éven aluliban volt, az anya pedig 50 éves elmúlt. A törvénytelen gyermekek arányszáma a legnagyobb a 20—24 éves korban. A 17 éven aluli anyák száma 980. Ez nem egészen négy százalékát teszi ki a törvénytelen születések teljes számának.

Az Ipari Anyaghivatal is szerephez jut az új iparjogositványok véleményezésénél

Az új iparjogositványok kiadásánál az illetékes szervek több fontos szempontot tartanak szem előtt. A Kereskedelmi és Iparkamarák abból a szempontból véleményezik a kérelmet, van-e szükség az illető ipari vagy kereskedelmi ágban új üzlet nyitására. Felülbírálják természetesen a kérelmezők személyi adatait is. A véleményező eljárásba most bekapcsolódik az Ipari Anyaghivatal is. Melynek az a feladata, hogy az új iparjogositvány kiadása előtt

megállapítsa, van-e lehetőség a fennálló anyagkészletek mellett újabb cégek ellátására. A hivatal most állítja össze azoknak az iparágaknak a listáját, melyek folytatásához nem kell előzetesen megszerezni az Anyaghivatal hozzájárulását. — Minden más esetben az Anyaghivatal gondoskodik a kérelmező részére tudományos anyagot biztosítani anélkül, hogy az magasabb gyártási érdekeket befolyásolna. — (Magy. Tud.)

November 8-án megnyílik a debreceni Kamaraszínház

Néhány héttel ezelőtt beszámoltunk Beleznai Unger István színiigazgatónak arról a rendkívül érdekes tervéről, amely szerint az igazgató a Déri-múzeum nagytermében állandó kamaraszínházat kíván létesíteni. Azt is közöltük, hogy az igazgató a Déri-termi kamaraszínházban heti két előadást tervez rendezni, amelyeken olyan irodalmi darabok kerülnek majd bemutatásra, amelyek a Csokonai-színház nagyszínpadán különben nem hatnának, vagy az amúgyis túlszűrt műsorterv miatt leszorulnának a nagyszínpadról.

Unger István nyilatkozata városszerre nagy és általános feltűnést keltett s lapunk olvasói köréből szinte napirenden fordulnak hozzánk érdeklődők a kamaranyitás időpontját illetően. Ez a széleskörben megnyilvánuló érdeklődés bizonyítja annak, hogy B. Unger István igazgató kezdeményezése a debreceni színházlátogató közönségnél a legteljesebb megértésre talált.

Eppen ezért érdeklődtünk a kitérő igazgatótól kamaraszínház? terveiről s a kis-színház kapunyitásának időpontjáról.

Hosszas és nagyszabású előkészítő munka után — mondotta Unger direktor — a kamaraszínház a megvalósulás stádiumába jutott. Eddigi tervem szerint a kamaraszínház november 8-án, hétfőn este kívánom megnyitni, előreláthatólag a „Monna Vannával”.

Mint már bejelentettem, hetenként két kamaraelőadást rendeztesztek, a hétfői és keddi napokon, esti fél 7 órával kezdettel. Minden bemutatásra kerülő darab négy előadásban

fog közönség elé kerülni, tehát a műsor kéthetenként változik.

— A kamaraszínház jegyeit a színház pénztáránál lehet jegyezni, illetve elővételben venni, előadási napokon pedig estenként a kamaraszínház pénztáránál.

— A Déri-múzeumban a ruhatár kétfelől, jobb- és baloldalon lesz elhelyezve s a nézőterre is mindkét oldalon közlekedni lehet.

— A kamaraszínház értékes irodalmi darabok előadásának színhelye lesz s tervbe vettem Materlich: „Monna Vanna” darabja mellett Herczeg Ferenc: „Kék róka”, Shau: „Candida”, Sardou: „Válás után”, Nicodemus: „Hajnuban, délután, este” című darabjának színrehozását.

— Kidolgoztam a színház árpolitikáját is. Be kell jelentenem, hogy nem kívánok üzleti vállalkozást létesíteni. Céлом a közönség igényeinek teljes kielégítése s a kamara helyaráit úgy állítottam össze, hogy az előadásokat a város közönségének legszélesebb rétege látogathassa. A helyárak 5, 4, 3 és 2.50 pengő lesznek, azt hiszem ezzel a rendkívül alacsony árrendszerrel bárki meg lehet elégedve.

— En hiszem, — fejezte be nyilatkozatát az igazgató — hogy a debreceni közönség, amely színházi törekvéseimet mindig jóindulatú, támogató megértéssel fogadta, meltemiálásával most is át fog segíteni a kezdet minden nehézségén s ezzel az örömdetesen fejlődő debreceni színházkultúrát az eddiginél is erőteljesebb és szilárdabb alapokra állítja.

Betétjét jól kamatoztatja

vállalkozásokat finanszíroz, értékpapírokat ad, vesz

Váradegyházmegyei Takarékpénztár R.-t. Debrecen, Piac-u tca 43.

ASSZONYOK, LÁNYOK

DIVAT

Esküvői ruhák

Mai divattudósításunkban polgári-
esküvői és menyasszonyi ruháról fo-
gok írni.

Igy öszel legtöbb az esküvő. Hogy
miért? Nem tudom megmondani. Ta-
lán, mert hidegek jönnek és szük-
ség van arra is, hogy a szív mele-
gítsen.

Az esküvő az, amitől minden lá-
nyos mama irtózik. Mert bizony
nagyon sokba kerül. A menyasszony-
nak a ruhája egy vagyon, de hát
ő sem mehet el csak akárhogy.

Mai világban már nagyon sokan
esküsznek rövid ruhában. Bizony, az
anyaghiány a menyasszonyokat is
gátolja. Nem lehet nagy uszályokat
varratni, hogy a templomban a lép-
cső alján maradjon a vége, mikor
a karsu, boldogan mosolygó jöven-
döbéli asszony az oltár előtt az es-
küt mondja.

De azért, aki tud anyagot szerez-
ni, esküdjön csak hosszú ruhában,
mert hiába, csak akkor igazán ün-
nepélyes. És utóvégre esküvő —
bár így lenne — egyszer van egy
életben.

Bemutatók rajzban, fehér moaré-
ból készült menyasszonyi ruhát, na-
rancsvirág díszítéssel. A fátylet kö-
rül selyemhímzéssel. Ehhez fehér s
narancsvirágcsokor illik.

A fejdíszet mindenki az arcához
válassza ki. Ha a menyasszony már
komolyabb, haját elől lelógó sopp-
ban fésüli, virágfejdíszet tegyen.

A pártaszéri túllból készült fej-
dísz nagyon fiatalos.

Polgári esküvőre lehetőleg fekete
(bársony, selyem), de lehet szürke,
kék vagy zöld, inkább egyszínű, fi-
nomabb anyagból ruhánk.

Az első rajzon látható fazon
gyönggyel van díszítve. A nyakban
is kétsoros gyöngy van. Ezüst róka
keppet viselhetünk hozzá és bár-
sony sapkát.

Fekete bársonyból készült a kö-
vetkező modell, csipkebeadással. A
mandzsettában keménységet te-
gyünk, hogy kitartson.

Szintén fekete bársonyból készül
a 6-os fazon is, türkisz kék sokszoros
gyönggyel, ruhaanyagból készült sap-
kával.

Halványzöld érdekes szabású köny-
nyűselyem ruha, kékárma gombok-
kal.

Kék róka, ezüst róka vagy nerc-
keppet viselhetünk hozzá. Egyszó-
val valami nemes szórmet.

Ha megtetszik valamelyik kivá-
nom, hogy minél előbb legyen rá
szükség.

Ferenczy Katalin.

GYERMEKROVAT

GYURI ÉS A SINAUTOBUSZ

Csütörtök délután csinosan felöl-
töztette anyukája az eleven kis
Gyurit, hogy elvigye sétálni.

A nagy előkészület után, végre el-
indultak. Alig érnek ki a kapun,
találkoznak Lacival, meg az édes-
anyjával. S mivel ők is sétáltak
együtt mentek. A két gyermek elől.
Mikor a Péterfia-utáca érnék,
eszébe jut a Gyurka mamájának,
hogy az üzletek csak öt óráig van-
nak nyitva és neki még pamutot
kell venni. Gyorsan elbucszkodtak
és felültek az éppen megálló villa-
mosra.

Szegény Gyuri nem is tudott hir-
telen gondolkozni, hogy mennyire be-
csapták őt. Hisz, megtárgyalták La-
cival, hogy az életben többet nem
ülnék villamosra, csak sinautobusz-
ra, mert hát az füstöl elől hátul,
meg börtölése van és hogy úgy ve-
zetik, mint az autót.

Amint hirtelen átfut ez csöpp kis
agyan, meglátja, hogy a másik ol-
dalon ott megy az álomvonat.

Nosza rajta elkezd torkaszakad-

tából ordítani. Szálljunk le anyuci-
én nem ülök ezen a csuf villamoson.
Ültes engem arra ni, — ujjával
erélyesen mutogatva a másik felé.

— De nem lehet kisfiam, már
megváltottam a jegyet és nem is
vár az meg minket. Elmegy.

— Nem bánom, nem bánom, száll-
junk le gyorsan.

Mit volt mit tenni, az első meg-
állónál leszálltak. Mindenki utat
nyitott a kétségbeesetten ordító
gyermeknek. Az négykézláb mászott
le a lépcsőn. Anyukája alig tudta
követni.

Futott, integetett. Aljjon meg, áll-
jon meg kiabálta. De az álmok vo-
natja elpörgött és otthagya a síró
gyermeket.

Már látta, hogy minden hiába.
Várjunk meg a másikat — könyör-
gött.

— Nem lehet kis fiam, mert el-
késünk. Bezár az üzlet. Menjünk
most már szépen gyalog.

De Gyuri nem volt hajlandó meg-
mozdulni, csak sirt.

— Ne bój már Gyurikám, hisz
csunya az, nézd csak olyan mint
egy cirkszkonyha és milyen rossz
szaga. Csak nem ülsz rá? Nem aka-
rom én, hogy valami bajod legyen.
Tudod te azt, hogy abban pisztoly-
lyal jukasztják ám a jegyet és a
pad alá kell bujni, hogy le ne löjje
a kalauz néni az ilyen kisfiukat.

De Gyurinak ez csak kecsgetető
volt.

Végre feltűnt a láthatáron a sin-
autobusz. Minden várakozó zugoló-
dott, csak Gyuri volt meglegedve.
Ragyogott két szeme a boldogság-
tól. Nem tudta volna kivárni, míg
hepfőg a megállóba. Anyukája meg
fogta a kezét és ő az izgalomtól
— már mint egy fáradt kis madár
csak annyit tudott mondani: — Gye-
re anyucikám, de ha lőnek te is
bujj a pad alá.

Kató néni.

JÁTSZUNK

Tudom gyerekek mindnyájan nagy-
on szerettek játszani. Higgyétek
el én is. Ha valami ügyes játékot
megtanulok, oly szívesen elszórako-
zom kis gyerekekkel. Most is ta-
nultam egy új nagyszerű játékot. El-
mondom nektek, hogy ti is izgulja-
tok egy kicsit. Címe:

REPULÓHAR.

A játékot ketten vagy négyen
játszák.

Egy darab papírra pontos négy-
szöget rajzolunk, mint például a
malomjáték négyezőge.

A négyzet közepére is rajzolunk
egy kicsi négyszöget, ez a célpont.
Ide négy út vezet, a z útát 30 sza-
kasz jelzi. A szakaszokat 1—30-ig
számozzuk.

A gépeket gombok: fehér, fekete,
vagy színesek helyettesítik. A ma-
gyar gépek fehérek, az ellengépek
feketék, vagy színesek.

Minden játszónak két gépe van.
A játékot dobással vezetjük. A do-
báshoz pénzdarabot, kétfillérest ve-
szünk. A fej páratlan: 1, az írás pá-
ros: 2.

A dobásokat mindig hozzáadjuk
az előző dobás összegéhez. Például:
az első dobás páros: 2, a második
páratlan: 1. 2+1=3. A játéksza-
bályok a következők:

Minden repülő a maga pályáján
halad, de aki 13-at, vagy 23-at
dob, az ellenséges körbe került, ami
azt jelenti, hogy ha például az el-
lengép 13-at dobott s az utána dobo
magyar gép is 13-at vagy 23-at
dob, az előzően dobót, itt az ellen-
gépét a magyar gép kiállítja a já-
tékból.

Ha nem dobott ennyit, a gép kike-
lült a veszedélyből s tovább halad a
— felé.

A kiállított gép tulajdonosa tar-
talékgéppel indul és pedig nem az
1. szakaszról, hanem a veszélyszá-
mot követő 14, vagy 24-ikről.

Kényszerleszállást végez a gép,
ha 10-es vagy 20-as szakaszra ér,
azaz visszaugrik kettőt, a 8-ra vagy
18-ra.

Akinek dobása 30-nál több, any-
nyit ugrik vissza, amennyivel több
a dobása. Akinek dobásösszege 30,
célhoz ért. A győzelmet két egyfor-
ma, pl. magyar gép egymástáni be-

érkezése dönti el. Ha azonban a cél-
hoz például egy magyar gép s utá-
na egy ellenséges gép érkezik, meg-
kell várni a harmadiknak beérkező
gépet is. Ha a harmadik gép ma-
gyar, tehát célnál két magyar és egy
ellenséges gép van, mi győztünk.

Ha a játékot ketten játsszák, mind
a két játékos két géppel indul s a
játékszabályok úgy módosulnak, hogy
ha valamely játékos egyik gépet lé-
giharcban elveszté 13—23 számon,
akkor, ha másik gépe alacsonyab-
ban állt, például 8-on vagy 15-ön
az elvesztett gép helyére, illetve 14-
re vagy 24-re állhat.

Kató néni.

HÁZTARTÁS

TELLALMA ELTEVESE

Nagyon kell vigyáznunk, hogy
milyen almát teszünk el télire. Leg-
több esetben az a baj, hogy vidék-
ről szekeren szállított és rosszul cso-
magolt almát vesznek a piacon. Ez
ha szépnek is mutat, de a belső me-
nyomódások hamar rothadásnak in-
dulnak.

Figyelemmel kell lenni a télialmá-
nál, hogy sima legyen, ne legyen
barhafoltos vagy éppen repedezett,
ami lehet különféle gombabetegség,
de legtöbb esetben a nálunk sok-
kárt okozó fuziklódium gomba nyo-
mal.

Tehát nagyon fontos, hogy a té-
lire eltett almát, kezelt gyümölcs-
ből vegyük.

Most amidőn hibátlan almát vá-
sároltunk, következék a helyes tá-
rolás. Az alma tárolására legjobb a
sötét pince. Ez azonban tiszta és
gombamentes legyen. Ezért tárolás
előtt takarítsuk ki, ha lehet me-
szeljük és minden nyílást betömve

egy darab kényt egészünk el benne.
Almával egy pincébe, burgonyát és
egyéb zöldségféléket tárolni nem sza-
bad, mert ezek mind terjesztik a
gombákat, ami veszélyes az almára.
A világosság a gyümölcs utóérését
sürgeti. A padló szárazra teszi a je-
vegőt. Az ilyen levegőben az alma
nedvessége elpárolog, megfogyad.
Az ize, a zamataja és ezzel a sulya
is csökken. Az ilyen megfogyadt
alma polca alá lévő vizet helyez-
zünk el. A gözből annyit beszív,
hogy a bőre legtöbb esetben kis-
mul.

Az éléskamara ugyan ezen okok-
nál fogva tárolásra alkalmatlan és
csak kényszerből helyezük el ott.
Összegezve az alma féreg, vágás,
seb, foltmentes és szállítása szak-
szerű legyen. A tároló hely tiszta
és páradús legyen.

Ferenczy Katalin.

Mindszentek napján járatokat indít a MÁV. a Köztemetőbe

A múlt évekhez hasonlóan a
Köztemetőbe gyekvő közönség
kényelmesebb utazása céljából
november 1-én, Mindszentek
napján Debrecen állomás és a
Köztemető IV. sz. kapuja kö-
zött motoros ingavonatot he-
lyez a MÁV debreceni üzletve-
zetősége forgalomba. E vonatok
megállanak a Budai Ézsaiás-
utánál, Vámospercsi-utnál, a
Temető-utánál. Debrecen-
Csapókertnél és a Köztemető
III. és IV. sz. kapujánál.

A temetői járatok Debrecen-
ből 10 óra 40, 14 óra 10, 15 óra

30 és 16 óra 10 perckor indul-
nak. A járatok indulási idejét a
fenti megállóhelyeken hirdető-
táblákon is közzéteszt a MÁV
debreceni üzletvezetősége.

Fentieken kívül utasok le- és
felszállása céljából november
1-én a Köztemető IV. sz. kapu-
jánál a Debrecenbe 9 óra 02
perckor érkező és Debrecenből
14 óra 53 perckor induló me-
netrendszerű személyszállító
vonatokat is megállítjuk.

A temetői vonatokon a me-
netdíj 40, illetve 20 fillér.

Fontos kérdéseket tárgyalt a BIOSZ végrehajtóbizottsága

A Biztosító Intézetek Országos
Szövetsége első őszi végrehajtóbi-
zottsági ülést Gebhardt Domonkos
elnökletével a napokban tartotta.
Az ülése tárgyalt kérdések az elő-
jelek szerint egy nagyszabású őszi
és téli munka megkezdését jelentik,
főleg a biztosítási ismeretterjesztés
vonalán. A végrehajtó bizottság
mindenekelőtt az Alföldön működő
„kár-önbiztosító” egyesületek kér-
désével foglalkozott, majd tudomá-
sul vette az egyetemi szociális tan-
folyamokon folyó biztosítás-oktató-
ról szóló előki bejelentést. A mű-
egyetemi biztosítási előadások ke-
retében a BIOSZ dr. Huszár Géza
egyetemi tanárának most is hatszá-
pengőt bocsátott rendelkezésére a
biztosító matematikában, illetve a
biztosítástudományban jeles előmenete-
felmutató egyetemi hallgatók jutal-
mázására.

Elhatározta továbbá a végrehajtó
bizottság az ismeretterjesztés tek-
netében a Magyar Dolgozók Ország-
os Hivatásszervezetével való
egyműködést, amely abban nyil-

vánul meg, hogy az 1943—44. tan-
évben 15 városban működő munkás
főiskola tanrendjébe felvették a bi-
zosító ismeretek előadását is.

Letárgyalták a m. kir. téli gazda-
sági iskolában tartandó előadások
menetét is. A földművelésügyi mi-
nister ugyanis hozzájárult a BIOSZ
előterjesztéséhez, hogy az ország-
ban működő 83 részint mezőgazda-
sági középfokú iskolában, részint
mezőgazdasági szakiskolában és
túlnyomórészt m. kir. téli gazdasági
iskolában a biztosítási tudnivalóit fo-
kozottabb mértékben állítsák az elő-
adások tananyagába. A végrehajtó
bizottságnak az az elgondolása,
hogy a munkás főiskolákon és a
földművelésügyi miniszter fennhato-
sága alatt működő gazdasági is-
kolákban ugyanazt az anyagot fog-
ja előadni biztosítók köréből ki-
küldött, főleg gazdasági szakismeret-
telkel rendelkező szakiszviselőkkel.
Végül elhatározta a végrehajtó bi-
zottság a BIOSZ belépését a Ma-
gyar Gazdaságkutató Intézet tagjai
sorába.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félelelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden hétköznap délután 9-1 óráig.

HAJDU VARMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSEGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délután 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a varmegyei központi MEP. titkárnak adhatóak.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLELI SZOLGÁLATA

"Klygó" Dr. Mihálovits J. Piac-utca 31. Telefon: 30-95. — "Tisza" Jónap Aladár, Péterfia-utca 61. Telefon: 21-52. — "Csillag" Beke Barna, Árpád-tér 1. Telefon: 29-32. — "István Gondviselés" Székely Adorján, Petőfi-tér és Teleki-utca sarok. Telefon: 32-81. — "Mátyás Király" Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospécsi-út 16. Telefon: 32-01.

D. dr. Révész Imre püspök elutazott. D. dr. Révész Imre ref. püspök tegnap elutazott Munkácsra, ahol, mint már közöltük, a Kollégium javára rendezendő ünnepélyen vesz részt.

Urvacsoral előkészület az Árpád-téri templomban. Az Árpád-téri gyülekezet számára hétfőtől szombatig minden este 5 órai harangszóval istentisztelet lesz az október 31-i urvacsoportosítás előkészítésére. A hétfő esti szolgálatot Balogh József csapókeri segédlelkész végzi.

A debreceni református közép- és középfokú iskolák tanárainak továbbképző tanfolyamán 1943 október 25-én és 26-án, hétfőn és kedden délután 5 órakor dr. Mester István: A mai fizikai világkép; október 27-én, szerdán délután 5 órakor pedig dr. Vekerdő Béla: A mai fizikai világkép néhány filozófiai vonatkozása címen tart előadást. Az előadások helye az új Dóczy tornaterem.

Vattay tánciskolában november 8-án diákkölon kezdődik. Kossuth 11.

Kerületi tüzoltó tanfolyamok Debrecenben. Ebben az évben a város tüzoltóparancsnok-ága már hat kerületi tüzoltó tanfolyamot tartott, az utolsó tanfolyam záróvizsgája október 23-án volt, amikor 22 hallgató kapott látogatási bizonyítványt. Ebben az évben végzett hallgatók száma 207, ami 34-es átlagos létszámú tanfolyamnak felel meg. A tanfolyam után volt a hetedik kismotorkocsikereskedői tanfolyam, amelyeken ebben az évben 192 hallgató kapott képesítést. Ebben az évben hatodik, sorrendben a 31-ik kerületi tüzoltó tanfolyam záróvizsgáján a város polgármesterének képviselőjében dr. Orosz Árpád tanácsnok elnökölt, a hallgatókhoz dr. Vitéz Rousik Jenő kerületi tüzrendészeti felügyelő tanfolyamparancsnok intézett buzdító beszédet, melyre Szöllössy János járszladányi tanfolyamhallgató válaszolt s lett fogadalmat, hogy a tüzoltói szolgálatban és a tüzoltói eszmé mellett minden körülmények között ki fognak tartani. Úgyanevak 6 koszorúztá meg a hős halált halt tüzoltók emlékművét is a tanfolyamhallgatók nevében.

Erdélybe, régi hazámba utaztam

Erdély, hazám...
A vonat víz robogva
s a régi, édes tájra kinézek
elborongva.

Hegyek futnak szembe,
bozontos óriások,
kéken ködölő távlatokban
elmosódnak mások.
Ott egy orom repke felhőben áll,
fenyőszokálta égig ér,
a melle meztelen bazar
és tülevél.
Vízet okádó kőszál meredez,
előtte tátongó barlangtorok,
az omló hab köddé zuzza magát
ugy zuborog.
Kelemenhavasán sasoknak fellegrára,
kőkoponyák és bérci tetők,
suhogó turuj ott vijjogva repül,
árnya a földre terül.
Itt vad suvadás, ott görgetegek,
megrogyott pásztori kalyibák,
áfonya sűrűk, rengetegek,
ásítanak zord medve-tanyák.

Csattognak a sötét olagutak...
— Lepkék libegnek át a réti selymeken,
kibárány sir,
pásztorfurulya szól,
dalos kolomp zug csendesén,
a völgyek fűhajában lila kökőrcsinek,
tankahaton henye bivalycsorda legel
most Barátos, Gyergyó, Csík, Háromszék,
Czofalva tűnek el,
zindelytetők, harangszó, béke
lábas szénabuglyák, bordás faházikók,
deszka, fuszulykaföld,
fütyöntető rigók,
egy fenyő alól borvíz bugyborog,
kerek kavicsokat görget
gyémántcseppű patak,
halpénc csillog benne,
fahidak ivelnek,
napfény simogat a dombon
nyulánk tomnyokat.
Szinaranytól csurgó sugár a táj,
vonz, nyugó a szépség és a jószág,
az égi kékben galambok bukáznak:
— szerettek Székelyország!

(A mozdony sikkant,
sebes kereken emlékek gurulnak,
s az elhőmpölygött ládkó vizei—óh,
szivembe visszazugnak.)

CSIA ISTVAN.

Koszorúmegváltás. Visnyey Dezső és Zih Géza elhunyt alkalmából dr. Horvay Róbert 20—20 pengőt küldött be koszorúmegváltás címén kiadóhivatalunkba a Vöröskereszt javára. A beküldött összeget ezúton nyugtázzuk és a kívánt helyre juttatjuk.

Gyomorsavtúltengés és gyomorfekély ellen csak **Kalécsil-t**, (ezelőtt Hajdúint) használjon. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: "Szantakay" gyógyszerár, Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

Pályázati felhívás! Dr. Vadas Gyula főszerkesztő abból az alkalomból, hogy a Nemzeti Sport szerkesztőségétől megválik, 10 ezer pengőt ajánlott fel olyan 18 éven aluli szegénysorsú hadiárva leventék jutalmazására, akik kiváló levente munkájukon felül sportteljesítményeikkel is kitűntek. A felajánlott összegből minden hadtest és külön Budapest székesfőváros területéről egy egy levente kap ezer-ezer pengőt. Az ifjúság honvédelmi nevelési és testnevelési országos vezetője ezzel kapcsolatban felhívást intéz az iskolai és iskolán kívüli leventékhez, akik ezekben a feltételeknek megfelelnek, hogy haladéktalanul jelentkezzenek leventeparancsnokuknál.

Koszorúmegváltás. Zih Géza elhunyt alkalmából Kiss Kálmán és neje 20 pengőt küldött be kiadóhivatalunkba a Vöröskereszt javára. Az összeget ezúton nyugtázzuk és a kívánt helyre juttatjuk.

Vasárnap, azaz ma délután 12 órakor a hortobágyi tenyészeti bikatelep választmányi bizottsága igen fontos ülést tart a Debreceni Gazdasági Egyesületben Polgáry András elnökletével, amelyen nagyfontosságú takarmányozási kérdéseket tárgyalnak meg.

Az állattenyésztési bizottság ülése. Debrecen sz. kir. város törvényhatósági állattenyésztési bizottsága 1943. évi október hó 25-én délután 11 órakor a városháza kistermében ülést tart. Az ülés tárgyai-uk fontosságára tekintettel az ülésen való megjelenésre a bizottság tagjait ezúton is felkérem. **Gazdasági tanácsnok.**

Hol nem lesz villanyáram? Tisztelettel értesítjük a villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszköz-endő javítások miatt f. hó 24-én, vasárnap reggel 6 órától 14 óráig a következő helyeken az áramszolgáltatás szünetelni fog: Hid-, Bánffy-utca, Diószegi-út, Közvágóhíd, Bihari-telep, Gerébi-telep és Bozzai-telep, Léta-út külső része. **Tisztelettel: Világítási Vállalat.**

Vasárnapi istentiszteletek

Református istentiszteletek:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Károly, délután 3 órakor Berényi József. Kistemplomban 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Kerekes János. Kossuth utcai templomban 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Barabás Mihály. Károlyi G. téri templomban 9 órakor dr. Danosházy Sándor, délután 4 órakor Vargha Balázs. Ispóty-templomban 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. Árpádtéri templomban 10 órakor dr. Hegyeljai Kiss Géza, délután 5 órakor dr. Hegyeljai Kiss Géza. Homokerti templomban 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Bányay Zoltán. Nyilastelepi templomban 10 órakor Sipos Károly, délután 5 órakor dr. Juhász László. Csapókeri templomban 10 órakor Vargha Balázs, délután 5 órakor Balogh József. Kerekestelepi templomban 10 órakor Kiss István, délután 5 órakor Pente Tibor. Egytemi templomban 11 órakor dr. Czeglédy Sándor. Augustia szanatóriumában negyed 10 órakor Konecz Zoltán. Egytemi klinikában egész héten át Szentes László és Konecz Zoltán. Ügyészségi fogházban 9 órakor Magyar Bertalan. Tégláskerti áll. isk. 10 órakor Sárközy Lajos. Téglavetői gyűl. házban 9 órakor Erdei Károly. Wolaffkatelepi olvasóköriben 10 órakor Bányai Zoltán. Olajföldben délután 5 órakor Kálmán István.

Tanyai istentiszteletek: Hármashegy 10 órakor és Lukaháza délután 3 órakor László Elek. Ondód Vedres dűlő 9 órakor, Kunpálhalm 11 órakor Rápoly Árpád. Pae 10. Mézeshegy 3. Veker fél 5 Molnár Gyula. Dombostanya 1 órakor Nagy Sándor. Kishégyes 10 órakor, Elep délután 3 órakor Szathmári Lajos. Pallag 9 órakor Pál Antal. Hortobágy 9 órakor, Székát 2 órakor, Szováti út 4 órakor Vitéz Szabó Endre. Ebes 10 órakor Molnár Gyula I. Szepes 10 órakor Pál Antal. Diószegi út 10 órakor és Bánk délután 3 órakor Udvarhelyi György. Szepes 10 órakor Udvarhelyi György. Oncsa-telepen délután 5 órakor Vargha Balázs.

Gyermekistentisztelet: Egytemi-templomban fél 9 órakor Szentes László.

Az egytemi templomban:

Vasárnap délelőtt 11 órakor az egytemi templomban az Egytemi által rendezett igehirdetési sorozat tárgya: „A gyülekezet imádsága”. Igét hirdet dr. Czeglédy Sándor egytemi tanár.

Római katolikus templomban:

A Szent Anna-utcai plébániatemplomban a szokásos vasárnapi misemend. Csendes szentmise: 6, 7, 8, 20, 9 órakor. Feltizkor nagymisé véger dr. Bánáss László prépost-plébános. utána szentbeszédet mond Páter Béicz György S. J. További csendes szentmisek 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A külsőségeken követhető a beosztás: Homokertben dr. Vass Péter. Szoboszlói úton Somhegyi Mihály. Augustia szanatóriumában Gocs György. Pallagon Nagy Miklós. Fogházban Pálmay József. Mikepéresen dr. Zernye József.

A Dominikánus kapalnában

Vasárnap reggel 7 órakor rózsafüzéres szentmise, 8 és fél 12 órakor csendes misék, 9 órakor nagymise szentbeszéd. Este fél 6 órakor rózsafüzérajtatósság, szentbeszéd. A szentbeszédet P. Mohos Gábor mondja.

A evangélikus templomban:

Vasárnap délelőtt 10 órakor este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal dr. Pass László.

A gör. kat. templomban:

Reggel negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9

Darmol a legelterjedtebb és legrégebbi csokollódás használat. 35 éve milliók használják mert teljesen megbízható, ártalmatlan.

10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatósság, 4 órakor vesernye és októberi ajátósság, szentbeszéd. — 28-án, esütörtökön délután 5 órakor októberi ajátósság szentbeszéd.

Felhívás a repülő modellező növendékekhez. A m. kir. állami felsőipariskolában megnyitott a Magyar Aeró Szövetség 3. számú körzeti repülő modellező műhelye. Ezzel kapcsolatban felhívtnak a helybeli középiskolákban már megalakult Aero-körök kezdő és haladó növendékei, hogy a munka mielőbbi megkezdése végett jelentkezzenek az Idegenforgalmi Hivatalban Wzer Aladár műhelyvezető úrnál. **Vezetőség.**

A Déri Múzeum a II. emelet kivételével ma, vasárnap dé. e. 9-1 óráig nyitva. A Déri György Néprajzi múzeum javítási munkálatok miatt zárva. Belépőjegy fél 11 óráig nincs, fél 11 óra után köteles mindenki beléptidíjat fizetni. Képes katalógusok és múzeumi kiadványok a jegypénztárnál kaphatók. A Múzeumbarátok Köre tagjai tagsági jegyük felmutatása mellett ingyen látogathatnak.

Nem fogja kárát vallani sem Ön, sem családja, ha életbiztosítást köt. A kikötött határidő elteltével a szerződő saját maga élvezheti az esedékes összeget, ha pedig a Mindenható rendelése elszóltja a földi életből, családja mentesül súlyos gondoktól. Az 1867-ben alapított legrégebbi Első Magyar Általános Biztosító Társaság helybeli: Ferenc József-út 59. szám alatti képviselőjéhez bizalommal fordulhat biztosítási ügyben tanácsért.

Felhívom az egyes debreceni leventekörzetek és iskolai leventecapatok összes vezetői képesítést szerzett ifjúvezetőit, hogy október 28-án, esütörtökön este 7 órakor a Kollégium Balogi Ferenc-termében (I. em.) saját érdekükben föltétlenül jelenjenek meg. **Leventegyessületi elnök.**

B. Máriássy Magda táncintézetében minden vasárnap fél 7-től össztánc, Péterfia 30.

B. Máriássy Magda táncintézetében november 9-én kezdő, 15-én haladó tanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

Kirúgta a ló egy kislíú fogsorát. Súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt Feherpatak községben. Reple Péter 11 éves kislíú édesapja mellett a szekeren ült s közben a lovak valamitől megrádtak és hátrarúgtak. Az egyik ló szájarugta a kislíút, aki eszméletét is elvesztette és ezenkívül károsított fogsora. A szerencsétlenül járt gyermeket beszállították a debreceni sebészeti klinikára.

Gyászrovat

alsócecei Cziáky Ferenc dr.
m. kir. ny. hadbíróezredes

Hosszas szenvedés után, 56 éves korában meghalt **Cziáky Ferenc dr.** nyug. hadbíróezredes. Halálával széles körben ismert kiváló katona dőlt ki az élők sorából. Iskoláit Sárospatakon, a jogot Budapesten végezte. Három esztendőig a polgári bíróságnál működött, 1912-ben aktiváltatta magát és ezektől kezdve a hadbírószolgálatot. Az 1930-as években a debreceni honvéd hadbírószolgálat vezetője volt, innen helyezték át 1936-ban Budapestre, ahol a m. kir. legfelsőbb honvéd törvényszéknél teljesített szolgálatot. Ezelőtt három esztendővel ment nyugdíjba, de a jól megérdemelt pihenést nem sokáig élvezhette. Egy évvel ezelőtt súlyos betegség támadta meg és ez mindjobban felőrölte életerejét, állapota mindinkább súlyosbodott, míg végül a halál vésztotta meg szenvedéseitől. — Résztvett a világháborúban, kiváló magatartásáért számos kitüntetését kapott. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Halálát kiterjedt előkelő család gyászolja. Lakás: Besze János-utca 4. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

Lámor István

nyug. igazgatótanító

Életének 75-ik évében meghalt **Lámor István** nyug. igazgatótanító. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozó terméből a róm. kát. egyház szertartása szerint. Gyászolják: gyermekei: Blanka férjével, Heczke Sándorral, Béla, Mária férjével, Pósfai Istvánnal és a rokonság. Lakás: Arany János-utca 47. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

sepsiszentgyörgyi Benkő Lajosné

Életének 66-ik, boldog házasságának 44-ik évében meghalt **sepsiszentgyörgyi Benkő Lajosné szül. Kerndler Erzsébet** úrnő. Halálát széleskörben ismert előkelő család gyászolja. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: férje, sepsiszentgyörgyi Benkő Lajos nyug. törvényszéki bíró; gyermekei: Lajos feleségével, Sándor, Gyula, Erzsébet, Julánna; egyetlen kis unokája: Tinka; testvére: Kerndler Ferenc feleségével, Egressy Olgával és gyermekei: Mária és Olga, sógornője: özv. Balogh Sándorné szül. Benkő Ilona és gyermekei: Endre és Margit, valamint a kiterjedt rokonság. Lakás: Fűrdő-utca 6. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

Dezki József gazdálkodó 66 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Mikepércs. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETETHULLAMHOSSZ

Október 23. Szombat. Következő honvédeink megnyugtatók hozzátartozókat, hála Istennek a legjobb egészségnek örvendenek s arra kéri ezért szeretteiket, ne aggódjanak értük. Sok levelet várnak s megnyugtatók szeretteiket, ne aggódjanak, ha néhány napig nem kapnak tőlük levelet. Szerető csókjaikat, megnyugtató üzeneteket küldik következő hozzátartozóknak:

Debrecen—Komádi: Verebi Antal szakaszvezető a P. 939. tábori postáról szüleinek, menyasszonyának és hozzátartozói-

Nagy Lajos nyug. városi iktató 76 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető 2. B. ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. — Gyászolják: felesége, gyermeke és a rokonság. Lakás: Varga-u. 19. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

Özv. Nagy Lászlóné Szoboszlai Sára 76 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 9 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozó terméből. — Dankó temetkezés.

Nagy Tibor Zoltán VII. gimnázium tanuló életének 16-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után. Lakásunk: Monti ezredes-utca 4. sz. A temetését **Csurka** temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. szám.

Nyilas Erzsébet 3 és fél éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemetőből a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után. Lakás: Keresztes-utca 80. szám. A temetését **Csurka** temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. szám.

Orosz Márton 72 évében elhunyt. — Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozójából. Lakás: Nyil-utca 39. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Id. Ruzsbach István Máv. nyugdíjas 57-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Monostorpályi-út 7. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

alsócecei Cziáky Ferenc dr.

m. kir. hadbíró ezredes

56 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz a díszravatalozóterméből. Lakás: Besze János-utca 4. **Gebauer** rendezi.

Zih Géza

nyug. cégjegyző, főpénztáros, ref. egyház presbitere 78 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. — Lakás: Vörösmarty-u. 18. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Debrecen: Főríz János szakaszvezető a H. 813. tábori postáról feleségének, szüleinek és kislányának.

Hajdúböszörmény: Bodnár Mihály örvezető a H. 813. tábori postáról feleségének és kislányának.

Debrecen: Bör József őrmester a H. 813. tábori postáról édesanyjának, testvéreinek és rokonainak.

Rádióüzeneteink közlését keddi számunkban folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőt minden magyarnak!)

Gubancsik Sándor 30-ik évében elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Irén-utca 34. Temetését **Bartha** végzi.

Köszönetnyilvánítás. Aldott emlékü szeretett férjem, édesapánk és apósunknak, Trnka Henriknek a temetésén megnyilvánult részvételért, a ravatalozóra küldött koszorúk és virágokért ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik nagyon szeretett férjem, édesapánk, apósom és nagyapánknak, Veres-egyházy Béla fűszerkereskedőnek a temetésén résztvettek, ravatalára koszorút vagy virágot küldtek, nagy fájdalomukat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik nagyon szeretett férjem, édesapánk, apósom és nagyapánknak, Veres-egyházy Béla fűszerkereskedőnek a temetésén résztvettek, ravatalára koszorút vagy virágot küldtek, nagy fájdalomukat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Boldog emlékü édesanyánk, özv. Boldizsár Jánosné temetésén megjelent rokonainknak, barátainknak és jóismerőseinknek szíves megjelenésükért, a ravatalra küldött koszorúkért és csokrokért hálás köszönetünket nyilvánítjuk. **Oldal Györgyné Boldizsár Eszter és családja.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, ismerősöknek, kik szeretett férjem, apukám elhunytával nagy bánatunkban részvétel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, valamint a Világítási Vállalat megadott díjainak, tisztviselőinek, munkatársainak, Dalárdának a temetésén való közreműködéséért ezúton mondunk köszönetet. **Özv. Bakos Péterné anyával.**

Ertesítés. Ertesítem a Magyar Evangélikus Munkásszövetség tagjait, hogy az október 21-re hirdett rendkívüli közgyűlés elmarad. **Dr. Balogh Gyula** kormányfőtanácsos, elnök.

Ne vegyen cserépkályhát, míg meg nem tekintette Debrecen legrégebb kályhás mesterének cserépkályha raktárát, ha Magyarország egyik legszebb vártmányú cserépkályháiból választhat. **Krisch kályhás-mester,** Ispótfly-tér 1. sz. (Nagyállomásnál). Telefon 12-18.

A tükör

Írta: HORVATH ANNA

Békebe simult szelíd töve
Tükrében ringat felhős kék eget.
Mint ön-nyugalma sugaras képmása
Mint ősi alkony arannyal keretez.

Lelekem mint kicsiny, tiszta főtükrök
Mozdulatlan nyugalomba simult.
Hullámot-szántó szerelem-hajom,
Bánat súlyával tőfenékre hullt.

Hullámsírba zuhantak a vágyak,
Lelekem tükre töretlen és tiszta...
Csak Te ne nézz e hazug tükörbe:
Mert a tükör Téged tükröz vissza.

—○○—

Hétfőn, október 25-én este 7 órakor zárul a Bika-szálló kiskertjében rendezett nagyszerű képkiallítás. — Virágcsendélet, zsáner- és tájképek, vallásos és népi életből vett tárgyak, figurális kompozíciók színes és gazdag anyagából válogathat és vásárolhat a legígényesebb közönség is, kedvező fizetési feltételek mellett. Megtekintésük díjtalan. Nyitva 9—1 és 3—7-ig.

A Debreceni Gazdasági Egyesület értesíti azokat a gazdákat, akik vetőmagvakat igényeltek, hogy búza-, rozs- és árpavetőmagvak érkeztek Debrecenbe. Felkérjük ezért az igénylő gazdákat, hogy ezekért a vetőmagvakért azonnal jelentkezzenek, különben újabb jelentkezőknek osztják szét.

Ertesítést kapott a Gazdasági Egyesület, hogy a 104 darab fehér magyar kakas és a 46 darab gyöngytyúk és kakas a jövő hét elején megérkeznek Debrecenbe. Ezért kéri a gazdákat, hogy vegyék a napilapokat, amelybe jelezni fogják, hogy a fent felsorolt baromfiakért mikor lehet jelentkezni.

Ruhaneműt loptak a bornagykereskedőtől. Jónás János bornagykereskedő, Varga-utca 3. szám alatti lakos a rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásából 1800 pengő értékű ruhaneműt loptott el. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tolvaj kézrekerítésére.

Meglopták a takarítónőt. Nagy Magda takarítónő a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, hogy míg takarított, az Arany Bikában lévő lakásáról ruhaneműket loptott el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Összeűzta magát deszkahordás közben. Tető József 33 éves asztalossegéd, Türr István-utca 10. szám alatti lakos szombaton deszkát hordott, miközben megcsúszott és a deszkák közzé esve összeűzta magát. Tetőt a mentők részleges elsősegélyben.

A korcsmai hitelre vonatkozó törvényes rendelkezések meghirdetése. A 122.400—1930 B. M. sz. körendelet értelmében közhírré teszi az elsőfokú iparhatóság, hogy vendéglőkben, korembákban, italmérsi helyiségekben kiszolgáltattott szeszital ára iránti követelést a bíróság nem ítélt meg és ilyen követelést sem az adósnak, sem jogutódjának követelésébe beszámítani nem lehet, annak biztosítására kötött zálog és szerződések semmi-lyen módon sem érintik az adósnak. A fentiekre vonatkozólag az idézett rendelet által előírt szövegeű hirdetést az italmérsi üzemnek vendégek kiszolgálására szolgáló minden egyes helyiségében jól látható helyen ki kell függeszteni és állandóan olvasható állapotban tartani. A hatósági közegek a fentiek szigoron ellenőrizni fogják és a mulasztók ellen 600 P-ig terjedőleg büntethető kigóság miatt a feljelentést megteszik. Elsőfokú iparhatóság.

Síremlékavatás. A debreceni kollégium egykori, európai hírnevű orvosprofesszorának, dr. Csécsy-Nagy Imrénének, valamint neje, Simonffy Johanna és fiuk, dr. Csécsy-Nagy Miklós volt makói lelkipásztornak az új köztemetőbe átszállított hamvai fölé díszes síremléket állítottak gyermekeik és unokáik. Az új síremlék ünnepélyes avatása ma, október 24-én, vasárnap déli 12 órakor lesz, a ravatalozótól jobbra vezető főút köröndjéjénél. Eneket a kollégiumi kántus és beszédet tart Uray Sándor h. lelkeselnök.

A plarista gimnázium és a kereskedelmi középiskola igazgatósága közli, hogy a beiratások a gimnáziumban is, a kereskedelmi középiskolában is 28-án, 29-én és 30-án lesznek. November 2-án reggel 8 órakor gyászmise. Utána osztályrendezés. 3-án 8 órakor rendes tanítás, közben 9 órakor Vem Sancte a templomban.

Az Enyingi Török Báltné filléregylet október 31-én, vasárnap délután 5 órakor a Miklós-utcai evangélikus templomban reformációi emlékünnepélyt rendez nivós műsorral. Belépőjű nincs.

A Kálvinisták Templomegyesülete 28-án, délután 5 órakor a szegények karácsonyi felkészülésére teadulánt rendez a Baltazár-teremben. Mindenkit szeretettel hív es vár a rendezőség.

Beiratás. A társulati kereskedelmi középiskolába az utólagos beiratások október 28-án csütörtökön reggel 9 óratól, a felnőttek I. osztályába a beiratások október 27-én, szerdán reggel 9 óratól lesznek.

Elvágta az újját, elvesztette eszméletét. Új Soltész Lajos 30 éves dohánygyári munkás, Keresztes-utca 16. szám alatti lakásán favágás közben balhüvelykujját csontig bevágta, minek következtében elvesztette eszméletét. A mentők részleges elsősegélyben és utána a sebészeti klinikára szállították.

A hathónapos kereskedelmi szaktanfolyamra október 27. és 28-án lesznek a beiratások délután 4 óratól. Hallgatói felvehetőek, akik a középiskolának legalább a négy osztályát elvégezték. Jelentkezés a társulati kereskedelmi középiskolában, Ferenc József-út 8. I. em.

Hajdúhadházon összeszukkáltak két fiatalok legény. Nagy Ferenc és Szabó József 17 éves hajdúhadházi legények a csendőrségen panaszt tettek Sznási Gergely 25 éves legény ellen, aki őket a Sugár-utca sarkán megtámadta és minden szöveglés nélkül összeszukkaltta. A csendőrség kihallgatta Sznásit, aki beismerte a szukkaltást, de nem tudta megokolni, hogy miért követte el. Súlyos testtárási címén indítanak eljárást ellene.

Új tanfolyam kezdődik november elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gvorsíró-, gépfűró- és szépfűróiskolájában. Előkészítési államvizsgára. — Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1942—43.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város állatállománya részére nagyobb mennyiségű lucerna-szénát, lőhereszénát, zabosbüköny-szénát, muhar-szénát, takarmány- és alomszalmát vásárol. A város állatállománya részére megvásárolt mennyiség az eladó pont-beszolgáltatási kötelezettségébe beszámít. Ajánlatokat szóban vagy írásban a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, magasszöldszint 14. számú szoba) a hivatalos órák alatt lehet beadni. **Gazdasági tanácsnok.**

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓMŰSORA

1943. évi október hó 25-től 1943 október hó 31-ig.

Rádió-hírszolgálat

Magyar nyelvű hírek.

- 6.15 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)
- 8.00 Olasz rádió 25, 41 rövidhullám
- 8.00 Zágrabi rádió 276 középhullám.
- 17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
- 18.30 Olasz rádió 1925 rövidhullám
- 19.15 Dunai német adók 325.4 m.
- 20.40 Olasz rádió 25.45 rövidhullám és II. középhullám 221 és 263 m.
- 21.25 Dunai német adók 253.4 m. (Brünn.)
- 23.00 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)

Hétfő

Október 25.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő. Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.30 A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 A Folyamérők Szalonzenekara. Delibes: A forrás, táncjáték-részlet. 2. Eördögh János: Havasi gyopár — keringő. 3. Pécsi József: Magyar dalok, egyveleg. 4. Künneke: Intermezzo. 5. Szerdahelyi János—Illiczky László: Csipkeajár, egyveleg. 6. Sándor Jenő: Erdélyi hangok.

- 11.15 Katona Lajos énekel, zongorán kíséri Ersek Mari.
- 11.40 A vidék és a mozi. Szemző Pirtoska dr. előadása.
- 12.00 Harangszó. — Fohász — Himnusz.
- 12.10 Rádiózenekar.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Táncczenekar játszik.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 3.00 Szórakoztató zene.
- 3.30 Nagy kortársaink. Varga István egyetemi rk. tanár beszél Ohlun svéd közigazdászról.
- 4.00 Zenekari művek.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 A beszélgetés kötelesség nyilvántartása. Dr. Jánki Gyula miniszteri osztálytanácsos előadása. A közellátásügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
- 5.15 Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.
- 6.05 Hódmezővásárhelyi közönlő író hát: Bibó Lajost, A Tornyai Társaság irodalmi estjének közvetítése.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése a Vigadó nagylemből.
- 7.55 Az idő sodrában. A svájl gárda. Boldizsár Iván előadása.
- 9.10 Műteremsarok. Látogatás Boldizsár István festőművésznél. — A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
- 9.20 Karády Katahn dalokat énekel zenekari kísérettel.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Szórakoztató zene. Rendőrzenekar játszik. Vezényel: Bánfalvi Miklós.
- 1. Flotow: Márta-növél. 2. Do-

nizetti: Lammermoor Lucia, ábránd. 8. Huszka Jenő: Közzene az Erzsébet című operettből. 4. Bánfalvi Miklós: Részletek a Pozsonyi lakodalom c. operettből. 5. Friml: Indián szerelmi dal. 6. Buday Dénes: Egyveleg a Kék posta kocsi c. operettből. 7. Pazeller Jakab: Herkulesfürdői emlék — keringő. 8. Johann Strauss: Terefere, polka.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 Német nyelvoktatás. Tartja: Szentgyörgyi Ede dr.
- 7.30 Bécsi dal — bécsi tánc. Guthehez regénye nyomán rádió színpadra írta és zenéjét régi bécsi szerzők műveiből összeállította dr. Farkas Jenő. Rendező Kiszely Gyula.
- 9.00 Katit visszajöjnek. Thury Zsuzsa elbeszélése.
- 9.25 Magyar nóták. Kalmár Pál énekel, kíséri Farkas Béla és cigányzenekara.
- 10.00 Szórakoztató muzsika.
- 10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.40 Szórakoztató zene.

Kedd

Október 26.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.30 A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Könyvi zene.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.15 Művészlemez.
- 11.40 Divaltudósítás.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz.
- 12.10 A Budapest honvéd őrszázalój zenekara játszik. Vezényel Pongrácz Géza.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Szórakoztató zene. 1. Huszka Jenő: Erzsébet — nyilatvány, előadja a Rádiózenekar. 2. Jensen: Duruzsoló szellő — dal, éneklő Marjay Erzsébet. 3. Mory János: La Valliere, dal, éneklő Marjay Erzsébet.
- 2.30 Hírek. Műsorismertetés.
- 3.00 Roosz Emil szalonegyüttese játszik.
- 3.45 Gyermekdelután. A kis putnyos. Irla Márkus Dezső. Zenéjét szerezte Hegedűs Árpád. — Előadják a gyermekszereplők. Az előadást vezeti Harsányi Gizi.
- 4.20 Csorba Demő és cigányzenekara muzsikál.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Szórakoztató zene. 1. Hubay Jenő: Hejre Kati. IV. csárdajelenet, előadja a Koncert fuvózenekar. 2. Nagymajtényi síkon letörött a zászló. Te vagy a legény. Tyukodi pajlás. Gyenge violának letörött az ága — éneklő Koréh Endre. 3. Kodály: Háry János — közzene. 4. Bartha János Sárkul már a falevél, éneklő Koréh Endre.
- 5.30 Operaismertetés.
- 5.35 Az Operabiz stódszannak ksz-

vetítése. Carmen. Dalmú négy felvonásban. Zenéjét szerezte Bizet

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
- 8.15 A német birodalmi rádió műsorából. Szórakoztató zene.
- 8.40 A magyar dukát diadalútja. Huszár Lajos dr. egyetemi magántanár előadása.
- 9.05 A manheimi mesterek Az öszszekötő szöveget írta Isov Kálmán dr. Felolvassa Kovrig Emil. A kamarazenekart vezényli Nagy Olivér.
- 9.45 Sovinszky László szalonzenekara játszi a Newyor-kávéházból.
- 10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.15 Szórakoztató zene.

Szerda

Október 27.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.30 A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.15 Nagy Ilona méhelyhegedűn játszik.
- 11. Wesslényi Miklós. Kosáry Domokos egyetemi tanár előadása.
- 11.50 Zsibó a Wesslényiek ősi lézke. A közvetítést vezeti Lőrinszky Gyula.
- 12.00 Harangszó. — Fohász — Himnusz. Harangszó a zilahi református és a szilágyosomlyói katolikus templomból.
- Utána Gazda Endre dr. Szilágy megye alispánja köszönti a rádióhallgatókat.
- 12.20 A krasznaj bokretások között. A közvetítést vezeti Udvari Gyöngyvér.
- 12.40 Hírek.
- 12.50 Zenekari muzsika.
- 1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Látogatás a zilahi Wesslényi-kollégiumban. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 3.00 Szilágyosomlyói séta. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor és Udvardy Gyöngyvér.
- 3.15 Larsson: Pasztoral szvit. Előadja a Göleborgi rádiózenekar.
- 3.30 Ady, a zilahi diák Papp Viktor előadása.

3.45 A zilahi református dalárda. Vezényel Herczegh László.

- 4.00 Zilahi városkép. Sréter János polgármester előadása.
- 4.15 A légi erők fuvózenekara indulókat játszik. Vezényel Doroszlai Károly.
- 1. Jakó Dezső: Honvéd. 2. Ruszinkó Nándor: Gyorshadtest. 3. Siklósi István: Székely. 4. Dávid Péter: Szent László. 5. Pécsi József: Székelyföldi-induló.
- 4.35 Beszélgetés Jósika Miklós báróval, Szilágyi vármegye főispánjával.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Kék nefelejcs. Bánffy György báró nótáiból énekel Baksa Káló és Báthly-Badics Gyula, kíséri Gáspár Lajos és cigányzenekara.
- 5.30 Büszke magyar vagyok és. A közvetítést Kőlcsey Ferenc szodemetri házából vezeti Budinszky Sándor. Utána Pataky Jenő Kőlcsey-verseket mond.
- 5.50 Szüretelnek Szilágyosomlyón. A közvetítést vezeti Lőrinczy Gyula.
- 6.00 Honvédműsor.
- 6.40 Világgölkölkai kérdések — vélemények.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 Hepe-hupás vén Szilágyban. A közvetítést Ady Endre érdmindszeli szülőházából vezeti Koncz Sándor dr.
- Majd Abonyi Géza és Somlay Artúr Ady-verseket mond.
- 7.25 Rácsos kapu, rácsos ablak. Balázs Árpád nótáiból énekel Nagy Izabella és Cselényi József, kíséri Buza Sándor és cigányzenekara.
- 8.00 Regélő romok. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor és Udvardy Gyöngyvér.
- 8.20 Szekesfővárosi Zenekar. Vezényel Vincez Olló.
- 9.15 Viski János szilágyosági költővel beszélget Papp Viktor szilágyosági író. Utána: Viski János: Enigma szimfonikus költemény. Előadja az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Operettészletek.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Galleráni Bonaventura.
- 7.30 Táncczenekar, nevéssünk. Közreműködik Hegyi Péter és Magyar Tibor. Közben hanglemezek.
- 8.30 A kolomp. Luby Margit előadása.
- 9.00 Guttenberg-táncczenekara játszik a Britannia-szallóból.
- 9.45 Tékozló fiú. Lírai jelenet egy felvonásban.
- 10.20 Finn-művek.
- 10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

SOTTENS: 19.45 Dalok. — Német műsor: 20.30 Szórakoztató zene 21.00 Tarka óra.

Csütörtök

Október 28.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő. Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30 A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.

- 10.00 Hírek.
- 10.15 Operarészletek.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 10.15 A rádiózenekar műsorából.
- 11.40 A magyarok tündérszigete. Kolumbán István előadása.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz.
- 12.10 Rendőrzenekar. Vezényel Bányfalvi Miklós.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Dalok.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 3.00 Délutáni muzsika.
- 3.30 Mit olvason a gyermek? Réhely Oszkár előadása.
- 4.00 Őszi vasárnap Kalotaszegen. Monostory Margit előadása. Közreműködés előadásorozat.
- 4.20 Hangszerszók.
- 4.45 Hírek, időjelzés.
- 5.00 Ikarustól — Bleriotig. Vitéz Szabó Sándor m. kir. szabadalmi bírő előadása.
- 5.20 Magyar művészlemez.
- 5.50 Téli takarmányozási gondok. Neth Aladár m. kir. teli gazdasági iskolai igazgató gazdasági előadása. A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata.
- 6.15 Donizetti-est. Közreműködik Szabó Ilonka és Rösler Endre, a Rádiózenekar és a Forrai korus Vezényel Bertha István.
- 6.50 Hírek.
- 7.50 Szarvasbögés. A közvetítést a Kalocsa-szekszárdi erdőkből vezeti Budinszky Sándor.
- 8.20 Mindenből mindenkinek. Közreműködik Málhé Jolán, Seney Szabó Ilus, Turay Ida, Lehotay Árpád, ifj. Kövály György, Losonczy György, Udvardy Tibor, a Szekesfővárosi zenekar és a Földenyi-kar Majorossy Aladár vezénylésével. Rendező A. Balogh Pál.

9.40 Hírek.

10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 Francia nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
- 7.30 J. S. Bach: Máté passió.
- 9.50 Őszi estén... Vebanen: Este van már — finta népdal. — Pawel: A hegyek dala éneklő Tino Rossi. Kacsóh Pongrácz Késő ősz van, éneklő Udvardy Tibor. — Erdélyi Mihály: Aranyárga falevél, éneklő Kelly Anna. — Jovcic: Őszi álom, keringő — előadja Bécsi Bohémzenekar.
- 10.40 Hírek.

POZSONY 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.15 Szórakoztató zene.

Péntek

Október 29.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő. Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30 A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene. Egyveleg Rávy Géza dalaiból, előadja a József nádor 2. honvéd gyezdred zenekara, vezényel Seregi Artúr.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15 Sztravinszkij: Kártyajáték — szvit. Előadják a Berliini Filharmonikusok, vezényel a szerző.
11.40 A gyermek edzése. Barabás Zoltán dr. orvosi előadása.
12.00 Harangszó. — Fohász — Himnusz.
12.10 Weidinger Ede szalonzenekara játszik.
 1. Lauschner: Turadot — nyitány
 2. Járay Richard: Valomás.
 3. Fries Károly: Egy szédült pillanat
 4. Dickert: Hamupipóke násza.
 5. Beece: Laguna, szerenád.
 6. Losonczy Lajos: A rajkó álma.
 7. Rechtenwald: Báncsi egyveleg.
 8. Weninger Ernő: Pepitő.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Dalok.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, életmízeszérak.
3.05 Melles Béla zenekar. Vezényel: Várhelyi Antal. — Ki ne ismerne? 1. Herold: Zampa, nyitány. 2. Lehár: A vig özvegy, keringő. 3. Lincke: Lysistrata — Jánosbogar kák, idill. 4. Grieg: A hegyi király bartangjában. 5. Huszka: Gül Baba — Darumadar. 6. Eisemann Mihály: Crescendo, egyveleg. 7. Vincze Ottó: Expresso, keringő. 8. Johann Strauss: Déli rózsák keringő.
4.00 A székhelyföldi művészeti év. Dr. Gedényi Mihály előadása.
4.20 Laskó Emil énekegyüttese játszik.
4.45 Hírek.
5.00 Magyar ének — magyar lélek. Adám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfőelőadja.
5.30 Német hallgatóknak.
5.50 Sportközlemények.
6.00 Muzsikáló magyar film. Közvetítés a Magyar Film Irodából.
6.35 Tartuffe. Vigjáték öt felvonásban, Irta Molière. Fordította Jankovich Ferenc. Rendező Apáthy Imre. Közvetítés a Nemzeti Kamaraszínházból.
7.20 Hírek.
9.00 Atalirák népe. A magyar rádió ünnepi estje a török köztársaság kikiáltásának 20. évfordulóján. A verseket elmondja Somogyi Erzsébet. Közben hanglemezek.
9.30 Csárdások.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Szórakoztató zene. Dal és mosoly. Közreműködik Zita Emma és Kisfalvy Ferenc — ének. Pethes Sándor és a rádiózenekar. Magyar nóták.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 A rádiózenekar műsorából. — **8.00 Sztravinszkij szülővárosa.** Dr. Szuchoy Tibor előadása Cremonáról.
8.15 Helyet a fiataloknak. Bevezető mond Zilahy Lajos. Közreműködik Bakó Márta, Breznay József, Csongor István, Farkas János, vitéz Gozmány György, Fábry Éva, Kelemen Éva, László Magda, Martzy Johanna, Pelsőczy Irén, Romvári Gertrud és Szemere Vera Gyárfás Miklós, Kálnoky László és Piliinszky János verseit elmondja Gáborjani Klára. A rádiózenekari Rajter Lajos és Vincze Ottó vezényli. Rendező Balogh Pál.
10.00 Orbán Sándor magyar nótáit énekel. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál a Metropol-kávéházban.
10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. SOTTENS: 18.15 Táncczene. — Német műsor 22.30 Tarka zene.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 418 MÉTEREN

5.30—8.55 Gondúzó déry.

Szombat

Oktober 30.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.30 A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.
10.00 Hírek.
10.15 A Budapest honvéd őrszázalaj zenekara játszik. Vezényel Pongrácz Géza
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat
1.15 Major Blanka hegedül.
11.40 A búlesőtől a repülőgépig. Kuchárik József előadása.
12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz.
12.10 Szórakoztató zene.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 A Folyamérők fúvózenekara. Vezényel ifj. Friesay Richard.
 1. vitéz Náray Antal: A hazáért mindhalálig, induló. 2. Friesay Richard: Erzsébet főhercegnő. 3. Brams: V. és VI. magyar tánc. 4. Fiedy Sándor: Magyar páncélosok, induló. 5. Ruzinkó Nándor: Texasi dal. 6. Doroszlai Károly: Szent István induló.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, életmízeszérak.
3.00 Szórakoztató zene.
3.30 O-bolgáru művészet. Irta Szilvi Vaszilev.
4.20 Délutáni zene.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Forró melódiák. Nagykovácsy Ilona énekel zenekari kísérettel.
5.35 Hadszinterek földrajzi szemmel Dr. Temessy Győző előadása a Balkán-félszigetről.
6.10 Népszerű filmakadémia. Erdélyi István dr. előadása. Bevezető báró Wlassics Gyula dr. államtitkár.
6.30 Berlioz: Beatrix és Benedek — nyitány.
6.40 Külügyi tájékoztató
6.50 Hírek.
7.00 Hangképek innen-onnan.
7.30 Rég volt, szép volt. Részletek: Schubert—Berté: Három a kislány című operettből. Az öszekötő szöveget írta Liszt Nándor, felolvassa Egy Mária. Rendező Kiszely Gyula.
9.10 Őszi szántás. Harsányi Lajos verseiből előad Szabó Sándor.
9.15 Perts Jenő cigányzenekara muzsikál.
9.40 Hírek.
 Utána löversenyeredmények.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Magyar nóták.
11.30 Tánccölő billentyűk.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlője.
7.30 Beethoven és Bettina. Irta Michnay Ödön. Felolvassa Geeső Sándorné. Közreműködik Lukács Margit, Német Anna, Nagy Béla.
8.10 Honfoglaláskori magyar telep Svájcban. — Dezsényi Béla dr. előadása.
9.20 Régi magyar színészet. Pukánszky előadása a Feleky-párról.
9.40 Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
Oktober 31.
10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.15 Szórakoztató zene.

Vasárnap

Oktober 24.

BUDAPEST I. MŰSORA

7.30 Fohász. — Szózat. — Reggeli zene.

8.15 Hírek.

8.30 Oszinte beszéd.
9.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Balvány-léri Szent Anna plébánia templomból. A szentbeszédet misékben Városi István dr. teológiai tanár mondja.
10.0 Református istentisztelet a Kalvin-léri templomból. Igét hirdeti Szabó Imre esperes.
11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-léri templomból. Igét hirdeti Keken András dr. Deák-léri lelkész.
12.00 Mi pedig békességet építettünk. Közvetítés a Lónyay-utcai új budapesti református Kollégium megnyitójának ünnepségéről. A közvetítést vezeti Dövényi Nagy Lajos.
1.00 Budapesti Hangverseny Zenekar Vezényel Rajter Lajos.
1.45 Időjelzés, hírek, vizállásjelentés.
2.00 Művészlemez.
3.00 Időszéri gazdasági tanácsadó. A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadószolgálat.
3.45 Bakonyerdő sűrűjében. Közreműködik Varga Imre — ének, kísér Sáray Elemér és cigányzenekara.
4.15 Tasnady Nagy András m. kir. titkos tanácsos előadása, a reformáció emlékünnepe alkalmából.
4.30 Roosz Emil szalonegyüttese játszik.
 1. Lehár: Cigányszerelem, keringő. 2. Kapeller: Egyszer volt. 3. Buttola Ede: A zongorámon ott áll. 4. Fries Károly: Nem számít többé. 5. Rimer: Kreuder-melódiák.
4.55 Hírek.
5.00 Rádió a rádióról.
5.10 Művészek a honvédekért. Közreműködik Barabás Sári, Karády Katalin, Kelly Anna, Mészáros Ági Jávor Pál, Major Tamás, Magyar Tibor, Ujlaky László és a Marnitz tangóharmonika-zenekar.
6.05 Tisza István halálának 25 éves évfordulója. Herczeg Ferenc megemlékezése.
6.15 Waldbauer vonósnyegyes játszik.
6.50 Hírek.
7.00 Álmodó Tiszaparl. Részletek Sándor Jenő műveiből. Közreműködik: Antal Ha, Nagy Izabella, Angyal Nagy Gyula, László Imre, Weygand Tibor, a rádiózenekar Vincze Ottó vezénylésével és Bura Sándor cigányzenekara. Rendező: Böhm László.
8.00 Hangképek vasárnap sportjáról. Beszél Puhár István és Legényei József dr.
8.15 Szerepek ha éjjel találkozunk. Rádiójáték. Irta Innocent Vincze Ernő.
9.40 Hírek. Utána löverseny- és sporteredmények.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Ki mit szeret? Szórakoztató hanglemezek. Vécsy: A lámpa zöld. Előadja: Várady Magda. — Eisemann Mihály: Holdvilágos éjszákán. éneklj Bodnár Piri. — Hét csillagból van a Göncöl szekere. Túl a Tiszán selyemkendő inget, zongorán előadja Tasnady László. — Kossovits Lavotta szerelme. stb.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA:

8.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
9.00 Jó reggelt! Szórakoztató hanglemezek.
12.15 Kamarazene.
3.00 Szórakoztató zene.
3.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
4.00 Nagy mesterek — örök művek.
6.00 Operaismeretelés.
6.05 Az Operaház előadásának közvetítése. Az alarcosbál. Dalmó három felvonásban, öt képpben. Szövegét írta Piave. zenéjét szerelte: Verdi. Rendező ifj. Oláh Gusztáv.
6.50 A legkiválóbb magyar hegedű-készítő mester. Székely Nándor előadása.
7.40 Milyen ember volt Kalvin. Murakózi Gyula dr. előadása.
9.10 Az elvesztett tenger. Selendy Andor előadása.
9.30 Löversenyeredmények.
9.40 Tótágas. Vidám játék. Irta és összeállította dr. Szathmáry Antal.
10.40 Hírek.

Javítsa rádióját szakemberrel
 forduljon **FERENCZY**
 rádiólaboratóriumához, Cegléd-u. 1. Telefon 38-35

Könyvesház

Dr. Belányi László:

ZSIDÓBUJTATÁS

Strohmannság — jogtalan iparúzés. Centrum Kiadóvállalat Rt. kiadása. Ára: 4 pengő.

Már több, mint négy éve, hogy életbelépett a második zsidótörvény, amely főként a zsidóság gazdasági létfoglalásának korlátozását célozza.

A törvény rendelkezései folytán zsidó személy önálló üzleti vállalkozáshoz szükséges iparjogosi papírt nem kaphat, tehát új vállalkozást zsidó nem indíthat. Ismeretes az is, hogy zsidónak tekintendő, meglévő vállalat működése is korlátozás alá esik.

E rendelkezések kijátszására alakult ki a strohmannság, vagy más néven a zsidóbujtatás. Ennek lényege az, hogy zsidó a számkura tiltott önálló üzleti foglalkozás gyakorlását nem zsidó személyek szívesen szereplésével leplezik.

A zsidóbujtatás ellen évek óta zúg országszerte a felháborodás, amely nem is annyira a zsidók, mint a zsidóbujtatók, a strohmannok ellen irányul. Valóban, ha nem megengedett zsidók részére a szóbanlévő rendelkezések kijátszása, erkölcsi szempontból még jobban elítélendő a zsidóbujtató, aki lehetőleg minden munka nélkül, nem megengedett, vagy indokolatlan jövedelmet igyekszik magának biztosítani. A zsidóbujtató magatartása ugyanis nemcsak a hatályos rendelkezések folyamatos kijátszását jelenti, hanem szöges ellentétben áll a nemzetpolitikai elvekkel is, s így alkalmas arra, hogy a most kialakulóban lévő nemzeti vállalkozói réteg egyetemest kedvezőtlen színben mutassa be az arra is, hogy benne már most az erkölcsi fogyatékoság csíráit látjuk el.

Hogy gazdasági életünk átállítása során olyanok is szerepet nyertek, akik az üzleti életben való ténykedést csupán a gyors és könnyű megzabogodás eszközeként tekintik, erről éppen most beszélt Szász Lajos közéleti miniszter, aki egyúttal bejelentette az iparjogosi törvények és kijelölések revízióját.

Noha a zsidóbujtatás a szó legszorosabb értelmében vett közérdekű kérdés, mind a mai napig nem jelent meg olyan munka, amely erre a kérdésre vonatkozó hatályos rendelkezéseket a kapcsolatos közigazgatási és bírósági eljárások szabályait, valamint a kialakult joggyakorlatot összegyűjtve az érdeklők kezébe adta volna.

Dr. Belányi László hítes könyvvezető, a Küllkereskedelmi Hivatal főfelügyelője hivatalból állandóan foglalkozik a zsidóbujtatási ügyek vizsgálatával, a többi főfelügyelő könyv az e téren régen érzett hiányt pótolja.

A szerző fejtegetései különös érdeklődésre tarthatnak igényt azoknál, akik iparjogosi ügyüket a zsidótörvény után szerezték meg, mert ezek dr. Belányi László könyvéből tájékozódhatnak a hatóságok követett gyakorlatáról is, így megmentik magukat hibás lépésektől, valamint ezek súlyos törvényes következményeitől.

Kíváncsi értekes adatokat tartalmaz a könyv a kérdésben közvetlenül érdekelte hatóságok (az iparhatóságok, a kereskedelmi és iparkamarák, a bíróságok, a minisztériumok, a Küllkereskedelmi Hivatal, az Értelmiségi Munkanélküliség Közmánybiztos Hivatala stb.) számára

is és általában mindenki részére, aki a gazdasági életben működik. A könyv dr. vitéz Endre László, val a Centrum kiadóházában jelent meg.

Pécze József: A NAGY TITOK

Elvezetve olvasmányával, izes magyar beszéddel, lebilincselő történettel lép a magyar olvasókörözés elé Pécze József a Nemzeti Könyvtár 105. számában. Az író a magyar falu és a magyar nép életének kitűnő megfigyelője. Alakjai egytől-egyig hűsöl és vérből való emberek. A falu életének hibái és szépségei, lakóinak büne és erénye ott él és liketket a kis regény minden sorában. A magyar földnek mérhetetlen szeretete, az örökös utáni vágyódás, a pusztító egykés vidéken a gyermekáldás öröme, a föld után való áhég, az egészséges takarékoskodás és gyűjtés át és átszövik a nemes törekvésű írás mondanivalóját. Az író magával sodorja olvasóját és egyre fokozódó izgalommal csak a regény végén fedli fel „A nagy titkot”. Az érdekes meséjű történetet Szalmás Béla illusztrálta. A Nemzeti Élet Iskolájához a tanulmányt Nyári Pál írta: Régi magyar babonák címmel. — Minden könyvkereskedésben és utcai árusnál kapható. Ára 40 fillér.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó idej termékek a szűretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályánál (főldszint 51—54. sz. szoba) jelentsek be. A bejelentésnek a tulajdonos nevében és a szőőbirtok fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti tartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szűretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövődéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőőbirtokosokat és szőőbirtokosokat, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint a családtagoknak és munkáaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termései boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek.

Azon termelőket, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, felhívja a városi adóhivatal, hogy a fogyasztási adó kezelő osztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket orrméredményük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejűleg jelentsek be. Azok a szőőbirtokosok pedig, akiknek szőőbirtokuk Debrecen városterületén kívül fekszik, — miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 10. §-a szerint, az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozatalától számított 24 órában belül tartoznak bejelenteni — a fenti kedvezményt a behozatali bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik.

A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőőbirtok és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt idej, vagy előző évi termései boraikra igénylik-e. A szűretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túl történő kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadják el.

Városi adóhivatal.

Debreceni Újság-Hajdúföld sakkrova

Rovat vezető: CSOCSITS LAJOS főtitkár. NÉGYES HUSZARJÁTEK

Table with 2 columns: E. Canal and R. Llorens. Lists chess moves and scores for various games.

A legerősebb folytatás. Hfd5:re Hef: jön.

Nyilvánvaló, hogy fg: nem megy Vh4? miatt, azonban az első tekintetre jónak látszó Hfd5: sem megy, ha jobban megnézzük, meri Vh4? után nemcsak Hg3 fenyeget, de 12. kd2 után Ff3: és Vg5?, Vg2 stb. is.

Canal mindig szerette a zavarosan való halászt, kiváló kombinálókészsége legtöbbször kivette a bonyodalomból. Majdnem itt is. Fenyeget Fd2 és Bh1: mire sötét simán veszte van. Fe4: nem elég, f7-f5-re is jöhet 18. Fd2, fe: 19. Bh1: ed: 20. cd: ha pedig 19. e3, úgy 20. Fe3: Bae8 21. Hg2 és világos Kb3? majd Be1 után főlénybe kerül. Sötét azonban a legjobb választ adja, látjuk tehát, hogy helyesen értékelt az állást.

DEBRECENIEK A FŐISKOLAI CSAPATBAJNOKI VERSENYBEN Budapest, október 23. A MEFSOK rendezésében szombaton délután kezdődött az idei főiskolai atletikai csapatbajnoki verseny. A versenyen megjelent dr. Miséngyi Ottó tanügyi főtanácsos, az OSK vezetője, valamint a főiskolai sport számos vezető személyisége. Az első nap eredményei a következők: 4x100 m-es váltófutó bajnok a TESE 44 mp., 5. DEAC 45.8 mp., II. osztályú versenyben bajnok a magyarvári gazdasági akadémia 47 mp., 2. a debreceni gazdasági akadémia 47.6, a 4x1500 m-es váltófutásban bajnok a MAFC 18.01, 5. DEAC 18.44.8 mp., S. a debreceni Gazdasági Akadémia 20.46 mp. Másodosztályban bajnok a keszthelyi Gazdasági Akadémia, 3. a debreceni Gazdasági Akadémia. Sálvadásban ötös csapatverseny bajnoka a TFSE 12 m 33 cm-es átlaggal, 8. a DEAC 10.39 méterrel és 10. a debreceni Gazdasági Akadémia 10.34 m-es átlaggal. Másodosztályban bajnok a keszthelyi Gazdasági Akadémia, 3. a DEAC, 5. a debreceni Gazdasági Akadémia. Magasugrásban, ötös csapatverseny, bajnok: MAFC, 4. DEAC, 8. a debreceni Gazdasági Akadémia. Az első napi verseny alapján elsőosztályú versenyben első és második a TFSC, MAFC 24 ponttal, 5. BEAC és DEAC 8 ponttal. Másodosztályban első a keszthelyi Gazdasági Akadémia, harmadik a debreceni Gazdasági Akadémia. A verseny folytatják.

SPORTHIRMONDOK Ma délelőtt 11 órai kezdettel rendezik meg a kerületi birkozóversenyt a DTE tornacsarnokában. A versenyen a rendező DTE és DVSC-n kívül Szolnok és Hajdúszörmény indul legjobbjával. Érzésünk szerint az egyes súlycsoportban a DVSC versenyzői között dől el az elsőség kérdése és betörsére kevés remény van. Debrecenben délelőtt is lesz kerületi bajnoki mérkőzés. A Stadionban 9 órakor: Tiszthelyettesek SE—Püspökladányi MÁV TK; vezető: Farkas Iván. A veretlen és első helyen álló katonacsapat győzelme várható. 11 órakor a DMTE játszik a Debreceni Villanygyár SE csapatával

Table with 2 columns: E. Canal and R. Llorens. Lists chess moves and scores for various games.

55. Kgl—f1 Fe5—d4 56. Kf1—e1 Kg3—h2 SAKKHIREK Az „Egyetértés” bajnoki versenyének 9-ik fordulója: Pinczés—Pogácsás 1:0, Kónya—Tóth József 1:0, Neumann—Sándor 0:1, Horay—dr. Boczkó 1:0, Barcza—Hajdú 0:1, A Petry—Tóth András és Tóth Antal—Csócsits János mérkőzésen vannak. 10-ik forduló: Tóth András—Barcza 1:0, dr. Boczkó—Petry 0:1, Sándor—Horai 0:1, Tóth József—Neumann 0:1, Pogácsás—Kónya 0:1, Rajnai—Pinczés 1:0.

SPORT

Győzni akarással várja a DVSC a Szolnokot

Ma újra itthon játszik bajnoki mérkőzést a DVSC. Ellenfele ezúttal a jóképességű és több válogatott játékosra rendelkező Szolnoki MÁV csapata lesz. A DVSC egész héten komoly munkával készült erre a mérkőzésre, mert a csapat tagjai tisztában vannak azzal, hogy egy esetleges vereség hová vezetne. Debrecennek, de nem utolsósorban a Szolnoknak is nagy szüksége van a bajnoki pontra, hiszen egy vereség a bajnoki tabella utolsó helyére is vetheti a csapatot, amely önbizalmát veszítve, csak nehezen tud onnan felvergődni. Győzelem esetén pedig a középsoport birtokosa lehet. Ez az egyetlen ok, amely izgalmassá teszi a mérkőzést.

A mérkőzést délután 3 órai kezdettel játsszák a Diószegi úti sporttelepen. A csapat Nagy I — Csókai, B. Nagy — Orosz, Nagy II, Zilahy — Szab., Tisza, Sídlik, Mester, Szilágyi összeállításban, a Szolnok pedig legjobb összeállításban játszik. Előtte 1 órai kezdettel a DVSC II—Nagyvárad Törökvs NB III. bajnoki mérkőzést játsszák.

DEBRECENIEK A FŐISKOLAI CSAPATBAJNOKI VERSENYBEN

Budapest, október 23. A MEFSOK rendezésében szombaton délután kezdődött az idei főiskolai atletikai csapatbajnoki verseny. A versenyen megjelent dr. Miséngyi Ottó tanügyi főtanácsos, az OSK vezetője, valamint a főiskolai sport számos vezető személyisége. Az első nap eredményei a következők: 4x100 m-es váltófutó bajnok a TESE 44 mp., 5. DEAC 45.8 mp., II. osztályú versenyben bajnok a magyarvári gazdasági akadémia 47 mp., 2. a debreceni gazdasági akadémia 47.6, a 4x1500 m-es váltófutásban bajnok a MAFC 18.01, 5. DEAC 18.44.8 mp., S. a debreceni Gazdasági Akadémia 20.46 mp. Másodosztályban bajnok a keszthelyi Gazdasági Akadémia, 3. a debreceni Gazdasági Akadémia. Sálvadásban ötös csapatverseny bajnoka a TFSE 12 m 33 cm-es átlaggal, 8. a DEAC 10.39 méterrel és 10. a debreceni Gazdasági Akadémia 10.34 m-es átlaggal. Másodosztályban bajnok a keszthelyi Gazdasági Akadémia, 3. a DEAC, 5. a debreceni Gazdasági Akadémia. Magasugrásban, ötös csapatverseny, bajnok: MAFC, 4. DEAC, 8. a debreceni Gazdasági Akadémia. Az első napi verseny alapján elsőosztályú versenyben első és második a TFSC, MAFC 24 ponttal, 5. BEAC és DEAC 8 ponttal. Másodosztályban első a keszthelyi Gazdasági Akadémia, harmadik a debreceni Gazdasági Akadémia. A verseny folytatják.

SPORTHIRMONDOK

Ma délelőtt 11 órai kezdettel rendezik meg a kerületi birkozóversenyt a DTE tornacsarnokában. A versenyen a rendező DTE és DVSC-n kívül Szolnok és Hajdúszörmény indul legjobbjával. Érzésünk szerint az egyes súlycsoportban a DVSC versenyzői között dől el az elsőség kérdése és betörsére kevés remény van. Debrecenben délelőtt is lesz kerületi bajnoki mérkőzés. A Stadionban 9 órakor: Tiszthelyettesek SE—Püspökladányi MÁV TK; vezető: Farkas Iván. A veretlen és első helyen álló katonacsapat győzelme várható. 11 órakor a DMTE játszik a Debreceni Villanygyár SE csapatával

Boczkó 1:0, Barcza—Hajdú 0:1, A Petry—Tóth András és Tóth Antal—Csócsits János mérkőzésen vannak. 10-ik forduló: Tóth András—Barcza 1:0, dr. Boczkó—Petry 0:1, Sándor—Horai 0:1, Tóth József—Neumann 0:1, Pogácsás—Kónya 0:1, Rajnai—Pinczés 1:0.

SPORT

Győzni akarással várja a DVSC a Szolnokot

Ma újra itthon játszik bajnoki mérkőzést a DVSC. Ellenfele ezúttal a jóképességű és több válogatott játékosra rendelkező Szolnoki MÁV csapata lesz. A DVSC egész héten komoly munkával készült erre a mérkőzésre, mert a csapat tagjai tisztában vannak azzal, hogy egy esetleges vereség hová vezetne. Debrecennek, de nem utolsósorban a Szolnoknak is nagy szüksége van a bajnoki pontra, hiszen egy vereség a bajnoki tabella utolsó helyére is vetheti a csapatot, amely önbizalmát veszítve, csak nehezen tud onnan felvergődni. Győzelem esetén pedig a középsoport birtokosa lehet. Ez az egyetlen ok, amely izgalmassá teszi a mérkőzést.

A mérkőzést délután 3 órai kezdettel játsszák a Diószegi úti sporttelepen. A csapat Nagy I — Csókai, B. Nagy — Orosz, Nagy II, Zilahy — Szab., Tisza, Sídlik, Mester, Szilágyi összeállításban, a Szolnok pedig legjobb összeállításban játszik. Előtte 1 órai kezdettel a DVSC II—Nagyvárad Törökvs NB III. bajnoki mérkőzést játsszák.

DEBRECENIEK A FŐISKOLAI CSAPATBAJNOKI VERSENYBEN

Budapest, október 23. A MEFSOK rendezésében szombaton délután kezdődött az idei főiskolai atletikai csapatbajnoki verseny. A versenyen megjelent dr. Miséngyi Ottó tanügyi főtanácsos, az OSK vezetője, valamint a főiskolai sport számos vezető személyisége. Az első nap eredményei a következők: 4x100 m-es váltófutó bajnok a TESE 44 mp., 5. DEAC 45.8 mp., II. osztályú versenyben bajnok a magyarvári gazdasági akadémia 47 mp., 2. a debreceni gazdasági akadémia 47.6, a 4x1500 m-es váltófutásban bajnok a MAFC 18.01, 5. DEAC 18.44.8 mp., S. a debreceni Gazdasági Akadémia 20.46 mp. Másodosztályban bajnok a keszthelyi Gazdasági Akadémia, 3. a debreceni Gazdasági Akadémia. Sálvadásban ötös csapatverseny bajnoka a TFSE 12 m 33 cm-es átlaggal, 8. a DEAC 10.39 méterrel és 10. a debreceni Gazdasági Akadémia 10.34 m-es átlaggal. Másodosztályban bajnok a keszthelyi Gazdasági Akadémia, 3. a DEAC, 5. a debreceni Gazdasági Akadémia. Magasugrásban, ötös csapatverseny, bajnok: MAFC, 4. DEAC, 8. a debreceni Gazdasági Akadémia. Az első napi verseny alapján elsőosztályú versenyben első és második a TFSC, MAFC 24 ponttal, 5. BEAC és DEAC 8 ponttal. Másodosztályban első a keszthelyi Gazdasági Akadémia, harmadik a debreceni Gazdasági Akadémia. A verseny folytatják.

SPORTHIRMONDOK

Ma délelőtt 11 órai kezdettel rendezik meg a kerületi birkozóversenyt a DTE tornacsarnokában. A versenyen a rendező DTE és DVSC-n kívül Szolnok és Hajdúszörmény indul legjobbjával. Érzésünk szerint az egyes súlycsoportban a DVSC versenyzői között dől el az elsőség kérdése és betörsére kevés remény van. Debrecenben délelőtt is lesz kerületi bajnoki mérkőzés. A Stadionban 9 órakor: Tiszthelyettesek SE—Püspökladányi MÁV TK; vezető: Farkas Iván. A veretlen és első helyen álló katonacsapat győzelme várható. 11 órakor a DMTE játszik a Debreceni Villanygyár SE csapatával

Kolozsvári AC—Ujpest, Ujvidéki AC—Ferencváros, Diósgyőri MÁVAG—SalBTC. Sárosi Béla kéthetes eltávolítását hatálytalanította az MLSz elnöksége, mert a svéd válogatott elleni csapatban szükség van rá. — Szép, szép ez a kegyelem, de a rend, fegyelem és egyforma igazság érdekében nem kellett volna ezt a kegyelmet megadni!... Vincze Jenő lemondását az Edző Testület elnökségéről elfogadta az MLSz elnöksége és egyik nyilatkozata miatt eljárást indít ellene. — Szövetségi biztost állítottak az Edzők Testülete élére: Berta Sándor MLSz alelnök személyében. Mikét, a Gamma válogatottjelölt csatárát 200 pengőre büntette a szövetségi kapitány, mert nem jelent meg az edzésen. Azzal védekezett, hogy temetesen volt és kiderült, hogy szüreti mulatságon vett részt.

SPORT

Győzni akarással várja a DVSC a Szolnokot

Ma újra itthon játszik bajnoki mérkőzést a DVSC. Ellenfele ezúttal a jóképességű és több válogatott játékosra rendelkező Szolnoki MÁV csapata lesz. A DVSC egész héten komoly munkával készült erre a mérkőzésre, mert a csapat tagjai tisztában vannak azzal, hogy egy esetleges vereség hová vezetne. Debrecennek, de nem utolsósorban a Szolnoknak is nagy szüksége van a bajnoki pontra, hiszen egy vereség a bajnoki tabella utolsó helyére is vetheti a csapatot, amely önbizalmát veszítve, csak nehezen tud onnan felvergődni. Győzelem esetén pedig a középsoport birtokosa lehet. Ez az egyetlen ok, amely izgalmassá teszi a mérkőzést.

A mérkőzést délután 3 órai kezdettel játsszák a Diószegi úti sporttelepen. A csapat Nagy I — Csókai, B. Nagy — Orosz, Nagy II, Zilahy — Szab., Tisza, Sídlik, Mester, Szilágyi összeállításban, a Szolnok pedig legjobb összeállításban játszik. Előtte 1 órai kezdettel a DVSC II—Nagyvárad Törökvs NB III. bajnoki mérkőzést játsszák.

DEBRECENIEK A FŐISKOLAI CSAPATBAJNOKI VERSENYBEN

Budapest, október 23. A MEFSOK rendezésében szombaton délután kezdődött az idei főiskolai atletikai csapatbajnoki verseny. A versenyen megjelent dr. Miséngyi Ottó tanügyi főtanácsos, az OSK vezetője, valamint a főiskolai sport számos vezető személyisége. Az első nap eredményei a következők: 4x100 m-es váltófutó bajnok a TESE 44 mp., 5. DEAC 45.8 mp., II. osztályú versenyben bajnok a magyarvári gazdasági akadémia 47 mp., 2. a debreceni gazdasági akadémia 47.6, a 4x1500 m-es váltófutásban bajnok a MAFC 18.01, 5. DEAC 18.44.8 mp., S. a debreceni Gazdasági Akadémia 20.46 mp. Másodosztályban bajnok a keszthelyi Gazdasági Akadémia, 3. a debreceni Gazdasági Akadémia. Sálvadásban ötös csapatverseny bajnoka a TFSE 12 m 33 cm-es átlaggal, 8. a DEAC 10.39 méterrel és 10. a debreceni Gazdasági Akadémia 10.34 m-es átlaggal. Másodosztályban bajnok a keszthelyi Gazdasági Akadémia, 3. a DEAC, 5. a debreceni Gazdasági Akadémia. Magasugrásban, ötös csapatverseny, bajnok: MAFC, 4. DEAC, 8. a debreceni Gazdasági Akadémia. Az első napi verseny alapján elsőosztályú versenyben első és második a TFSC, MAFC 24 ponttal, 5. BEAC és DEAC 8 ponttal. Másodosztályban első a keszthelyi Gazdasági Akadémia, harmadik a debreceni Gazdasági Akadémia. A verseny folytatják.

SPORTHIRMONDOK

Ma délelőtt 11 órai kezdettel rendezik meg a kerületi birkozóversenyt a DTE tornacsarnokában. A versenyen a rendező DTE és DVSC-n kívül Szolnok és Hajdúszörmény indul legjobbjával. Érzésünk szerint az egyes súlycsoportban a DVSC versenyzői között dől el az elsőség kérdése és betörsére kevés remény van. Debrecenben délelőtt is lesz kerületi bajnoki mérkőzés. A Stadionban 9 órakor: Tiszthelyettesek SE—Püspökladányi MÁV TK; vezető: Farkas Iván. A veretlen és első helyen álló katonacsapat győzelme várható. 11 órakor a DMTE játszik a Debreceni Villanygyár SE csapatával

Piaci árak

A szombati piaci árak a következőképpen alakultak:

GYÜMÖLCSPIAC:

Table listing fruit prices: Alma 180-280 fill., Körte 260-340 fill., Szilva 170-230 fill., Ósziparack 330-400 fill., Dió 450-540 fill., Szőlő 280-340 fill.

ZÖLDSEGGPIAC:

Table listing vegetable prices: Zöldség 40-46 fill., Káposzta 70-80 fill., Paradicsom 80-90 fill., Paprika 12-14 fill., Uborka 24-28 fill., Bab 170-180 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Gálócsy tizenhatalmas nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz megfigyeli. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72.

Háztartási alkalmazott

Megbízható főzni tudó, lehetőleg hadigondozott mindeneset keresek, Nap-utca 12. 994

Mindeneset elcsalót, megbízhatót, munkaszeretőt felveszek, Eötvös-u. 18. 62

Mindeneset erős fiút vagy idős embert felveszek, Vargassy, Eötvös-u. 18. 61

Bejárónő felvétetik, magános nő esetleg lakás! is kaphat. Cím Lorántffy utca 17. 58

Perfekt főző nő jó bizonyítvánnyal a közeli vidékre azonnal felvétetik. Értekezni lehet a reggeli órákban. Batthyány-u. 5. keresztpület. 36

Megbízható bejárónőt keresek. Iskola-u. 4. 47

Bejárónőt egész napra felveszek, Takácsné, Baranyi-u. 12. 44

Szoba és díjazásért takarítónőt keresek. Hadházi u. 73 8-9 óra közt érdeklődés. 21

Betöltendő állás nőknek

Segéd és tanuló lány azonnal felvétetik, Dén kalapúzet, Szent Anna-u. 9. 41

Munkásnőket jó kereseti lehetőséggel felvesz a Debreceni Műgyár, Fürdő-utca 2. 30

Lapkébesítő nőket fixfizetéssel felveszünk, jelenleg kezd a Debreceni Újság Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56.

Állást kereső nők

Gyakorlott tisztviselőnő, délutáni munkát vállal. Cím a kiadóban. 3

Betöltendő állás férfiaknak

Allandó alkalmazást adunk szorgalmas, jó bizonyítvánnyal rendelkező embernek lapozóállásba és lapkébesítéshez. Jelenkezés a kiadóhivatalban, Ferenc József-út 56. 979

KIFUTÓFIÚT, MEGBIZHATÓT AZONNAL FELVESZ BORY IRÓGÉP-VÁLLALAT, DEAK FERENC-U. 2.

Férfi, jól számolni tudó, kiméző munkásokat felvesz a városi szesznygaréskedés, Róza-u. 3. Jelenkezés délben 12-1 óráig. 14

Lapkébesítő férfiakat és nőket közvetlen kézbiztosít, jó fizetéssel azonnalra felveszünk. Jelenkezni egész nap lehet a Debreceni Újság Hajdúföld kiadóhivatalában, Piac-u. 56. szám. Vármegyeháza mellett. 981-10-11

15-17 éves fiúkat ládasegészre felveszünk. — Balog Ládagyár, Külsővásártér 14. 63

Napszámókat azonnali belépésre felveszünk, Városi Nyomda, Böszörményi-út 6. sz. 40

Bármilyen kőműves munkát vállal Kállai építőmester, Könyves Tóth-u. 5. Vargakert. 27

Vasöntő és géplakatos tanulókat felvesz Barna-utca 3. 34

Komoly, megbízható bolti szolgálat felveszek, Kuzska bőrnagykereskedő, Kossuth-utca 25. 23

Munkásokat jó kereseti lehetőséggel felvesz a Debreceni Műgyár — Fürdő-utca 2. 29

LEGUTOBBI

Vasárnapi lapszámunkban bemutattunk kedves olvasóinknak két elismerő levelet arról, hogy apróhirdetéseink alapján, hirdetői felteink milyen szép eredményt értek el. Ezeket az elismeréseket nem csak levelekben kapjuk meg, hanem naponta keresik fel kiadóhivatalunkat, hogy kifejezésre juttassák lapunk olvasói, hogy apróhirdetéseik valóban számításukon felüli eredményeket biztosított számukra.

Megbízható óskeresztény fiút kifutónak felveszünk Kostya János ékszerész, Révész-tér 1. 7

Autószerelő segédet, kocsimosót és tanulókat azonnali belépésre keresek, Szoboszlav, Széchenyi-utca 24. 38

Állást kereső férfiak Perfekt könyvelő könyvelést vállal „Szayember” jellegre a kiadóba. 22

Kereslet Golyósprét, középnyag-ságú, megvételre keresünk. József kir. hg-u. 16. Nyomda.

42-es tiszli cipőt megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 989

Pálinka palackozásra alkalmas üvegeket 2 decitől 1 literig bármilyen mennyiségben vesz likörgyár, Hatvan-u. 53. 16

Ocska vasat, fémét, gépet a legmagasabb áru veszek, Vaskovits, Pacsirta-utca 17. Telefon: 26-94. 937

Hentesek és úcszárások figyelmébe! Csonthulladékot a legmagasabb napiáron veszek Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26-94. 936

Aranyat, ezüstnemet, ékszereket napiáron veszek Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Keresek megvételre kisebb házi pályaudvar közelébe, Barna-utca 3. 33

Fali vagy kicsi Wertheim kasszát keres Háziasszonyképző Iskola. Telefon 13. sz. 32

Üzlet, műhely Tágas, száraz, nagy rakárhelyiséget (földszint), vagy pince) keres az OTI debreceni kerületi postára a hivatalhoz közeli és területen 24

Ajánlat

Gumijavítások Szabó Adám, Petőfi-ter 6. 370
Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi Ábrahám és ékszerkereskedőnek Sas utca 2. 60

Hűs darab borjút teleltetése vállalk. Nagy-csere 120. Ny 1860

Iskolai kézimunkák, sablonok, előrajzolt áruk főzhető fonállal is beszereshetők, Pethő kézimunka-, textilüzletében, Szent Anna-u. 10. Kültött, hűrkölt áruk készítése.

OTI-val kapcsolatos bejelentéseket, levelezéseket készíttet, levelezést vállalt volt OTI s. ellenőr. Cím a kiadóban. 8

Szőrme bundákat javítok alakítok, festek. Vezek eladók. Kőváry szűcsmester, püspöki palota I. 31. v. 068

Sírkövek műköből és termésköből mészkövek gyümölcsösök részére és piros salak kerít utakra kapható a Debreceni Műkőgyárnál, Fűrdő-u. 2. 554 v. v.

Bihácsi-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonatkozású levelezőlapok kaphatók a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatalában. Ferenc József-út 56. 917-10-u

Oktatás

Zongorazni tanítók kezdőket és haladókat. Bízalommal jelentkezzen. Telleki-u. 10. felső csengő. 12

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépiró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beira közni állandóan lehet, Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 6475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Balthyány-u. 1. 495

Lakáscsere

Eleserétnem szőlőki modern 2 szobás, összkomfortos földszinti lakómagyar hasonlót debrecenivel Erdekőlődni lehet Debrecenben Arany János-u. 1-a. II. e. 43

Lakáscsere. Eleserétnék ötszobás központi fűtésű lakásért kettő különálló, két és három szobás lakásunkat. Cím a kiadóban. 5

Autó, motor, kerékpár

Jókarban levő nikkelezett tankú, 100-as Csepel motor eladó. Varga-u. 7. Ny 1866

Rádió

hazait, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít olcsón garanciával, évtizedes gyakorlati Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54 Vidékieknek soronkívül! 573

Telepes, anódpótlóval hálozáti rádió, accumulátorok, hangszórók, pótsóvek, töltő eladó, Szent Anna-lisztonhárom. 68

Teljes ellátás

Diaklányt teljes ellátással felveszek. Erzsébet-út 14 56

Butor

Minek a fényes kirakat, díszes díszben vasárnapot mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac u. 71. sz. 1966

Fekete tölgy márkás ebédlő, rézagy éjjeli szekrény eladó. Nyíri műasztalosmester, Ferenc József-út 7. 19

Használt bútorokat, irodai berendezést, wert heimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Verő. Csapó-u. 10. 298 v. v

Használt hálószobabútorok kaphatók Vargakert-utca 11. szám alatt. 874

Virágos puha háló eladó, Csokonai-u. 39. 55

Uj hencser, rekamié fotel, ebédlőszék, műrostmentes afrikmatrac eladó. Kandia-u. 15. keresztút. 57

Eladó orvosi rendelőbe is megfelelő szalagartúra, ebédlőasztal székek kel. Szalmár-utca 7. sz. (Demke után). 11

Egy díőfűgyéjjeliszekrény eladó, Gyár-u. 11 39

Eladó ingóság

Boroshordók, szőlőprés, laposokád eladó transport hordók. Nap-u. 4. 978

Tizenkét személyes világoskék B. J. monogramú damaszt asztalterítő eladó Megtekinthető naponként 11-1 óra között Simonffy-út 6. emelet. 10

Eladók I. kereskedelmi iskolai tankönyvek használt állapotban. Vargakert-utca 11. szám. 15

Rézagyak, mahagóni szekrények, íróasztal, rádió, pipatartó pipákkal, kártyasztal, hencserheverő, könyvszekrény, rekamié konyhabutor, paplanok, párnák, tértiruhák, cipők és egyéb ingóságok eladók, Péterfia-utca 51 szám alatt keresztút. 20

Eladó egy átmeneti kabát, egy félfenekű tölgy-fahordó, egy öntött vas-kályha. Loránffy-u. 40. 65

Női kerékpár, alig használt eladó, lehetőleg fele részben élelemért. Rother mere-u. 39. Szabó. 50

Kelím asztalterítő, teljesen új, 90 cm átmérőjű kerek, eladó, Piac-u 43 IV. 3. 15

Bontásból kikerült ajtók és ablakok eladók. Mester-u. 31. 51

Uj kétkerékű teljes taliga eladó. Eötvös-u. 18. 60

Eladó IV. polg. fiúiskolai könyvek, olcsón. Varga-u 2. Portásnál. 54

Eladó egy fürdőkád, egy mosófűző és egy fűtő-állvány. Megtekinthető Varga-u. 7. Ny

Szalacsi Rác Imre regénye:

A KERESZT

(11)

Mos, aztán ezt hallgassátok meg: amint nimes a tenyeremen egyetlen töke, úgy nem kelt abból ki egy fia mag se. Eljött aztán az én druzsam Váradról, mert Dósa úr rendelt nála ezüst serleget hármal, meg azt az aranykelyhet, melyet a Kálvária kápolnából éppen a reggel lenyakazásra kerülő Márton papunk lopott el. Kérdezi a druzsam, hogy miért is akartam én, hogy eljőjön hozzám két esztendő múlva. En csak ötletem-hatoltam, mondtam, hogy azt akartam, lássa meg házam táját, meg efféle, de azt nem mertem elmondani, hogy jártam a szőlőmaggal... Igy volt, pap urak, én már arról le is mondtam, hogy szőlőt teremjen a földemen az elvetett mag...

— Nem jól cselekedtél, ember, a szőlő nem gabona, hogy elvesssük, learassuk! — mosolygott megértő elnézéssel Péter atya.

— Ugy ám, azt gondolni kell, mint a gyermeket — gondolt Emre pap is bakonyi otthonukra, ahol jól emlékszik, kicsiny gyermekkorában gyakran látta, mint kezelte apja a nagylevélű tőkéket.

— Nem hazája ez a föld, nem ragadhat meg — ásitott Sámuel, a gubacsapó és most már kérélyhetetlenül yackához vitette az apját és odaszólt a két pap úrnak:

— Mi is tegyük el holnapra magunkat, pap urak, mert kora hajnalban már ügyis olyan nagy lesz itt a nyüzsgés, hogy aludni amúgy se tudunk.

A két pap úr kérdően nézett a házigazda felé, de az csak annyit mondott:

— Márton papunkat viszik erre a vesztőhelyre!...

— Ugy!...

— Menjetelek át, itt a mécses, ide a falak mögé, ott a mostott, jól kivert gyapjún jól aludhattok, s van ott vagy tíz guba, azzal be is takarózhattok! — vette a mécsést Sámuel és vezette vendégeit a műhelynek elválasztott lakárszobába.

Még messze járhatott a hajnal, amikor sűrű és lármás sorokban vonultak az emberek a gubacsapó háza előtt a vesztőhely felé. Elemóziás tarisznyákat cipéltek egyesek, mások gyermeket vittek a hátukon. Volt aki lóháton ment, mások saroglyán betegét hurcolták. A jelek szerint olyan eseményre készültek, amiből senki se akart kimaradni.

— Keljetelek fel, pap urak, nyomban hozzák Márton papot! — szólt át a deszkakerítésen a gubacsapó és hallatszolt, hogy a terem másik végében már mindenki talpon van, útrakészen, nehogy elmaradjanak a nagy eseményről.

— Semmi kedvem, atyám, hogy végignézzem egyik oltártestvérünk kinszenvedését! — nézte a mennyezetet Emre és minden életvidámság elszállott belőle.

— Én elmegyek, hogy lássam, van-e pap ebben a nehéz órában mellette. Jer, szívünk nem mindig azt érzi, amit mi szeretnénk, bűnös lelkünk sokszor olyan látványt is elvisel, amihez egyénileg semmi közössége sincsen...

— Irtózom a vértől, atyám!

— Példát látsz, mert senki se mondhatja el magáról, hogy elég erős, míg ezen a földön él.

Az uton már egészen vásárra emlékeztető zaja volt a végláthatatlan menetnek.

Sikoltó női hangok mellett dörmögő férfibeszéd próbált rendet teremteni.

A két pap úr kiállott a ház elé, mert a háznép már régen elszélelt a vesztőhely felé. Úgy hagytak tárva-nyitva mindent, még arról is megelégedtek, hogy a jószágoknak vessenek valamit. A tatár vitt szénát, vizet a barmoknak, lovaknak, amikor a saját lovat látta el.

— Te nem mész el, Zák? — kérdezte a vederrel álló tatárt Emre pap úr.

— Uram, én nem birom nézni, amikor a megköztözött ember áll a vesztőhelyen, hogy járja, mikor ütök le a fejét...

— Bűnt követett el, bűnhődni kell Márton papnak.

— Minden kivégzett ember Krisztus Úrra emlékeztet! — vette fel a vedret a tatár és egykedvűen sietett a gémeskút felé.

A telep felől egyre dúródtak az emberek és a derengésben látta Péter atya, hogy ezek nemcsak ennek a falunak népei lehetnek, mert ruházatuk, külsejük után is más-más képet adtak. Valahányan magyarul beszéltek és egy közös kíváncsiság összeforrasztotta őket: látni akarták a különben igen népszerű Márton pap utolsó perceit és fejének véres lehullását.

Mindenki róla beszélt és egy-egy szót elkapott a két nézőlő barát, akik felé hol egyik, hol másik jobbágy, vagy polgár mélyen meghajolva köszönt oda:

— Dícsértessék urunk Jézus neve!

A mindörökké alig győzték ismételnéni. Volt olyan, aki köszöntés után odaszólt:

— Jertek, uram, mert nem marad jó hely a számotokra!

Mikor legnagyobb volt a zajgás, akkor tudták meg, hogy most hozzák az elíteltet.

(Folyt. köv.)

Samu Janos

hirdetesei. OFB engedélyes. Eladó ingatlanok:

Házak: Belvárosban terlékes emeletes bérház. Csapó-utca mentén négyszobás, parkettás, adomentes úri ház. István köztemető közel 800 m-ől üres telek. Nyíregyháza négyszobás beaköltözhető úri ház. Balmazújvárosban háromszobás úri villa. Bodán 1061 m-ől üres telek. Eladó földek: Heves megyében 104 magyar hold, hoidanként 1200 pengőért. Szabolcsban 49 kat. hold tanjáratlan, hoidanként 2100 pengőért. Nádudvaron 19 kat. hold 28.000 pengőért. 11 hold 18.000 pengőért. Biharban 11 hold 25.000 Cserén 18 hold hoidanként 4900 pengő. Biharban 300 kat. hold hoidanként 1700 pengőjével. Hevesben 300 hold. 64

Patáky Istvan

Ingatlanforgalmi irodája Péterfia-utca 53.

Eladó házak: Rother mere-u. 43. számú förendbeli lakásokkal, 3 szobás beaköltözhető, alapincézett masszív épület. Villamos megállónál több lakásos, adomentes családi ház eladó. Apati-csanál 2 szobás, előszobas mellékkeliségekkel, 200 négyszögletű telekkel eladó. Tegláskertben többakasztos, üzletes ház m-ől kerítel eladó. Több kisebb nagyobb házak eladók. — Eladó földek: 8 hold prima fekete föld és mellelte 10 kat. hold Vedres-dűlőben 3 kat. hold, Halápon kitűnő barna homok 5 h. eladó. Biharban 28 kat. h. anyas föld eladó. Tokajban villatelek hegyoldalon 1100 m-ől eladó 1600 pengő. Patáky, Péterfia-utca 53. 957

Használt ruha

Fekete városi bunda, perza gallérral eladó. Cím a kiadóban. 996

Ezüstróka boa eladó. cím a kiadóban. 67

Fekete női plüskabát eladó. Megtekinthető vásárnapi és kedden Miklós-utca 55. 46

Eladó egy fekete Skunz szőrme, Horváth, Hunyadi-u. 18. 42

Egy tisztiköpeny, jó állapotban, eladó. Csillag-u. 70. 26

Lakás-és szobakereslet

Azonnalra keresek lakószobát 3 teremmel, lakószobával részére. Cím a kiadóban. 66

Üres szobát keresek, hogy használati lehetőséggel azonnal. Cím a Dohánygyárt portásánál. 1

Hónapos szobát keresek „férfi” 60-70 pengőig. Cím a kiadóba kérem. 49

Elveszett

Október 19-én az Arany Bükánál a villamos megállónál egy asszonyt seggitem fel a villamosra. Közben saját zsebémből kirántottam 3 darab cukorjegyet, 1 cipőigénylő és 1 petróleumigénylő lapot saját nevemre kiállítva. Sietésemben azt hittem, hogy a villamosra felszálló asszony ejtette el azokat és oda adtam neki. Csak később jöttem rá a tévedésemre, ezért kérem az általam felszolgált nőt, akit jól megfigyeltem, a jegyeket és az igénylőlapokat feltétlenül juttassa el lakásomra — Nyalka András, Vigkedvű Mihály-utca 18. szám 67

Csere

Leveles csukát cserélek istállótrágyáért. Nagy ügyvéd, Péterfia-u. 2. 59

Eladó ház

Tegláskerti nagytelekű házak eladók, eleserélhetők Boldogkerli házra, telekce. Veszünk Boldogkerli teleket, házat, Váradgy. ház. Takácsék, Piac-u. 43. 31

Eladó állatok

Ló jó hamos, fiatal, eladó, Tanító-u. 14. 53

Egy ötzónak való sertés és öt darab süldő eladó. Pesti-utca 67. 48

Hangszer

Zongora rövid, páncélos, megbízásból eladó. Harmonium, tangóharmonika hegedű eladása, javítása. Tanczer, Balthyány-u. 1. emeleten. 18

Zongora hangolását, javítását olcsó áron, felelősséggel vállalom. Megbízásból fekete zongora eladó. Tonté, Varga-u. 32 66

Gazdasági eszközök

Tengeri morzsológép új prima gyártmány, vas-szekrényvel eladó. József kir. herceg-utca 7.

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyen vesz, elad, vagy becsereül vitez Nagy János, Hátyan-utca 41. Telefon: 26-19. 1871

Eladó föld

10 hold föld eladó. Haláp 25. Ny 1859

Eladó a Bőszörményi-úti gazdasági iskolával szemben 1600 n. öles telek parcellázva. Érdeklődni lehet dr. Diószegi ügyvédnél. Ferenc József-út 81. 35

Gazdasági termények

Tormadugványra előjegyzést felveszek. Balthyány-utca 6. Iroda. 59

Sütőtök 150 mm nemese fajú eladó, értekezni özv. Szilágyi Jánosné, Derecske, Kossuth u. 439. 993

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén Igazgató: Somogyi Gábor